

Proleter

Devrim ve Sosyalizm için

DEVRİMÇİ DURUŞ

Kurtuluş Devriminde, Sosyalizmde

Aylık siyasal dergi

Şubat 2008 Sayı: 62

Fiyatı: 1,5 YTL (KDV dahil)

2007 yılının sonlarına doğru, ABD'de başlayıp tüm dünyaya yayılacak bir krizin korkusu, burjuvaziye sarmıştı. Bu korku yılın ilk ayında gerçeğe dönüştü. ABD Başkanı Bush'un açıklamaları da krizin patlamasını durduramadı. ABD Merkez Bankası, bir defada ilk kez 0,75 oranında faiz indirimi yaptı. Eylül ayından bu yana yapılan toplam faiz indirimi ise 3 puana yükselmiş oldu. Bu bile yetersiz kaldı ve yeni indirimler beklenmeye başlandı.

Bu durum, Türkiye'de de hemen yansımaları buldu. Döviz yükseldi, faizler düştü, borsa çöktü. Bunlar mali piyasadaki görüngülerdi. Ancak krizin, başta tarım olmak üzere tüm ekonomiyi içine çekmesi bekleniyordu. Bu belirtiler, burjuvaziyi, daha 2008 yılına girmeden harekete geçirmişti. Krizin faturasını yine işçi ve emekçilerin sırtına yıkmak için kolları sıvadı.

IMF'nin ve işbirlikçi burjuvazinin aylardır "Sosyal Güvenlik Reformu" üzerinde durmaları, ardından "İstihdam paketi" adı altında başta kıdem tazminatı olmak üzere işçi ve emekçilerin kazanılmış birçok hakkına göz dikmeleri, boşuna değil. Keza daha 2008'e girmeden elektrik, su, doğalgaz gibi en temel ihtiyaçlara yapılan zamlar; arttırılan vergi yükü; komik bir asgari ücret belirlemesi ve buna bağlı olarak tüm ücretlerin düşürülmesi gibi şiddetli bir saldırı sağanağı, krizden en az hasarla çıkma planının önemli parçaları.

Ekonomik saldırılar, politik saldırılarla ve artan faşist baskı ile atbaşı yürütüldü, yürütülüyor... Çünkü saldırılar çok boyutlu ve kapsamlı. Bunun sonucunda, bıçağın kemiğe dayanması ile işçi ve emekçinin sabrının taşması tehlikesi var. O yüzden de hem politik, hem mesleki örgütler üzerindeki abluka iyice arttırıldı.

Sayfa 2'de sürüyor

Krizin Faturası Burjuvaziye!

Krizin faturası burjuvaziye!

Sansür ve ağır cezalarla yıldırmadıkları devrimci demokrat basını, maddi kısıpaca alarak boğmak, daha geniş işçi ve emekçilere ulaşmasını engellemek, bunun bir parçası. Dağıtım şirketlerinin getirdikleri ağır parasal yükümlülüklerle devrimci-demokrat basının sesi iyice kısılmak istendi.

Diğer yandan işçi ve emekçinin zaten sınırlı olan sendikal örgütlülüğü çeşitli engellerle daha da zayıflatılıyor. Özelleştirme ve taşeronlaştırma ile altı oyulan sendikaların güçlenmesini durdurmak için, sendikalı olmaya çalışan işçiler işten atılıyor, bu yöndeki direnişler, faşist zor ve satın alma yöntemleriyle kırılmaya çalışılıyor. AKP'nin Türk-İş'i ele geçirme operasyonunu da bu konseptin içinde görmek gerekir. Diğer meslek örgütleri ve sendikalar açısından da bu tehlike söz konusudur.

Burjuvazinin planlarını bozmak, işçi ve emekçi cephesine, onun örgütlerine düşüyor. Bu doğrultuda atılan adımlar umut verici olmakla birlikte, saldırıların boyutu ile düşünüldüğünde, yetersiz kalmaktadır.

İstanbul'da kurulan "Herkesin Sağlık, Güvenlik Gelecek" platformunun, bölgelere, ilçe ve semtlere doğru yayılması, farklı illerde de benzer platformların kurulması, olumlu adımların başında geliyor. Bu platformlar, yaygın bildirilerle, çeşitli toplantılarla yasanın neler getirdiğini geniş kitlelere anlatmaya çalışıyor. Basın açıklamaları, kitlesel ve coşkulu geçiyor. Buna karşın devlet, bu son derece meşru eylemlere bile saldırıyor, engellemeye çalışıyor.

Sendikaların, kitle örgütlerinin, devrimci kurumlarla birlikte ortak bir platformda bir araya gelmeleri, devleti olduğu kadar, konfederasyon merkezlerini de rahatsız ediyor. Özellikle Türk-İş'in İstanbul'daki 20 şubesinin kendi içinde toplanıp birlikte hareket etmesi, sendika ağalarını telaşlandırıyor ve saldırganlaştırıyor. Bu durum, devrimci, demokrat sendika şube yöneticilerinin çok daha sağlam durmasını gerektiriyor. Ancak platform bileşenleriyle birlikte ve kitlesel düşünülen Ankara yürüyüşünün, temsilcilerle sınırlı tutulması ve platform dışında kararlaştırılması, bunun pek de öyle olmadığını gösteriyor. Keza bu sendikaların, devrimci kesimlerden gelen "uyarı" niteliğinde bir-iki saatliğine üretimi durdurma önerisine sıcak bakmamaları, topu genel merkezlerine atmaları, bu iç zayıflığın diğer göstergeleri.

Bu türden zayıflıklara rağmen, ileriye doğru her adım desteklenmeli, güçlendirilmeli. Çünkü krizin şiddetine bağlı olarak saldırının şiddeti de büyük olacak. Burjuvazi, en başta sağlığını ve

eğitimin tamamen paralı hale gelmesi için tüm güçleriyle yükleniyor. Yeni YÖK Başkanının "üniversiteler paralı hale gelmeli" sözü ve onu destekleyen burjuva liberal kalemşorlar, bu niyetleri daha açıktan ortaya koyuyor.

Krizin ilk öncü sarsıntısı, Türkiye'yi salladı. Yapılan abartılı ve iyimser değerlendirmeler, bu sarsıntı ile birlikte çöktü. Türk ekonomisinin emperyalist sisteme ne denli bağımlı olduğu ve Türkiye'nin krizden en fazla etkilenen ülkelerin başında geldiği, daha net görüldü.

Emperyalistlerin Davos zirvesine de kriz damgasını vurdu. Tam da böyle bir zamanda "dünyanın zengin adamları" listesinin başında yeralan Bill Gates'in "insancıl kapitalizm"den dem vurma, emperyalist-kapitalist sistemin hatalarından söz etmesi, krizle birlikte yaşanacak sarsıntıyı olabilecek en hafif biçimde atlatma çabasıydı. Burjuvaziyi, kitlesel ayaklanmalar korkusu sarmıştı.

Zirvenin ana konularından biri olan Türkiye, siyasal ve ekonomik durumuyla ele alındı. Tekeller, karları açısından "güvenli ülkeler" istiyorlardı. O yüzden enine-boyuna ele alıyor, bu ülkelerin hükümetlerine "tavsiyelerde" bulunuyorlardı. "Reform" adı altındaki saldırı paketleri buralarda şekilleniyordu.

Başta "Genel Sağlık Sigortası" olmak üzere arka arkaya çıkartılan yasalar ve sırada bekleyenler, işte bunlardır. Kriz dönemlerinde bu saldırıların kapsamı, boyutu ve şiddeti daha da artar. Şimdi böyle bir dönemdeyiz.

Saldırıların büyüklüğü, yanıtın da büyük olmasını gerektiriyor. Onu durdurabilmek için "genel grev-genel direniş" gibi topyekün ve güçlü karşı duruşları şart kılıyor. Ancak bu hedefe ulaşmak, irili-ufaklı bir dizi eylemden, küçük adımları büyütmeekten geçiyor.

Krizin faturasını ödememek, aksine burjuvaziye ödetmek için, işçi ve emekçileri bilinçlendirmeli, harekete geçirmeliyiz. Bulduğumuz her yerde bunun örgüt ve mücadele biçimlerini yaratmalı ve çok sert geçecek o büyük kavgaya hazırlanmalıyız!

Okurlara...

Merhaba

"2008 çok sert geçecek, 2007'yi de aratacak" deniyordu, yeni yılın ilk günü büyük bir kriz dalgasıyla geldi. Hem dünyayı, hem de Türkiye'yi etkileyen bu kriz, oldukça önemli gelişmelere gebe olacak. Bir taraftan emperyalist kamptaki dengeleri değiştirip savaşı yeni bir aşamaya getirecek, bir taraftan da işçi ve emekçi kitlelerin yaşam koşullarını daha da çekilmez kılacak. Bu koşullarda, 2008'de "proletarya-burjuvazi çelişkisi"nin daha keskin yaşanacağını söyleyebiliriz.

Bunun ilk işaretleri ortaya çıkmaya başladı bile. Genel Sağlık Sigortası Yasası ile ilgili olarak, sendikaların, kitle örgütlerinin ve devrimcilerin oluşturduğu bir platform, toplantılarına ve eylemlerine başladı. İşçi-emekçi kitlelere büyük bir yıkım getirmeye hazırlanan GSS, eylemlerle protesto ediliyor. Önümüzdeki günlerde daha güçlü ve kitlesel eylemler yaşanacaktır. Öyle ki, Mart-Mayıs eylemlilik süreci bile bugünden konuşulmaya başlandı. Ocak ayının sert soğuklarında, kitle hareketinin havası ısınmaya başladı bile. Hrant Dink'in anmasında belirgin biçimde gözlenen öfke ve tepki de bunun göstergesi oldu.

Yaşanan ekonomik kriz ve önümüzdeki dönemde bizi bekleyen görevler, GSS ve kitle hareketinin nasıl ele alınması gerektiği ile ilgili yazıları dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Doğum günleri, geçen zamanı değerlendirip, geleceğe ilişkin hedefleri belirlemek için önemli tarihlere. Bu bilinçle önümüzdeki dönemin görevlerine daha sıkı asılalım.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

62. sayıda

3	Yeni yıla girerken, durum ve görevler
5	Hrant Dink anıldı
	Dağıtım sansürü protesto edildi
6	Yasalar sokakta yapılır
7	GSS'ye karşı eylemler
	Yörsan direnişi sürüyor
8	Doğrudan Gelir Desteği zaten üretimsizlikti
9	Ergenekon'dan çıkan kurtlar
10	Kenya yoksulları eskisi gibi yönetilmek istemiyor
11	İtalya'da sokağa taşan öfke
12	ABD ekonomisi altüst oluyor
14	"Atları rüzgar kanatlılar"ın büyük koşusu
16	Aktivist değil, örgütçü
19	Kızıldere'li topraklarını istiyor
22	Araba yakma eylemleri, Diyarbakır'da bombalama
23	Reichstag yangını ve "yargılayan savunma"
24	Geleceğimizin köprüsü Tarihimiz
25	Ortadoğu'nun yangını dinmiyor

Bir yılı daha geride bırakıp yeni yıla girerken, geçtiğimiz yılı değerlendirmek, oradan yeni yıla dair olası gelişmeleri sıralayıp tespitler yapmak, son derece gerekli, hatta zorunludur. Çünkü bir bütün olarak önümüze koyacağımız görevler, bu tespitler üzerinden şekillenir. Aksi halde nesnel gerçeklikle örtüşmez, ayakları havada kalır, yaşama geçme ihtimali de kalmaz. Doğru görevleri koyabilmek de, doğru tespitleri, isabetli öngörülerini gerektirir. Bu da ancak dünyada ve ülkedeki gelişmeleri, diyalektik bir bakışla ortaya koymaktan, gelişmeleri etkileyen tüm faktörleri devrimci bir tarzda analiz etmekten geçer. (...)

Tabi aslolan bu değerlendirmeler sonucunda yapılan tespitlerin ve ortaya koyulan görevlerin, kavranması ve yaşama geçirilmesidir. Yoksa ustaların sıkça altını çizdiği ve yaşamın da defalarca kanıtladığı gibi, en iyi tespitler, en güzel formülasyonlar bile, kağıt üzerinde kalmaya mahkumdur.

ler yapabiliyorlar. NATO komutanları bile Afganistan'da yenildiklerini itiraf ediyor. Filistin'i, Hamas ve El Fetih hükümeti olarak ikiye bölüp parçalamayı başardıysa da, direnişi kırmayı başaramadı.

Ortadoğu ve Kafkaslar'da istediği hakimiyeti kuramadığı gibi, "arka bahçesi" olarak bilinen Latin Amerika'da da kan kaybetmeye devam ediyor. Latin Amerika ülkelerinde esen sol rüzgarlar, bu yıl da devam etti. Venezüella'nın başını çektiği "Bolívarcı" akıma ve "Çin modeli sosyalizm"i savunan ülkelere, yenileri eklendi. ABD irtifa kaybederken, rakipleri Rusya ve Çin, başta kendi bölgeleri olmak üzere dünya üzerindeki etkinliklerini arttırıyorlar. Rusya, Kafkaslar'da ABD'nin elde ettiği mevzileri birer birer söküyor. Doğalgaz üstünlüğünü kullanarak boru hatlarını kendi çıkarları doğrultusunda kuruyor ve böylece enerji yollarını ele geçiriyor. Çin ise, sessiz ve derinden ama etkili yükselişini sürdürüyor. Özellikle ekonomik alanda büyüme hızı ile tüm rakip emperya-

Demokrat ya da Cumhuriyetçi partinin veya bu partilerden şu ya da bu adayın kazanması ile değişmeyecek. Zaten adaylardan hiçbirisi açıktan savaşa karşı çıkmıyor. Sadece bazı hatalardan dem vuruyorlar. Ama yine de hiç biri savaş taraftarı da gözükmem istemiyor. Çünkü ABD'de azımsanmayacak bir savaş karşıtı kitle var. Böyle olunca Bush'un son yılında savaşı daha da büyütmesi ve savaşın tüm faturasını kendi üzerine alması mümkün.

2008'i gerek ABD, gerekse emperyalist sistem açısından önemli hale getiren bir diğer faktör ise, 2007 yılında emareleri görülen ekonomik krizin ABD'den başlayarak tüm sistemi sarsacak boyutlara ulaşmasıdır. 2000'li yılların başından itibaren irtifa kaybeden ve olası krizi ötelemek için yeni bir emperyalist savaşı başlatan ABD, bugün daha şiddetli bir krizle karşı karşıyadır. Krizin şiddeti, savaşın seyrini doğrudan etkileyecektir. Çünkü emperyalist savaşların asıl kaynağı, ekonomik krizlerdir. Eğer bu kriz, tüm sistemi saran boyutlara varırsa, savaşın daha da genişleyip yayılması kaçınılmazdır.

ABD, her fırsatta İran'ı tehdit etmeyi sürdürüyor. İran'a saldırmasının Irak'tan daha zor olacağını o da biliyor. Zaten bugüne dek gerçekleştirememesi de bunun göstergesi. Fakat Irak'ta elde edeceği nispi başarı bile (direnişçi güçleri bölerek zayıflatması gibi) ABD'yi cesaretlendirebilir. Diğer yandan bu yılın ABD'de seçim yılı olması, daha da önemlisi ABD'nin bir kriz sarmalının içine yuvarlanması, Bush'un giderayak böyle bir rolü üstlenmesini doğurabilir. Tüm zorluklarına rağmen ABD'nin İran'a saldırma ya da İsrail aracılığıyla bunu başlatma olasılığı ortadan kalkmış değildir. Aksine bunun zemini daha güçlü olarak varlığını korumaktadır. Bütün bu faktörler alt alta sıralandığında, 2008 yılının, savaşın bundan sonraki seyrini belirleyecek bir yıl olacağı görülmektedir. Bu veriler üzerinden 2008'de savaşın sıradan biçimde büyüyeceğini söyleyebiliyoruz.

Türkiye'nin durumu

Türkiye'nin siyasal, ekonomik durumu, şüphesiz dünyadaki gelişmelerden ve sürmekte olan savaştan bağımsız ele alınamaz. Savaşın seyri, iç dengeleri de değiştirecektir.

İç politikada 2007 yılına klikler arasındaki çatışmaların damgasını vurduğunu söyleyebiliriz. Cumhurbaşkanlığı ve genel seçimlerin bu yıl içinde olması, zaten yılın egemenler açısından çatışmalı geçeceğini ortaya koymuştu. Tahminlerin de ötesinde kıran kırana bir savaşım yaşandı. Muhtıralar, darbe tehditleri birbirini izledi. Laik-dinci yapay saflaşması en üst boyuta tırmandı. Her iki kesim de arkasına kitle desteğini alabilmek için çeşitli miting ve gösterilerle kitleleri sokağa taşıdı. Başlangıçta orduyu da arkalarına alan "laik kesim" güçlü bir rüzgar estirdiyse de, AKP önce dengeyi sağladı ve 22 Temmuz seçimleri sonrasında da üstünlüğünü kurdu. Bir önceki seçimlerden daha fazla oy alarak yeniden tek başına hükümet kuran AKP, cumhurbaşkanlığı seçiminde de kendi adayını seçtirmeyi başardı. Ardından yargı

Yeni kavga yılına girerken DURUM ve GÖREVLER

*Elimize posta kanalıyla ulaşan
TİKB(B) merkezi yayın organı
"İhtilalci Komünist"in Kasım-
Aralık 2007 tarihli 62. sayısının
başyazısını güncel öneminden
dolayı kısaltarak yayınlıyoruz.*

Savaş, sıçramalı bir şekilde sürecek

Başını ABD'nin çektiği yeni emperyalist savaş, 2007 boyunca devam etti. Buna karşın ABD açısından pek parlak geçtiği söylenemez. Aksine her yönden ABD'nin irtifa kaybı sürdü. Bunun bir yansıması olarak müttefiklerinin önemli bir kısmını kaybetmeye başladı. En güçlü müttefiki İngiltere'de kitlelerin savaş karşıtı eylemleri, önce Blair'i zorladı, sonrasında ise kurulan yeni hükümet, halen ABD'nin yanında görülmekle birlikte daha mesafeli bir politika izlemeye başladı. İngiltere'den sonra en fazla dayandığı ülkelerden biri olan Avustralya'da da güç kaybetti. 2007'nin son aylarında Avustralya da Irak'tan askerlerini çekeceğini açıkladı. Rusya'nın Kafkaslar'da ve bölgedeki etkisini kırmak için giriştiği "renkli devrimler", bu yıl içinde iyice soldu. Bu "devrimlerin" başlangıcını oluşturan ve en güçlü olduğu Gürcistan'da bile sarsıntı geçirdi. Ukrayna'da ise ilk başlarda elde ettiği üstünlüğü sonrasında yitirdi. Polonya ve Çek Cumhuriyeti gibi, ABD'nin füze kalkımı kurmaya çalıştığı ülkelerde, güçlü kitle hareketleri bunun önünde büyük bir engel oluşturdu.

Ortadoğu'da ve işgal ettiği ülkelerde de istediği düzeni ve otoriteyi bu yıl da kuramadı. Irak direnişi devam ediyor ve diğer direnen halklara örnek oluyor. Afganistan direnişi, son yıllarda iyice büyüdü. Direnişçiler, etki alanlarını giderek genişletiyor. Öyle ki, başkentin en merkezi yerinde büyük eylem-

listlerin korkulu rüyası olmaya devam ediyor.

2007 panoramasında ABD, gerek müttefikleri, gerekse etki gücü yönüyle güç kaybına uğrarken, kimi atakları ve kazanımları da olmadı değil. Örneğin Irak işgali sırasında en keskin biçimde karşısında yeralan Fransa, bugün ABD'nin Avrupa'daki en yakın müttefiki haline geldi. Almanya'da Merkel'den sonra, Fransa'da Sarkozy'nin işbaşına gelmesi, ABD'nin karşısında blok oluşturan Fransa-Almanya eksenini dağıttı. Aksine ABD'ye daha yakın bir AB profili oluştu. Keza ABD'nin yeni Irak politikası olarak ortaya sürdüğü "Sünni blok", hem Irak'ta hem de Ortadoğu'da şekillenmeye başladı. Irak işgaline girilirken Kuzey'de Kürtlere, güneyde Şiilere dayanmayı planlayan ABD, istediği sonuçları bir türlü alamamış, üstüne üstlük bölgede İran'ın gücünün artmasına zemin hazırlamıştı. Bu durumu ortadan kaldırmak için geliştirdiği "Sünni blok" politikasında 2007'de önemli bir mesafe aldı. Ortadoğu'da İran'ı yalnızlaştırmak için başta Suudi Arabistan ve Mısır olmak üzere "Sünni" devletlerin etkinliğini artırma çabasına, Irak hükümetinde Sünnilere ağırlık verme, eski BAAS'çıların görevlerini iade etme girişimleri eklendi. Önümüzdeki yıl, bu girişimlerin sonuçları daha net görülecektir.

2008'de savaş dahil, tüm süreci etkileyecek önemli bir gelişme de Amerikan seçimleri olacak. Kuşkusuz ABD dış politikası,

2000'li yılların başından itibaren irtifa kaybeden ve olası krizi ötelemek için yeni bir emperyalist savaşı başlatan ABD, bugün daha şiddetli bir krizle karşı karşıyadır. Krizin şiddeti, savaşın seyrini doğrudan etkileyecektir. Çünkü emperyalist savaşların asıl kaynağı, ekonomik krizlerdir. Eğer bu kriz, tüm sistemi saran boyutlara varırsa, savaşın daha da genişleyip yayılması kaçınılmazdır.

ve YÖK'e atadığı kişilerle hakimiyetini pekiştirdi. Bu yönleriyle AKP'nin, burjuva klikler arasındaki savaştan şimdilik üstün çıktığını söyleyebiliriz. Fakat bunun ne kadar kalıcı olacağı şüphelidir. Yukarıda belirttiğimiz gibi savaşın alacağı seyir, yeniden burjuva klikler arasındaki çelişkileri şiddetlendirecek, dengeleri değiştirecektir.

AKP hükümeti, elde ettiği bu üstünlüğü en iyi şekilde değerlendirmeye çalışmaktadır. Bunun bir yanı devletın tüm kurumlarında kadrolaşmak ise, bir yanı da bağlı bulunduğu emperyalistlerin ve işbirlikçilerin çıkarları doğrultusunda daha pervasızca hareket etmektir. Bu yönüyle ikinci AKP hükümeti, işçi ve emekçilere, Kürt halkına "saldırı hükümeti" olacak, bu konuda önceki hükümetlere rahmet okutacaktır.

2007'nin son ayı, bunun ilk işaretlerini ortaya koymuştur. Birkaç ay öncesine kadar kanlı-bıçaklı görünen AKP ve Genelkurmay, büyük bir uyum içinde Kürt halkına karşı içerde-dışarıda saldırıları arttırmış ve en sonu ABD'den aldıkları destekle sınırötesi operasyona başlamışlardır. Kürt gerillasına bombalar yağarken, işçi ve

"Sosyal güvenlik" konusunda oluşan duyarlılık, bunun üzerinden oluşan örgütlülük ve eylemler, şu dönem üzerinde en fazla durulması gereken yöndür. Burjuvazinin saldırı furyasına, buradan barikat kurmak çok önemlidir. "Sosyal güvenlik" kapsamındaki eylemler, bir barikat oluşturmayı başaramazsa, "istihdam paketi" adı altında daha büyük bir saldırı kapıda beklemektedir.

Bu açıdan 2008 yılında, gerek Kürt hareketi, gerekse işçi-emekçi hareketi, yeni bir süreçle karşı karşıyadır. AKP hükümetinin 2. dönemi olması ve kendisinden beklenenler konusunda giderek daha fazla sıkıştırılması için bir yanıdır. Diğer yanı ise, ABD'de belirtileri ortaya çıkan ekonomik krizin Türkiye'yi de kapsayacak olmasıdır. Burjuvazi, her krizde olduğu gibi faturayı işçi ve emekçilere çıkartmak isteyecektir. AKP'nin 2008 yılındaki saldırı furyasının böyle bir zemini vardır.

Kürt hareketinde kırılma

Kürt hareketi, 2007 yılında önemli darbeler yedi. En başta Kürtlerin Irak işgaliyle birlikte büyüyen Kürdistan umudu, bu sene ciddi bir yara aldı. ABD'nin sınırötesi operasyona izin vermesi, Kürt hareketinin emperyalistlere beslediği umutları yerle bir etti. Irak'taki Kürt işbirlikçileri de zor günler yaşamaya başladı. Önce Kerkük referandumu ertelendi, ardından merkezi hükümeti güçlendiren kararlar alındı. Öyle ki, Kürt yönetiminin petrol anlaşmaları iptal edilerek merkezi hükümetle anlaşma şartı koşuldu ve Baasçıların eski görevlerine döneceği açıklandı. Bütün bunlar, Irak'taki Kürtleri, sürecin dışına iten, "bağımsız Kürt devleti" umutlarını kıran gelişmelerdi.

ABD'nin "Sünni blok" politikası yol aldıkça, Kürtleri daha zor günler bekliyor. Tabi bir İran savaşı durumu değiştirebilir, fakat kesin olan, Irak'taki Kürt işbirlikçilerinin işgalin ilk yıllarındaki umut ve beklentilerinin 2007 yılında ciddi darbeler aldığıdır.

Bu durum ülkemizdeki Kürt hareketini de doğrudan etkiliyor. ABD'nin sınırötesi operasyona izin vermesi, Kürt işbirlikçilerinin de buna göz yumması, Kürt hareketinde hayal kırıklığı yarattı. Ardından Diyarbakır'daki bombalama eylemi ve PKK'nin bunu dolaylı biçimde üstlenmesi, Kürt halkını ve Kürt hareketini bir yarılmanın eşğine getirdi. Devletin Kürtlerle PKK'nin arasına mesafe koyma politikası, Diyarbakır'la birlikte tutmaya başladı. DTP ile PKK'yi karşı karşıya getirme ve DTP'yi bölme çabaları arttı. Bu yönüyle Diyarbakır eylemi, Kürt hareketi açısından bir kırılma noktası haline dönüştü.

PKK'nin kitlelere de zarar veren yanlış eylem çizgisi, Türk halkıyla arasına kama sokmuştu. Diyarbakır eylemi ise, Kürt halkıyla da arasına bir mesafe, bir soğukluk girmesini doğurdu. Buna karşılık AKP hükümeti, Kürt halında halen baskın olan dini duyguları da kullanarak kendi etkinliğini arttırmaya hız verdi. "Kürt bölgelerine bedava elektrik" gibi zaten yüzde 60'larda olan kaçak elektriği kabullenen bir karar aldı. Artan tarikatlarla yoksullara sadaka cinsinden yardımlar örgütleyerek ve sözde sosyal politikalar ile Kürt halkını kazanma çabasını hızlandırdı. Yerel seçimlerde Diyarbakır'ı kazanma hedefi doğrultusunda bu çabaları, 2008 yılında daha da arttıracaktır.

Emperyalistlere ve işbirlikçilerine dayanılmayacağını bir kez daha gören Kürt halkı, yaşadığı kırılmayı dolduracak devrimci bir öncü bulamadığında, burjuva ve reformist politikalara daha fazla yedeklenecek, daha büyük bir umutsuzluğa ve karamsarlığa sürüklenecektir. Buna izin vermemek en başta komünist ve devrimci güçlere düşer. Kürt halkına karşı böyle bir görevimiz vardır. Halen sürmekte olan operasyonlara birleşik devrimci bir duruşla yanıt vermek başta olmak üzere, savaşa ve faşizme karşı mücadeleyi birlikte omuzlamak, bunun araçlarını çoğaltmak, ilk elde yapılması gerektirir. Bolşevikler, bulundukları her yerde bu perspektifle hareket etmeli ve somut adımlar atmalıdır.

İşçi emekçi hareketi

2007'nin son aylarında sadece Kürt halkına karşı baskı ve saldırılar artmadı. İşçi ve emekçilere de saldırı sağağı başladı. Elektrik, su, doğalgaz gibi temel ihtiyaçlara yapılan zamlar, yüzyıllık kazanımları gaspetmeye dönük paketler, arka arkaya geldi.

Zamlara karşı tepkiler, cılız ve tekil eylemlerle ortaya konurken, "sosyal güvenlik" kapsamındaki saldırılara karşı daha yaygın ve etkili eylemler yapılmaya başlandı. Bu doğrultuda, içinde devrimci kurumların da olduğu, çeşitli kitle örgütleri ve sendikaların birlikte oluşturduğu platform, tepkileri örgütleme ve organize etmede önemli bir rol üstlendi. İstanbul merkezli oluşan platformun, İstanbul'un iki yakasına ve ilçelere doğru altlarının örülmesi, yanı sıra farklı illerde de platformların kurulması, kısa sürede bir yaygınlık ve etki oluşturdu. Platformun kendi içinde, "her yaptığı eylemin bir öncekinden daha ileri olması" kararı da çok önemliydi. Bugüne dek gerçekleştirdiği eylemlerde buna uygun hareket edildi. Bundan sonrasında ne olacağı, asıl olarak devrimci güçlerin doğru biçim ve araçlarla etkilerine bağlı olacaktır.

"Sosyal güvenlik" konusunda oluşan duyarlılık, bunun üzerinden oluşan örgütlülük ve eylemler, şu dönem üzerinde en fazla durulması gereken yöndür. Burjuvazinin saldırı furyasına, buradan barikat kurmak çok önemlidir. Çünkü yukarıda da belirttiğimiz gibi, AKP hükümetinin ikinci dönemi, işçi ve emekçilere çok daha pervasız saldırı dönemi olacaktır. "Sosyal güvenlik" kapsamındaki eylemler, bir barikat oluşturmayı başaramazsa, "istihdam paketi" adı altında daha büyük bir saldırı kapıda beklemektedir. O yüzden bu ivmenin düşmemesi, aksine daha yaygın ve etkili hale gelmesi, yaşamsal önemdedir; hatta önümüzdeki sınıf mücadelesinin geleceğini tayin edecek

bir nitelik kazanmıştır. Başta komünistler olmak üzere tüm devrimci-demokrat kesimler, bu bilinçle hareket etmelidir. Bu noktada işçi ve memur sendikalarının içinde yer alan öncü işçi ve emekçiler, tarihsel bir sorumlulukla karşı karşıyadır. Merkezlerin veya şube yönetimlerinin engellerini aşmalı, çok daha direngen ve aktif olmalıdır.

İşçi ve emekçilere karşı artan saldırılar, sendikaların önemini bir kez daha ortaya koymuştur. Birçoğunun başında sarı ve reformist yöneticiler olmasına rağmen sendikalar, işçi ve emekçilerin kitle örgütleridir. Böylesi dönemlerde tabandan gelen baskı, onları bile harekete geçmeye zorlar. Zaten özelleştirme-taşeronlaştırma politikası ile büyük oranda üye kaybına uğradıklarından, koltuklarını kaybetme korkusu da yaşamaktadırlar. O yüzden çeşitli işyerlerinde sendikalaşma talebine yanıt vermeye çalışmakta, hatta taşeronlar içinde bile sendikalaşma çabaları görülmektedir.

Bütün bunlar, bu dönem sendikaları önceki yıllara göre daha fazla öne çıkarıyor. Bu aşamada devrimci-demokrat şube yöneticilerine çok daha fazla sorumluluk düşüyor. Merkez yönetimlerin tehditlerine rağmen üzerlerine düşeni yapmak zorundalar. Sosyal güvenlikle birlikte İstanbul'da yeniden canlanan sendika şube platformları, ilerici sendikacıların merkezlerinden bağımsız ve birlikte hareket etmeleri, olumlu bir gelişmedir. Bunun hem sürekli kırılması hem de diğer illere yayılması yönünde daha fazla çaba sarfetmek gerekmektedir.

Böyle bir ortamda sendikalarla daha yakın bir ilişkiye girmek elzemdir... "Sosyal güvenlik" örgütlülüklerine ve eylemlerine katılımımız çok daha örgütlü ve etkin olabilir. (...)

Sonuç yerine

2008 yılına hem dünyada, hem ülkede ekonomik kriz tehdidi ile girildi. Hatta bu, tehdit olmaktan çıktı, kesin bir hal aldı. Şimdi krizin şiddeti ve boyutu tartışılıyor.

Krizin basit bir mali kriz olmadığı, genel bir ekonomik kriz yaşanacağı, buna ek olarak tarımda bir gıda krizini de kapsayacağına dair emareler artıyor. Bu durum krizin hem kapsam hem yaygınlık bakımından çok daha sarsıcı olacağını gösteriyor. Aynı zamanda tüm insanlığı büyük bir açlık tehlikesinin beklediğine, açlıktan ölenlerin sayısının hızla artacağına işaret ediyor. Ve daha şimdiden egemen sınıfları, kitle ayaklanmalarının korkusu sarmış durumda.

Böylesi şiddetli bir krizin, faturası da çok ağır olacaktır. Burjuvazi bu faturayı işçi ve emekçilere yıktığında, karşılaşacağı sonuçları şimdiden düşünmekte ve onun çaresini aramaktadır. Bize düşen ise, krizin faturasını burjuvaziye ödetmek için, daha geniş işçi-emekçi kesimlere ulaşmak, bulundukları her yerde örgütlemek ve harekete geçirmektir. Diğer türlü ya krizin altında çok daha büyük bir yıkım yaşayacaklar, ya da kendiliğinden patlamalarla öfkelerini boşaltıp sonrasında yenileceklerdir. Her ikisine de izin vermemek, başta komünistler olmak üzere devrimci güçlerin çabalarına bağlıdır.

Emperyalist sistemin dünya çapında yaşayacağı kriz, hem dünyada, hem ülkemizde emek-sermaye çelişmesini başat hale getiriyor. Önceki yıllarda öne çıkan, emperyalistlerin kendi aralarındaki çelişkileri ve buna bağlı olarak iç siyasette de burjuva klikler arasındaki çelişkiler, yerini artan biçimde burjuvazi-proletarya çelişmesine bırakıyor. Bu durum, işçi ve emekçilerin dünya çapında hareketini yükseltiyor. Geçen yıl Avrupa ülkelerinde başlayan, Yunanistan ve Fransa'da genel greve dönüşen bu hareket, önümüzdeki yıl daha da şiddetlenecek ve ülkemizde de yansısını bulacaktır. Buna hazırlıklı olmalıyız. Bu yılki kuruluş kutlamalarımızı ve Mart-Mayıs sürecini de bu perspektifle örgütlemeliyiz.

Hrant Dink Anıldı: “Katil Devlet Hesap Verecek”

Hrant Dink, öldürülüşünün birinci yılında Agos gazetesinin önünde yapılan eylemle anıldı. Yaklaşık 20 bin kişinin katıldığı anma, kitlenin saat 14 civarında toplanmasıyla başladı.

Proleter Devrimci Duruş okurlarının da üzerinde Hrant Dink'in resmi yazılı “Faşizme Ölüm Halka Hürriyet” ve “Faşizmi Döktüğü Kanda Boğacağız” sloganlarının yazılı olduğu dövizlerle katıldığı anmada kitle sık sık “Katil Devlet Hesap Verecek”, “Yaşasın Halkların Kardeşliği”, “Faşizme Karşı Omuz Omuz” sloganlarını haykırdı. Suikaste ve suikastin sorumlusu devlete karşı olan öfkesini ortaya koydu.

Eylem alanını bariyerlerle sıkıştıran polisin bu tutumuna karşı bariyerleri yıkan kitle bariyerin dışındakilerle kalan kitleyle buluşmuş oldu. Kitlenin tepkisinden korkan polis, oradan uzaklaştı. Eylem esnasında bir grup faşistin yapmak istediği provokasyon da kitlenin öfkesinden ve sloganlarından sonra boşa düşürüldü. Polis sivil faşistleri apar topar alandan uzaklaştırdı.

Anmada Oral Çalışlar ve Hrant Dink'in eşi Rakel Dink birer konuşma yaptı. Rakel Dink konuşmasında “devlet adaleti sağlamak için ne yaptı” diye sordu. “Hrant'ın kanının suyla değil, adaletle temizleneceğini” söyledi. Kitlenin öfkesinin artması ve bariyerlerin devrilmesi eylemi terip edenlerin sessiz tepkisini boşa çıkarınca, anma bitirildi.

Anmanın ardından devrimcilerin önderliğinde Taksim'e yürümek isteyen kitlenin önü polisler tarafından kesilmek istendi. Ancak, kitlenin kararlı tutumu karşısında barikat kaldırıldı. Taksim'e kadar “Katil Devlet Hesap Verecek”, “Faşizme Karşı Omuz Omuz”, “Yaşasın Halkların Kardeşliği”, “Biji Bratiya Gelan” sloganlarını atan kitle, Tünel'e kadar yürüdü. Yürüyüş sırasında İşçi Partisi'nin standında yapılmak istenen provokasyon, devrimcilerin stantları dağıtmasıyla boşa çıkarıldı. Sonra MHP İlçe binasını taşlandı. Burada polisler kitlenin üzerine ateş açtılar. Açılan ateş sonucunda bir demiryolu işçisi yaralanırken 14 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar daha sonra mahkemede serbest bırakıldı.

Tam bir yıl oldu Hrant Dink öldürüleli. Yüzbinlerce kişinin katıldığı cenaze töreni sonrasında devlet, sadece tetikçi ve azmettirici birkaç kişiyi yakalayıp tutukladı. Bu şekilde cinayetin üzerini kapatmaya, arkasındaki gerçek suçluları gizlemeye çalıştı. Fakat bir yıl sonra kitleler, yine sokaklardaydı, yine “Katil Devlet Hesap Verecek” sloganlarıyla meydanları inletiyor, adalet istiyordu. Nasıl ki Hrant Dink öldürüldüğünde ummadıkları bir tepkiyle karşılaşılsaydı, bu anmada da buna benzer bir durum yaşadılar.

“Aynı Yerde Aynı Saatte” sessizce geçirilmeye çalışılan anma, tam tersine bir öfke patlamasına dönüştü ve kitleler, polis barikatlarını aşarak çatıştılar. Üstelik en güçlü olduklarını düşündükleri, tüm saldırıları peşpeşe yaptıkları bir dönemde... Kitle bendini patlatacak potansiyelleri hep böylesi dönemlerde ortaya döküyordu ve dökmeye devam edecek... Sokakların tekrardan ısınacağını habercisi olarak Hrant anması, önemli ipuçları sunuyor. Mahkeme sürecine de aynı kararlılıkla gidildiğinde, devlet katilleri açıktan yargılamak zorunda kalacaktır. Adalet sokaklardaki gücümüzle paralel sağlanacak ve devlet köşeye sıkışacaktır.

Mart-Mayıs sürecine yine Hrant Dink anmasının kiteselliği ve öfkeyle giriyoruz. Sokaklar böyle ısınmaya devam ederse haklarımızı alabilir, hesap sorabiliriz.

Dağıtım Sansürü Protesto Edildi

2007'nin sonlarında Yay-Sat dağıtım teke- li, “bizi kurtarmıyor” gerekçesiyle özelde devrimci basına, diğer yandan satışı düşük olan edebiyat, sanat dergilerine uygulayacağı yeni fiyat tarifesini duyurdu. Yeni fiyat tarifesine göre Yay-Sat'a dağıtılmak üzere teslim edilecek 1000-2000 arası dergi ve gazeteler için 1500 YTL (yüzde 18 KDV), 2000'den sonraki tirajlar için 2000 YTL (yüzde 18 KDV) üzeri paralar peşin olarak isteniyor. Yapılan net satıştan da yüzde 25'li pay kesilmeye devam edeceği gibi, iadeler ve dergilerin depolarda bekletilmesi için ek paralar talep ediliyor. Ticari açıdan bakılsa bile hiçbir hukuki temeli olmayan bu haraç kesme işlemlerinden dolayı artık devrimci basın yayınlarını dağıtıma veremeyecek. Merkez Dağıtım da Yay-Sat'tan farklı olmadığı gibi daha yüksek paralar talep ediyorlar.

Aslında dayatılan bu yeni sözleşme “dergilerinizi artık dağıtmak istemiyoruz” demenin dolaylı yolu. Zaten bu şartlarda dergilerin hepsi satılsa dahi, istenen paraları karşılayamayacak. İşin ticari boyutu buyken, asıl saldırı siyasi boyuttan yapılmakta. Dergilerin ve gazetelerin dağıtılmaması demek, tekellerin kendi gazetelerinden istedikleri haberi istedikleri biçimde vermesi ve halkı kandırması demek. Sürecin kızıştığı, işçiler ve emekçiler üzerinde siyasi ve ekonomik saldırıların arttırıldığı şu günlerde, elbette ki muhalif, devrimci ve sosyalist basına sistemin tahammülü olmayacak.

Dergileri kapatarak, yazı işleri müdürlerini, gazetecileri tutuklayarak, ağır para cezalarına çarptırarak, yazılanları denetleyerek bu baskıyı kurmaya çalışan burjuvazi, işin ticari yönünü de kullanarak devrimcilerin önünü kesmek, sesini boğmak istiyor. Buna karşı artık daha güçlü bir örgütlülük yaratarak, dergilerimizi-gazetelerimizi en ücra köşelere ulaştırmak önem kazanıyor.

Yay-Sat'ın bu saldırısına karşı aralarında dergimiz Proleter Devrimci Duruş, Atılım, Kızıl Bayrak, Odak, Devrimci Hareket, İşçi Köylü, Birgün ve Evrensel'in bulunduğu dergi ve gazeteler, yaptıkları toplantılarla bu saldırılara karşı ortak hareket etmeye karar verdiler. Yapılan saldırının siyasi bir saldırı olduğundan yola çıkan kurumlar, bileşen sayısını arttırmak ve daha güçlü teşhir kampanyaları düzenlemek, ortak dergi dağıtımları örgütleyerek, dağıtımın ortaklaştırılması koşullarını değerlendirmek yönünde kararlar aldılar.

Bu doğrultuda ilk eylem 18 Ocak 2008'de Türkiye Gazeteciler Cemiyeti önünde yapıldı. Proleter Devrimci Duruş, Atılım, Kızıl Bayrak, İşçi Köylü, Odak, Devrimci Hareket çalışanlarının düzenlediği ve herkesin kendi dergisiyle katıldığı eyleme, Yürüyüş ve Gündem gazetelerinin yanı sıra, Basın-İş ve Tez Koop İş Sendikaları da destek verdiler. Eylemde “Basına Yönelik Baskı ve Sansüre Hayır” pankartı açılırken “Sansüre Hayır”, “Yaşasın Devrimci Dayanışma”, “Dağıtım Sansürüne Hayır” sloganları atıldı. Basın açıklamasında Yay-Sat'ın sözleşmesinden maddelere değinildi ve bu saldırının, halkın haber alma özgürlüğüne yönelmiş bir sansür uygulaması olduğu söylendi.

Kocaeli Üniversitesi'nde Grev

Kocaeli Üniversitesi'ndeki kantin ve restoranlarda çalışan Oley-is üyesi işçiler yeni yıla grevle girdiler. Rektörlüğün üniversiteye taşeron firmaları sokarak örgütlülüğü dağıtmak istediği kantin ve restoranlarda 40'ın üzerinde işçi greve çıkarken, greve jandarma saldırısı yoğunlaşmış durumda. 3 yıldır zam alamayan işçilerin yeni sözleşme görüşmelerinde ücret konularında anlaşmaya varıldığı halde, işverenin asıl saldırısı, işçilerin örgütlülüğüne yönelen idari maddeler oldu.

Grevin ilk günlerinde ziyaret ettiğimiz işçileri, emekli olmuş Oleyis üyeleri ve öğretmenler de ziyaret ediyordu. Grevin 25. gününde grev kırıcısı bir işçinin çalıştığını gören grevci işçiler, grev kırıcısı teşhir ederek dışarıya çıkarmak isteyince jandarmalar işçilere saldırdı. Saldırı sırasında işçilerden bazıları yaralandı ve gözaltına alındı. Greve rağmen, rektörlüğün

görüşmeyi sürekli ertelediği gelen bilgiler arasında. Grev başladığı günden itibaren kantinin çalışma ve iş yapma oranı düştü. Aynı grevde yer alan Derbent Otel'i'nin doluluk oranı da yüzde 30'lara inmiş.

İşçilerin sendikal örgütlülüğünü dağıtmak isteyen işverenler ve devlet, “ekonomik iyileştirmeler”le işçilerin gözlerini boyamaya çalışırken, idari maddeler ve taşeron dayatmasıyla saldırıyorlar. Kocaeli Üniversitesi'nde grevde bulunan Oleyis üyesi işçiler saldırılara rağmen grevlerini kararlılıkla sürdürüyorlar.

Yasalar Sokakta Yapılır Sokağa Eyleme Hesap Sormaya

Burjuvazinin saldırıları artarak devam ediyor. Bu saldırı halklarından biri önümüzdeki günlerde parlamento-ya gelmesi beklenen SSGSS (Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sendikası) kanunu oluşturuyor.

Daha önceki yıllarda parlamento-dan geçen GSS yasa tasarısı eski Cumhurbaşkanı tarafından veto edilmiş, ardından anayasa mahkemesine götürülmüştü. Anayasa mahkemesinde birçok maddesi iptal edilen GSS, tekrar burjuvazinin gündeminde. AKP hükümeti bir an önce yasayı çıkarmak istiyor. IMF ile yapılan son görüşmede de IMF yasanın bir an önce çıkmasını buyurdu. Fakat diğer taraftan kitlelerin tepkisinden çekiniyor, ortamı yumuşatmaya çalışıyorlar.

Sosyal güvenliğin tasfiyesi hedeflenen bu yasayla emeklilik dahil birçok hak gasp edilecek, sağlık vergisi alınacak, sağlık kurumları ve SSK hastaneleri emperyalist ve işbirlikçi tekellere peşkeş çekilecek vb. vb...

İşçiler-Emekçiler Hareketli

Sosyal güvenliğe saldırı ne zaman gündeme geldiyse, buna karşı işçi ve emekçilerin tepkileri de sokağa yansıdı. Bugün de işçi ve emekçiler çeşitli eylem ve örgüt biçimleriyle tepkilerini dile getiriyorlar. Yasa gündeme gelir gelmez başta İstanbul olmak üzere birçok ilde platformlar kuruldu, kuruluyor. Kurulan platformlar ilçelere, işçi havzalarına ve semtlere doğru yayılıyor.

İstanbul'da bir araya gelen çeşitli sektörlerden sendikalar ve meslek odaları, kitle örgütleri ve devrimci kurumların da içerisinde yer aldığı "Herkese Sağlık Güvenli Gelecek" platformu oluşturuldu. Platformda altmışın üzerinde kurum yer alıyor. Bu kadar kurumun böyle bir platformda bir araya gelmesi ve ortak hareket etmesi oldukça önemli. Özellikle de devrimci kurumların olması, tepkilerin doğru biçimde, asıl hedeflere yönlendirilmesi bakımından ayrı bir dinamik katacaktır.

Sendikal Bürokrasi Kırılmalı

Sendikal hareketin içinde bulunduğu durum biliniyor. Sendika merkezlerinin tepesinde oturan işbirlikçi sendika ağaları, üstten alta doğru bürokratik bir yapılanma oluşturmuşlar. Ağaların oluşturduğu bu saltanat ancak tabandan devrimci işçilerin şube yönetimlerine gelmeleriyle kırılacaktır. Platform bu noktada önemli bir avantaj sunuyor. Bir yandan tabana yayılırken, aynı zamanda sendika merkezleri üzerinde de basınç oluşturuyor.

Platform içerisinde yer alan devrimci sendikacılar, oda ve birlik yöneticileri, sendikal bürokrasiye

Saldırıyı geri püskürtecek tek şey, örgütlü gücümüzdür. Örgütlülük ise, tabandan başlayarak komiteleşme ile sağlanır. Bu kez tabanla buluşmanın zemini var. İstanbul'da kurulan "Herkese Sağlık Güvenli Gelecek" platformu diğer illere de esin kaynağı olduğu gibi, altlara doğru da yayılıyor. Platformlar, taban örgütlülükleriyle güçlendirilmeli.

karşı daha ileri çıkmalıdırlar. Bu konuda Türk-İş İstanbul Şubeler Platformunun genel merkezine rağmen platform içerisinde yer almaları, ileriye doğru atılan olumlu bir adım olarak görülmeli. Bu olumlu adım güçlendirilmelidir. Diğer işçi ve memur sendikaları da genel merkezlerinin oluşturduğu bürokratik yapıyı kırmak için, inisiyatifli davranmalıdır. Keza sendikalarda, meslek örgütlerinde bulunan devrimci işçi ve memurlara da büyük görevler düşmektedir. Bulundukları sendikalarda daha aktif olmalı, sosyal güvenlik için oluşan örgütlülüklerle ve eylemlere daha ciddi sarılmalıdırlar.

Protestocu Değil,

Saldırıyı Püskürten Olmalıyız

İşçi sınıfı uzun yıllardır burjuvaziye karşı verdiği mücadelede kazanımlar elde edemedi. Bırakalım yeni haklar, mevziler elde etmeyi kazanılmış haklar bir bir kaybedilerek küçüldü. Dolayısıyla yenilgi psikolojisinden çıkabilmiş değil. Saldırıya karşı ortaya koyulan tepkiler de protestodan öteye geçmiyor.

Fakat son aylarda bir hareketlilik söz konusu. Bazı direnişler kazanımla sonuçlandı. Neredeyse unutulmuş olan grev silahı, yıllar sonra Telekom işçileri tarafından devreye sokuldu. "İnadına örgütlülük, inadına sendikalı çalışma" diyen Novamedli işçiler, bir yılı aşkın bir direniş sonucu sendikalı olarak işlerine geri döndüler. Keza sendikalaştıkları için işten atılan Selçuklu Ambar işçileri direnişlerini sendikalı olarak taçlandırdılar. SCT Turbo Filtre işçilerinin direnişi 600'lü günleri çoktan aştı. Yine Ak-yıl işçilerinin direnişi dört mevsimi geride bıraktı. Bu yıl özellikle hastanelerde çalışan taşeron işçilerin örgütlülüğü ve direnişleri sonucu sendikalı olarak çalışmaları dikkat çekiyor. Benzer şekilde irili ufaklı birçok işletmede sendikal faaliyetler başarıyla sonuçlandı. Bunlar küçük ateş topları gibi gözükse de kendi içerisinde oldukça önemli. Bu ateş toplarını birleştirmenin alev toplarına dönüştürmenin zamanı. Yeter ki hedefi fethetmede net olalım. Hedef bu saldırıyı geri püskürtmek!

Platformun etkileri şimdiden gözükmeye başladı. Platformun ortaya koyduğu eylem ve etkiden dolayıdır ki AKP hükümeti yasayı parlamento-ya getirmeyi durmadan erteliyor. "Bu yasayı çıkartmayacağız, bu yasa çıksa da uygulatmayacağız" iddiasıyla asılmayıp. Sınıfa karşı sınıf bilinciyle ve ki-

niyle hareket etmeliyiz. Bu yasa geçerse ardından "istihdam paketi" dahil sırada bir çok saldırısı daha bekliyor. Bu saldırı furyasını durdurabilmek için barikatı sosyal güvenlik kurmak gerekiyor.

Taban Komiteleri

Saldırıyı geri püskürtecek tek şey, örgütlü gücümüzdür. Örgütlülük ise, tabandan başlayarak komiteleşme ile sağlanır. Daha önceleri çeşitli platform ve birlikler oluşmuş, fakat tabanla güçlü bağlar kurulamadığından fazla bir kazanım elde edilememişti. Bu kez tabanla buluşmanın zemini var. İstanbul'da kurulan "Herkese Sağlık Güvenli Gelecek" platformu diğer illere de esin kaynağı olduğu gibi, altlara doğru da yayılıyor. Fakat oluşan platform birleşenleri devrimci kurumlar ve ilericiler, demokrat sendikalarla sınırlı. Platformlar, daha geniş kesimleri de kapsamalı. Daha önemlisi taban örgütlülükleriyle güçlendirilmeli. Özellikle yerellerdeki platformlara işyeri temsilcilerini katmalıyız. İşyeri temsilcileri üzerinden işyeri ve havza komiteleri oluşturmalıyız. Bunlar, emekçi memurları da kapsamalıdır.

Öncü işçi ve memurlara ulaşmalı, onlar üzerinden taban komitelerini hedeflemeliyiz. Elbette sosyal güvenliğin tasfiyesi sadece işçi ve memurları değil, tüm halkı ilgilendiriyor. Dolayısıyla taban örgütlerini semtlere doğru yaymalı, tüm halkı harekete geçirmeliyiz.

Kendi Gücümüze Güvenelim!

Yeni ve hareketli bir döneme giriyoruz. İşçi ve emekçilerde örgütlenme isteği artmış, yüzü sokağa dönmüş durumda. Bir anlamda GSS saldırısı bu hareketlenmeyi daha ileri taşıdı, taşıyor. Oluşan platformlar ve bunların tabana doğru yayılması, yapılan eylemlerin bir önceki eylemden daha kitlesel geçmesi bunun göstergesi.

Bir dönüm noktasındayız. Bunu iyi kavramalı ve süreci iyi örmeliyiz. Elbette varolan durumla, ortaya koyulan eylemlerle burjuvazinin saldırı furyasını püskürtebilmek mümkün değil. Daha yaygın ve güçlü örgütlülüğe, daha büyük eylemlere ihtiyaç var. İşçi ve emekçiler "Genel Grev Genel Direniş" hedefiyle üretimden gelen gücünü ortaya koymalı. Tabi buraya giden yolun bugünden iyi biçimde döşenmesi gerekiyor. Başlangıçta bir-iki saatlik uyarı grevi yapılabilir. Yapılacak uyarı grevi, burjuvaziye korkutacağı gibi, genel grevin de önünü açacaktır.

Yeter ki kendi gücümüze güvenelim!

Yeter ki, taban örgütlerini kurup çalıştıralım, işçi ve emekçilerin yaratan ve kahreden gücünü açığa çıkaralım!

GSS'ye Karşı Eylemler Artıyor

Meclis'te görüşülmeyi bekleyen ve işçilerin-emekçilerin sağlık haklarını, emeklilik haklarını gasp eden Genel Sağlık Sigortası (GSS) yasa tasarısına karşı Kadıköy'de 13 Ocak'ta eylem düzenlendi.

12.30'da Kadıköy Altıyol'da yürüyüşle başlaması planlanan yürüyüş, polislin Altıyol'da uyguladığı terörden dolayı çeşitli sokaklardan caddeye çıkışla başladı. "Herkes

Sağlık Güvenli Gelecek Platformu'nun organize ettiği eylemde caddeye çıkan kitlenin önü, yine polisler tarafından kesildi. "Baskılar Bizi Yıldıramaz", "Sağlık Hakkımız Engellenemez", "GSS'ye Hayır", "Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz", "Faşizme Karşı Omuz Omuza" sloganlarını atan kitle, ara sokaklardan iskeleye ulaştı. Yürüyüş kolu buraya ulaştığında, yürüyüş koluna katılamayanların iskelede bekledikleri görüldü. Kitle toplanmalarla beraber yaklaşık 3 bin kişiye vardı.

Kitleye hitaben yapılan konuşmalarda Meclis'te görüşülmeyi bekleyen tasarının, geleceğimizi gasp etmek anlamına geldiğine değinilirken, saldırıya karşı eylemli gücün gösterilmesinin önemine dikkat çekildi. Konuşmalar sürerken kitle sık sık "Faşizme Karşı Omuz Omuza", "Baskılar Bizi Yıldıramaz", "GSS Yasası Geri Çekilsin", "GSS'ye Hayır" sloganlarını attı.

Ayrıca GSS yasasına karşı DİSK, TTB, TMMOB, KESK Ankara yürüyüşü düzenlediler. 15 Ocak'ta İstanbul ve İzmir'den başlayan yürüyüş kolları Bursa'da birleşti. İstanbul'dan yola çıkan yürüyüş kolu, Kocaeli'de grev yapan işçileri ziyaret ettikten sonra Kocaeli merkezde bir basın açıklaması yaptı. Bursa'da iki kolun birleşmesiyle düzenlenen

yürüyüşün ardından, eylemciler geceyi Bursa'da geçirdiler. Eskişehir'den sonra Ankara'ya ulaşan kitle, Kurtuluş Parkı'nda toplandı. Meclis'e yürümek isteyen kitlenin önü polis barikatıyla kesilirken, yapılan yürüyüş ve basın açıklamasının ardından eylem tamamlandı.

GSS'ye karşı bildiri dağıtımından basın açıklamasına kadar çeşitli biçimler devreye sokulmuş durumda. İlerleyen günlerde devletin saldırıları da boyutlanacak. Eğer GSS'yi geri püskürtmek istiyorsak, eylemli gücümüzün yanı sıra grev de dahil her şeyi devreye sokabilmeliyiz. Çünkü bu saldırı sadece bugünümüzü değil, geleceğimizi tehdit ediyor. Zaten burjuvazi ve AKP hükümeti de "Bu sonraki süreçler için geçerli sizi ilgilendirmiyor" diyerek işçileri ve emekçileri atıl durumda bırakmak istiyor. Şu bir gerçek, yarınları kazanmak da bugünden geçiyor. Onun için eylemlere daha güçlü ve kararlı katılım sağlamalıyız.

Zamlara karşı protesto

27 Ocak'ta AKP il binası önünde yapılan son zamlar aralarında PDD, ESP, HKM, Kaldıraç, BDSP, DHP, DTP, EHP, EMEP, PSKD'nin bulunduğu kurumlar protesto edildi. Yaklaşık 200 kişinin katıldığı eylemde "Katil ABD İşbirlikçi AKP", "Zam Zulüm İşkence İşte AKP", "Yapılan Zamlar Geri Alınsın" sloganları atıldı. Yapılan açıklamada, zamların Kürt halkının bombalanması için kullanılan paraları finanse ettiğine değinilirken, sınır ötesi operasyonların durdurulması ve zamların geri çekilmesi istendi.

Ambar işçilerinin direnişi kazandı

İzmir'de sendikaya üye oldukları için 13 Ağustos 2007'de işten çıkarılan 9 ambar işçisinin direnişi kazanımla sonuçlandı. İşçiler, 14 Ocak günü, sendikal hakları ile birlikte tekrar işe başladılar. Direniş boyunca grev kırıcıların, çetelerin ve polislin saldırılarına defalarca maruz kalan işçiler ve sendika yöneticileri, baskılara rağmen direnişi sürdürdüler.

Tümtis sendikasının dergimize gönderdiği yazıda, bunun sadece nakliyat işçileri için değil, işçi sınıfı için bir kazanım olduğu belirtildi.

Yörsan direnişi sürüyor

Balıkesir'in Susurluk ilçesinde bulunan Yörsan fabrikasında işçilerin direnişi sürüyor.

Uzun mesai sürelerinin kısaltılması, artan sömürünün azaltılması ve ücretlerinin yükselmesi için örgütlü mücadeleyle karar kılan işçiler, patronun ve devletin birçok engelini aşarak sendikaya üye oldular. "Yüzde yüz Türk sermayesi" olmakla övünen Yörsan patronu, işyerine sendikanın girmemesi için işçileri tek tek ve grup olarak çağırıp tehditten rüşvete kadar her yolu denedi. Tüm bu tehdit ve satın alma çabalarına rağmen, Yörsan işçileri Tek-Gıda İş sendikasında örgütlendiler ve bu yönde gelen her tür baskıya karşı direnişlerini sürdürüyorlar.

Fabrikada kısa sürede örgütlenip baraj engelini aşan sendika 2007 yılının Kasım ayında Çalışma Bakanlığı'na yetki başvurusu yapmıştı. Fakat Çalışma Bakanlığı SSK'dan bilgi almak yerine patronu arayarak ihbarda bulundu. Böylece Bakanlığın, dolayısıyla devletin de işçilerin sendika mücadelesine engel olduğu, açık biçimde ortaya çıktı.

Bakanlıktan aldığı bilgi ile işçiler üzerinde baskı ve tehdidi arttıran Yörsan patronu, bunun kar etmediği yerde sendikalı 400 işçiyi işten çıkardı.

Bir ayı aşkın süredir fabrika önünde direnen işçiler, kazanana kadar direnişlerini sürdüreceklerini söylüyorlar. Direnişçi işçiler ve sendika, tüm halkı Yörsan mamüllerini boykot etmeye çağırdı. Direnişe pasif bir destek de olsa bu çağrıya kulak vermek ve onu daha geniş kesimlere yaymak gerekiyor.

Direnişe destek artarak devam ediyor. Susurluk Şeker Fabrikası işçileri, YÖRSAN işçilerine destek vermek için aralarında topladıkları 6 bin YTL'yi Tek Gıda İş sendikası yetkililerine teslim ettiler.

Adana'da da YÖRSAN işçileriyle dayanışmak için destek eylemi yapıldı. Tek Gıda-İş'in çağrısıyla 8 Ocak tarihinde YÖRSAN Adana Dağıtım Merkezi önünde toplanan işçiler, işten atılmaları protesto ettiler. Burada bir konuşma yapan Adana Şube Başkanı, "işçi düşmanı YÖRSAN ürünlerini alma-tüketme" çağrısını yineledi.

Posta dağıtıcıların GSS'ye karşı eylemi

Ankara'da Posta Dağıtıcılarının oluşturduğu APİM EMEK PLATFORMU yaklaşık 3 bin kişinin çalıştığı APİM (Ankara Posta İşleme Merkezi) önünde 3 Ocak'ta basın açıklaması yaptı.

Basın açıklaması için başlayacağı saatte yapıldı ve Posta dağıtıcılarının büyük katılımı ile gerçekleşti. Basın açıklamasında, Posta Dağıtıcılarının ve diğer meslek alanlarındaki yıpranma hakkının gaspedilmeye çalışmasının ana nedeni anlatılarak, Sosyal Güvenlik Reformuna karşı durma gerekliliği vurgulandı.

Posta Dağıtıcıları, günde 30 kiloluluk ağırlıkları gram gram eksilterek bütün gün; yağmur, soğuk demeden çalıştıklarını, taşıdıkları yükten dolayı; bel fıtığı, disk kayması, vb. rahatsızlıklar geçirdiklerini belirterek, gaspedilen Yıpranma Hakkı'nın geri verilmesini talep ettiler.

Basın açıklamasında kararlılıklarını dile getiren APİM EMEK PLATFORMU Dönem Sözcüsü, "Yıpranma hakkı posta dağıtıcılarının ana sütü gibi hakkıdır" dedi. Sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bizler bu mücadeleyi bu günden sonra sadece yıpranma hakkımız için değil, yasanın tümü için, ya-

sadaki hak kayıplarımızın tümü için sürdüreceğiz.

Bu gün çalışmakta olduğumuz kanunun babaları-mız döneminden bize miras kaldığını, bundan sonra çıkacak yasanın da bizim çocuklarımıza miras kalacağını bilinciyle sürdüreceğiz... Çünkü bu kanun sosyal güvenlik kanunu değil, sosyal yıkım kanunudur. Çünkü bu kanun başta kamu çalışanları olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin haklarını gasp etmektedir. Bu gün burada sesimizi duymazlarsa bakanlıkların önünde, başbakanlıkta, TBMM'de kısaca ülkenin en ucra köşesinden, kulaklarının dibine kadar avazımız çıktığıncaya kadar haykıracağız..."

APİM'de çalışan postacıların örgütlenme sorunları yaşadığı ve örgütlü sendikaların üye kaybettiği bir dönemde(KESK HABER-SEN kısmen bu durumun dışındadır) bu platformun kurulması umut vericidir. Bunun daha ileriye taşınması ve bütün PTT çalışanlarını kapsayan şekilde genişletilmesi görev olarak durmaktadır.

TEKEL'in özelleştirilmesine karşı Tokat ve Bitlis'in ardından Samsun'da

da 20 Ocak'ta binlerce işçinin katıldığı bir miting yapıldı. Tokat'tan, Trabzon'dan, Amasya'dan TEKEL işçilerinin de katıldığı mitinge, Türk-İş'e bağlı sendikaların şubeleri, Emekli-Sen, KESK Samsun Şubeler Platformu üyeleri, ve çeşitli partiler destek verdi. Belediye-İş'e üye oldukları için işten atılan 126 belediye işçisi "Başbakan söz verdi. Belediye Başkanı işten attı" pankartı ile mitinge katıldılar.

Tekel işçilerinin mitingi

"Adalet Yoksa Kalkınma da Yok" sloganları eşliğinde Cumhuriyet meydanında toplandı. Burada yapılan konuşmalarda, TEKEL'den önce birçok kamu kuruluşunun emperyalist tekellere peşkeş çekildiği hatırlatıldı. Sendika başkanı "çocuklarımızın, torunlarımızın borçlu doğmasına neden oldular. Geleceğimizin daha fazla karartılmasına izin vermeyeceğiz" dedi. Miting sloganlar eşliğinde sonlandı.

İşçiler, "Ak Dediler Karanlığa Gömdüler", "Hükümet İstifa",

Yeni yılın daha ilk aylarında T. Erdoğan, hükümetin eylem planını açıkladı. Eylem Planı, tarımı da kapsamadan edemezdi. Buna göre, DGD (Doğrudan Gelir Desteği) artık arazi eksensiz değil, ürün üzerinden ödenecekti.

Oysa DGD politikası uygulamaya sokulduğu 2000 yılından bu yana, genel olarak üretimi engellemeye dönük olarak uygulanmıştı zaten.

Bugüne dek DGD'ye karşı oluşan tepkiler, arazi esasına göre ödeme yapılıyor olmasına, (dahası bu ödemelerin hem düşük tutulması, hem de zamanında ödenmemesine) yönelik oldu. Başbakan "DGD ürüne göre ödenecek" derken, aynı zamanda geniş kitleler üzerinde yanılsama yaratmayı, kötüye giden gidişatın düzeleceği hayaline kapılınmasını amaçlıyordu.

Bu açıklamayı alkışlayanlar da aslında amacın ne olduğunu bilmiyor değiller. Sözde Uluslararası Para Fonu ve Dünya Bankası (İMF-DB) kararlarına karşı olan ekonomi yazarları, Erdoğan'ın açıklamasına "Türk tarımı için yararı büyük olacak" diyerek alkış tuttular. TZD (Türkiye Ziraatçılar Derneği) Başkanı İbrahim Yetkin de "ürüne destek verilmesi politikasını destekliyoruz" dedi.

Oysa DGD'nin ürün esasına göre ödenmesi planı, 2004'de hazırlamaya başladıkları "2006-2010 Tarım Stratejisi" ile uygunluk içindedir ve hem yeni değildir, hem de DB tarafından dayatılan bu strateji gereğidir.

Emperyalist tarım tekelleri ile onların işbirlikçileri, onyıllardır tarım alanlarını yeniden ele alıyorlar. Hatta tarımı neredeyse birinci sıraya oturtuyorlar. Son yıllar ise tarımsal liberalizasyon sürecinin yasal düzenlemeleri ile geçti. Yasal düzenlemeler, uygulamaların pekiştirilmesine dönüktü. Ve artık tarımsal hizmetler, tümüyle özel sektörün işiydi. Tarımsal üretim, esas olarak büyük işletmeler tarafından yapılacaktı. Temel üretim biçimi de sözleşmeli çiftçilik oluyordu. DGD de, ürün esasına göre ödenecekti ve ödemeler Tarım Bakanlığı tarafından değil, Maliye Bakanlığı eliyle yapılacaktı.

Dolayısıyla, Tarım ve Köyişleri Bakanının "ürün esasına göre DGD ödeneceği", "ödemeleri Maliye Bakanlığının yapacağı" gibi açıklamaları başbakanın basın açıklamasından sonra öğrendiği inandırıcı olmaktan uzaktır ve kaldı ki sorunun özü de bu değildir.

Ürün esasına göre ödeme yapmak, emperyalist

"alternatif ürün" politikasının bir devamı ve sonucu. Yoksul köylünün taleplerini karşılamak için değil, aksine tekellerin tarım politikalarını uygulamak için. Ödemeler üretim yapana değil, "alternatif ürün" üretene yapılacak. Emperyalistler hangi ürünün ekilmesini istiyorlarsa o ürüne... "Sözleşmeli çiftçilik" esasına göre üretim yapan belli büyüklükteki toprak sahiplerine...

DGD uygulaması başladığında (2000), ödemelerle ilgili DB ile beş yıllık anlaşma yapılmıştı. Anlaşma 2005 yılında bitti ve 2006 yılında DGD'lerle ilgili yeni bir sisteme geçiş kararı alındı. "2006-2010 Tarım Stratejisi", beş yıllık geçiş sürecinin üzerinden yapılan yeni şekillenmeye denk bir stratejiydi ve kesin açıklamayı ancak 2007 bitiminde yapabildiler.

Tarım stratejisinin ana eksen; AB'ye uyum, DTÖ tarım müzakereleri, Tarım Bakanlığının yeniden yapılandırılması temelindeydi. Bu temelde hazırlanan programa verilen şekil, üç esasa dayandı (ve tarımdaki pekçok gelişme bu program etrafında döndü):

- 1-DGD'nin piyasa koşullarına göre yeniden düzenlenmesi
- 2-Hayvancılık işletmelerinin modernizasyonu
- 3-Alternatif ürün

Demek ki, başbakanın açıklamaları, DGD'nin piyasa koşullarına göre yeniden düzenlenmesini içermekten öte bir anlam taşıyor. Bu ne yenidir ve anlayış değişikliğidir, ne de DGD'nin tapu esasına göre dağıtılmasından mağdur olan yoksul köylülerin yararına bir gelişmedir. Aksine, emperyalist ülkeleri besleyen ucuz işgücü Türkiye rolünü hevesle oynamaktır.

DGD uygulaması, 2000 Mart ortasında pilot olarak uygulamaya sokuldu. "Tarım Reformu Uygulama Projesi (ARIP)" çerçevesinde DB tarafından dayatıldı. Anlaşmaya göre önce pilot bölgelerde uygulanması (4 bölgede) sonra yaygınlaşması ve 2003'de de tamamlanması söz konusuydu. Gerek Ecevit'in koalisyon hükümeti, gerekse de Erdoğan hükümeti niyet mektuplarıyla, DGD ve diğer uygulamalar için "kesin uygulamaya sokulacak" garantisi verdiler.

Bu anlaşmalarda DB, DGD ödemeleri için, "Çiftçi Kayıt Sistemi" istedi. Böylece ödemeler, tapusunu göstermek koşuluyla 200 dekara dek toprağı

Doğrudan Gelir Desteği zaten üretimsizlikti

DGD uygulamasının esas özünü yoksul ve orta köylünün tasfiyesi oluşturuyordu. Toprakta tekelleşme ve topraksızlaştırma ile paralel yürüyen uygulama, toprakta büyük sermayenin hakimiyeti kurmasını amaçlayan sistemin bir parçasından ibaretti.

olanlara yapılabilecekti. Aynı ödeme miktarı, 200 dekar üstünde olan tapulu topraklara da ödenecekti.

2001 yılında 2 milyon 185 bin mülk sahibi kayıt altına alınabilmişti.

4 milyondan fazla işletme olduğu düşünüldüğünde (bunun 3 milyonu yoksul ve orta köylüye ait) kayıt işlemleri, hem işlemleri üstlenen komisyonlar, hem de mülk sahipleri açısından zorlukla gerçekleşti. Ama belge için bağış adı altında büyük bir soygun da yapılmış oldu.

Fakat esas sorun ödemelerde yaşadı. Bir yıl sonra, zaten düşük olan ödemelerin, taksit taksit verildiği oldu. Kimisi bu kadarını bile alamadı. Borç karşılığında bankaların el koyduğunu banka kapısında öğrenenler oldu. Borç karşılığında yasal bile değildi üstelik. Öte yandan ödemeler tapu esasına göre olduğu için, kiracı-ortakçı olarak geçinen çok fazla yoksul köylü ödemelerin dışında tutuldu. Parayı, üretim yapmayan, ama tapusu olan toprak sahipleri aldı.

DGD uygulamasının esas özünü yoksul ve orta köylünün tasfiyesi oluşturuyordu. Toprakta tekelleşme ve topraksızlaştırma ile paralel yürüyen uygulama, toprakta büyük sermayenin hakimiyeti kurmasını amaçlayan sistemin bir parçasından ibaretti.

Tarımda koruma ve destekleme politikasının kaldırılmasına tekabül eden DGD, binlerce insanın topraktan kopmasına ve iş umudu ile kentlere göç etmek zorunda kalmasına yol açtı. Beş yıl önce resmi rakamlar tarım istihdamının yüzde 40'lardan yüzde 30'lara düştüğünü söylüyordu. Düşüş beş yıl boyunca da devam etti ve artık yıllar değil aylar boyunca üretimden kopuşlar gerçekleşiyor. Son üç ayda yaklaşık 250 bin kişinin üretim alanında koptuğuna bakılırsa, düşüşün sayısı katlanarak sürüyor.

"Yakın bir gelecekte, petrol için yapılan savaşların gıda için yapılacağı"ni tespit eden burjuvalar, tarım alanları için kıyasıya rekabet ediyor. Tarım ürünleri de egemenlik alanlarında hakimiyet turmasının en önemli ayaklarından biri olduğuna göre, tarım programları en yüksek kar için yapılıyor. "Tarımın yeniden yapılandırılması", emperyalistlerin yeni pazarlara ulaşmak ve rekabet alanlarını büyütmeyle eş anlamlı yürüyor.

Dolayısıyla emperyalist politikalar karşı mücadele topyekun olmak zorunda. İşçi sınıfı ve köylülük başta olmak üzere saldırı toplumun tüm kesimleri-nedir. Sosyal güvenlik ve DGD de dahil, bütün saldırılara karşı birleşik mücadelenin örülmesi zorunludur.

26 Ocak'ta polis "Ergenekon Operasyonu" adı verilen operasyonla aralarında Veli Küçük, Ali Yavaş, Sami Hoştan, Kemal Kerişsiz Fikri Karadağ'ın bulunduğu 33 kişiyi gözaltına aldı. Bunların içinden 8 kişi tutuklandı, diğerleri serbest bırakıldı.

"İkinci Susurluk" olarak gündeme oturan bu operasyon, geçen yıl Ümraniye'de bir gecekonduya yapılan operasyonun devamı olarak ilan edildi. Son operasyon, çok daha geniş yelpazeden ulusalcı-milliyetçi-mafya adlarını kapsıyor.

Ergenekon kurtlarının seceresi

Veli Küçük, 1990'lı yıllardan beri adı en çok duyulan bir emekli general. JİTEM'in kurucusu. Abdullah Çatlı'dan "Yeşil" kod adlı Mahmut Yıldırım'a kadar tüm kirli kişiliklerle ilişkisi mevcut. Geçen yıl Ümraniye baskınında tutuklanan Muzaffer Tekin'le ve Kemal Kerişsiz'le yakın ilişkide. Ulusalcılık adına yapılan birçok şoven gösteride yer aldı ve Hrant Dink'i defalarca ölümle tehdit etti. Generalliği sırasında birçok yolsuzlukta adı geçti. Susurluk'un önde gelen isimlerinden Sedat Bucak'ın şoförüne iki adet JİTEM kimliği sağladığı ortaya çıktı. Şemdinli'ye atılan bombalar sırasında yine onun adı vardı. JİTEM'in işlediği birçok faili meçhul cinayetten sorumlu olan da o. Kocaeli'de komutanlık yaptığı sırada öldürülen Ömer Lütfi Topal'ın da onun telefonundan defalarca arandığı biliniyor. Sadece yurtiçinde değil, sadece başta Ermenistan ve Azerbaycan olmak üzere bazı ülkelerde kontrgerilla faaliyetlerini organize etti. Sedat Peker'in kurduğu sitenin açılışına katıldı. MHP'li sivil faşistlerle karşı-devrimci İP'lilerin ulusalcılık adına oluşturdukları "Kızılma Koalisyonu"nun kurulmasına aracılık yaptı. Danıştay saldırısını yapan Avukat Alparslan Aslan'la el öptürürken çekilmiş fotoğrafları var. Ayrıca eski İstanbul valisi Erol Çakır ve eski Narkotik Şube Müdürü Nihat Kubuş'la kurduğu Stratejik Güvenlik Koruma ve Eğitim adlı şirketin bir şubesi de Trabzon'da bulunuyor. Yani Hrant Dink'in katillerinin eğitilmesinde de rolleri var.

Buna karşın hiçbir şekilde soruşturulamayan ve ifadesi alınamayan Veli Küçük'ü sorgulayan generaller heyeti, suç unsuruna rastlanmadığını açıkladılar.

Kemal Kerişsiz, Hrant Dink'e açılan 301 davalarının en büyük aktörü ve pravakatörü olarak boy gösterdi. MHP'li olan Kerişsiz, mahkeme önlerinde, aileleri tehdit etmekten, mahkemeyi sabote etmeye kadar her şeyi yaptı. Elif Şafak ve Orhan Pamuk'un mahkemelerinde de boy gösterdi, tehditler savurdu.

Sami Hoştan, Susurluk'un sanıklarından biriydi. Uyuşturucu kaçakçılığını organize ediyor. Abdullah Çatlı'nın kaçırdığı Tarık Ümit, Hoştan'ın çiftliğinde sorgulandı. Adı birçok kirli işin içinde geçiyor.

Ali Yavaş da Susurluk davasından yargılandı. MİT'te görevli olduğu sırada Korkut Eken'in tali matıyla PKK'ye yönelik operasyonlara katıldı. 1988 yılında çıkan bir haber yüzünden Milliyet gazetesini tarattı. Susurluk kazasında ölen Abdullah Çatlı başta olmak üzere birçok sanığın adı, kız kardeşinin düğününde bir araya gelmişti.

Fikri Karadağ'ı da geçen yıl içinde ekranlara taşıyan ölmek ve öldürmek üzerine ettirdiği yeminlerden tanıyoruz. 13 bin kişilik hainler listesi hazırlayarak, suikast planları yaptı. Muzaffer Tekin ve Oktay Yıldırım'la fotoğrafları mevcut.

Avukat Fuat Turgut ise Yasin Hayal'in avukatı ve

Ergenekon'dan çıkan Kurtlar

birçok şoven davaya avukatlık yaptı. Mahkemelerde olay çıkartmasıyla adını duyurdu.

Neden bu dönem

Görüldüğü gibi isimlerin bazılarının künyesi böyle. Her türlü pislik mevcut. Özellikle Veli Küçük'ün adı Susurluk'tan bu yana sıklıkla kullanılmasına rağmen sorgulanamıyordu. O halde neden bu dönem?

Son birkaç yıldır keskinleşmiş olan burjuva klikler arası çelişki, son aylarda yumuşamış görünüyor. Özellikle Erdoğan'ın 5 Kasım'daki ABD ziyareti ve "sınırötesi operasyon" konusunda sağlanan mutabakat, burjuva klikler arasında da uzlaşma zemini oldu. Bu uzlaşma, AKP hükümetinin elini daha da güçlendirdi. Bu durumdan yararlanıp "Kızılmacı" gruba bir darbe indirerek, bir taşla birden fazla kuş vurmayı amaçladı.

Bir yandan kendi çıkarları açısından tehlikeli bulunduğu ulusalcı kesimin bu "vurucu timi"ni etkisizleştirdi. Bir yandan da adları fazlasıyla öne çıkmış ve bir anlamda kullanma süresi dolmuş olan bu kişilerden devleti kurtarmış oldu. Hatırlanacaktır, önceki yıllarda da Alaattin Çakıcı, Mehmet Ali Ağca, Sedat Peker vb. isimler hep bu şekilde kullanılıp "devletin bekası" için feda edilmişlerdi. Hatta Korkut Eken gibi bir şef bile, Susurluk davası kapsamında tutuklanmıştı.

AKP hükümeti bu hamleyle, hem "derin devlet çökertiliyor" imajını vermek, hem de son olarak Hrant Dink'i anma eyleminde görüldüğü gibi kitlelerin bu yöndeki taleplerini karşılıyor görünüp puan toplamak istedi. Böylece kendi kitle tabanını güçlendirip atacağı yeni adımlara zemin hazırladı. Bu operasyonla aynı günlere gelen türban tartışması, AKP'nin "özgürlüklerden yana" demagojisinin gerçek niyetini de açığa vuruyordu. Ancak burjuva liberal aydınlardan gerekli desteği de almış oldu.

Her şey devletin çıkarı için

Bu operasyonun Veli Küçük'ten ileriye gitmeyeceği ortadadır. Bu, Susurluk'tan bu yana bilinen bir gerçektir. Gerek Susurluk'ta, gerekse Hrant Dink cinayetinde yetkililer, hep "sonuna kadar gidilecek" demiş, fakat bir-kaç maşanın tutuklamaktan öteye gidilmemiştir. Aksine olayın perde arkası ve gerçek aktörleri her zaman gizlenmiş, örtbas edilmiştir. Bugün de çok farklı olmayacaktır.

Elbette Veli Küçük ve diğerlerinin tutuklanması önemlidir. Bu isimlerin açığa çıkması ve tutuklanma-

Çetelerle ilgili her taşın altından çıkan emekli general Veli Küçük

Hrant Dink başta olmak üzere, aydınlara dönük 301 davalarının kışkırtıcısı avukat Kemal Kerişsiz

ları yönünde bir basınç oluşturulması da, kitle hareketi üzerinden olmuştur. Susurluk'tan sonra kitleler günlerce sokakları doldurmuş, suçluların yargılanmasını istemiştir. Keza Hrant Dink cinayetine ve aradan geçen bir yıla rağmen gerçek suçluların yakalanmamış olmasına, kitlesel tepkiler hala sürmektedir.

Bugüne dek burjuva klikler arası çelişkilerden dolayı, birçok çete ortaya çıkarılmış, operasyonlar düzenlenmiştir. Ancak unutulmamalıdır ki, devletin kendi bünyesinde daha pek çok çete vardır ve günü geldiğinde tekrar kullanılmak üzere tedavüle sokulacaktır. Dolayısıyla "çete operasyonları" sanıldığı gibi devle-

tin demokratikleştiğinin bir göstergesi değildir. Aksine bu dönem faşist baskı ve şiddetin arttığı bir dönemdir. Bugün bu baskı ve şiddet, şimdi resmi güçler tarafından yapılmaktadır. Kanunları arkasına alan asker ve polis, en küçük demokratik hak mücadelesine copu, biber gazı ile saldırmakta, sokak ortasında insanların üzerine ateş açmakta, gözaltında katletmektedir.

Bu bir danışıklı dövüştür. Yıllardır da egemen sınıfların yönetme yöntemidir. Kimi zaman resmi güçlerle, kimi zaman sivil, çete organizasyonları ile kitleler üzerinde baskı ve terör uygular. Bu, yıpranma derecesine, dünyanın ve ülkenin içinde bulunduğu duruma göre el değiştirir.

Hesap sorma bilincini geliştirmek

Ölmeye ve öldürmeye yemin edenler, hak arayan herkesi terörist ilan edip, kitleleri milliyetçilik ve şoven histeriyle zehirleyenler, "milliyetçilik" adına kendilerinde her şeyi yapmayı hak görürler. Haraç almak-tan, uyuşturucu kaçakçılığına, sokak ortasında infazlardan mafya örgütlenmelerini organize etmeye kadar tüm kirli işleri yaparlar. Bizzat devlet eliyle kurulan bu çetelerin, devletin kontrolü dışına çıkma riskleri de her zaman mevcuttur. Böyle durumlarda devlet, bu kişi ve grupların tepesine binmektedir. Kendi çıkarı için binmeye devam da edecektir... Ama nasıl ki, bu ülke için kurşun atan "şerefliler," bu cezaları bir onur olarak algılayıp devlete küsmüyorlarsa, Ergenekon'un kurtları da küsmeyecekler ve yeni görevlerin verilmesi için sıralarını bekleyeceklerdir.

Asıl mesele, kitlelerin hesap sorma bilincinin gelişmesindedir. Çetelerin devletin bir organizasyonu olduğunun bilinmesi ve devletten hesap sorulmasında. Komünist ve devrimcilere düşen görev de, en geniş kitlelere bu gerçeği göstermek. Adaletin ancak mücadele ile sağlanabileceğini ve gerçek adaletin ancak devrimle birlikte geleceğini anlatmak... Ve bu perspektifle sokağa çıkmalarını hesap sormalarını sağlamak... Tıpkı Hrant Dink cenazesinde ve anmasında olduğu gibi...

Ancak bu sayede devlet kimi adımlar atmak ve belli başlı suçluları yargılamak zorunda kalacaktır. Aksi halde sürece yayarak gündemden düşürmeye çalışacak, tıpkı Susurluk'ta olduğu gibi cüzi cezalarla sanıkları ödüllendirmenin yollarını bulacaktır.

Kenya'nın yoksulları artık eskisi gibi yönetilmek istemiyor!

Kenya'da sömürgeciliğin attığı temeller

Kenya'da bugün yaşanan sorunları anlamak için özet de olsa Kenya'nın sömürge tarihine bakmak gerekiyor.

Doğu Afrika'ya ilk ulaşan sömürge 16. yüzyıl-da Portekiz. 1698'de Araplar hakimiyet kurmuş Doğu Afrika üzerinde. O tarihlerde Kenya'nın limanlarından yapılan ticaretle Kenya ve Doğu Afrika en zengin dönemlerini yaşıyor.

1884'de Alman misyonerlerin Doğu Afrika'yı keşfetmesi bir dönüm noktası. Ancak Almanlar da uzun süre kalamıyor. 1894'de Doğu Afrika şimdiki Büyük Britanya'nın sömürgesi oluyor. 1920'de Kenya resmi olarak İngiliz sömürgesi olarak ilan ediliyor.

Kenya, 1963'te onyıllar süren direnişlerden sonra bağımsızlığını ilan etti. Ancak bu "bağımsızlık", sömürge devletten kesintisiz bir şekilde yeni sömürge bir devlete geçiş anlamındaydı.

Kenya'da bugün yaşanan sorunların kökenini, İngiliz sömürgecilerinin "böl yönet" politikasında aramak gerekiyor. İngilizler bugünkü Kenya'yı, özellikle Kenya'nın başkenti Nairobi'yi ve limanları Doğu Afrika'yı buradan yönetecek bir merkez haline getiriyorlar. Bu nedenle Kenya hakkında "Kenya öksürürse Doğu Afrika zatüre olur" deyimi yerleşmiş durumda. Bugün de Kenya, alt yapısı ve tüm emperyalist tekelin Nairobi'de konumlandırması ile öncü konumunu koruyor.

Kenya'nın bu konumundan kaynaklı tarihi karanlık. Kenya'daki tüm verimli topraklar beyazlara veriliyor ve bölge halkının Nairobi gibi bölgelere yerleşmesini bırakalım, ancak pasaportla buralara seyahat etmesine izin veriliyor. Tüm toprakları ellerinden alınan Kenyalılar aynı zamanda "kelle vergisi" vermeye zorlanarak beyazlara sürekli borçlu bırakılıyor. Kendi ülkesinde köle bir halk. Özellikle I. Emperyalist Savaş'tan sonra İngilizler, kendilerini için savaşan ve ölen Kenyalılar iş gücü olarak yetmediği için, ülkeye Hindistanlıları getiriyorlar. Bir yandan da Kenyalıları ticaret yapmaktan alıkoymak için Hindistan sömürgesindeki işbirlikçi kölelerine ticaret olanakları veriyorlar. Bugün de Kenya'da zengin işverenler arasında ve "yüksek tabaka" olarak Hindistanlılar var.

II. Emperyalist savaştan sonra eskisi gibi sömürgelerini yönetemeyeceğini gören İngilizler, -savaşta 80 bin civarında Kenyalı İngilizler için savaşta ölmüş, ancak geri dönenler dünyadan direnişi Kenya'ya taşımıştı aynı zamanda- önce olağanüstü vahşetle Kenyalıları bastırmaya çalıştı. 1952-1960 arasında olağanüstü hal ilan etti ve bunu beyazların tehlikede olması ile açıkladı. Olağanüstü halin bilançosu, 40 binin üzerinde Kenyalının ve buna karşılık 35 beyaz adamın ölmesiydi. Diğer yandan ilk defa tüm etnik gruplar bir çatı altında birleşmişti ve 20 bin savaşçıdan oluşan Mau Mau silahlı yeraltı örgütüyle 1963'te İngilizleri dize getirdiler.

Bağımsızlığa giden yolda İngiltere, sömürgecini yitirmemek için birçok yola başvurdu. Ken-

ya'da siyahların katıldığı ilk seçimler 1957 seçimleri. Bu seçimlerde İngiltere istediği işbirlikçinin seçilmesi için hile yaparken asıl felaketin temellerini "böl yönet" politikasını uygulayarak attı. Başından itibaren etnik grupları birbirine kışkırtan İngilizler, seçimler söz konusu olduğunda yasalarla yeni bir seçim sistemi getirdi. Kenyalılar parti kurabilirdi, ancak bunlar sadece bölge partisi olabilirdi. Zaten çoğunlukta etnik kökenlerine göre bölgelere yerleştirilen Kenyalılar, fiilen etnik kökenlerine göre parti kurma hakkına sahip oldu. İngilizler bu yöntemle hem Kenyalıların uluslaşmasının, böylece bağımsızlıklarının önünü alıyordu; diğer yandan kendisi ile işbirliği yapmayan etnik gruplara bizzat saldırıyor veya birbirine düşüyordu. Dünya kamuoyuna da -bugün olduğu gibi- hala kendisi yönetemeyen geri kalmış ve beyaz adamın kamçısı altında insanlaşması gereken Afrikalılar olarak gösteriyordu.

İngilizlerin sonu, diğer sömürgecilerin sonundan farklı olmadı. Bugün de birbiriyle savaşıyor görünen Kikuyu ve Luo etnik grupları diğerlerini de yanlarına alarak bağımsızlıklarını ilan ettiler. Ancak İngiltere sömürgesindeki çıkarlarını garanti altına almak için, seçimlerdeki hukuki sistemi oturttu ve Jomo Kenyatta gibi direniş öncülerinden olan, ancak kurtuluşu kapitalist sistemde gören KANU (Afrika Kenya'sının Ulusal Birlik Partisi) başkanını hükümette sağlamlaştırdı. Kenyatta, ulusal bağımsızlık önderi olarak Kenya'da herkes tarafından putlaştırılrsa da, o da yaklaşık üç sene sonra Luo'ları temsil eden bugünkü Odinga'nın babasını hükümetten attı. O dönem Kibaki de hükümetteydi. Batı yanlısı ve kapitalist bir gelişme yanlısı olan Kenyatta beyazları işgal ettikleri topraklardan atmadı. Onların bir kısmından toprakları satın aldı ve fakirlere verdi. Ancak toprakların en büyük ve en verimli parçalarını yandaşlarına ve kendisine ayırdı. Dürüst olan ve "bu ülkede beyazlar gittikten sonra 10 milyonere karşılık 10 milyon Kenyalı dilenci" diyen milletvekili ölü bulundu. KANU, Kenya'da tek partiydi başka partiler yasağı. Baba Odinga'nın kurduğu Sosyalist Parti'de yasak partiler arasındaydı.

Kenyatta'nın 1978'den sonraki ölümünü 2002'ye kadar Moi hükümeti izledi. Demokrasi talepleri ile sokaklara çıkan Kenyalılar, katliamlarla ve etnik ayrılıklar körüklenerek bastırıldı. 2002'ye gelindiğinde Kenya'da ikinci bir dönüm noktası yaşandı. Yine tüm etnik gruplar özellikle en büyük grup olan Kikuyu ve Luo biraraya gelerek Moi'yi seçimlerde devirdi. Plan Kikuyu'lardan Kibaki'nin Başbakan ve Raila Odinga'nın Başkan Yardımcısı olmasıydı. Seçimlerden sonra Kibaki kendisinden öncekiler gibi anlaşmayı bozdu ve Odinga'yı saf dışı bıraktı.

27 Aralık 2007 seçimlerine geldiğimizde, yine sömürge dönemindeki elit tabakanın aynı oyunlarını aynı yöntemlerle sürdürmeye devam ettiklerini görüyoruz.

27 Aralık'ta Kenya'da seçimler gerçekleşti. Oy sayımı devam ederken Raila Odinga'nın Ukrayna'daki "Portakal Devrimi"nden

adını alan Portakal Demokrasi Hareketi (ODM)'nin önde gittiği belliydi. Fakat resmi sonuçlara açıklandığında, hükümette olan Kibaki'nin 200 bin oy farkla seçimi kazandığı ilan edildi. Seçim komisyonu da apar topar Kibaki'yi Başbakan ilan etti.

Seçimin hileli olduğu açıktı. Çünkü en çok milletvekili adayı ODM'den Parlamento'ya girdi ve çoğunluğu elde etti. ABD ve İngiltere, 37 milyon nüfuslu ve 14 milyonu oy kullanan Kenya'da sokaklar kana bulanmadan aceleyle, başından itibaren destekledikleri Kibaki'ye kutlama mesajları gönderdiler. Sokaklara taşan kitleyi görünce de aynı acelelikle kutlama mesajlarını geri çektiler ve diplomasi trafiğini başlattılar. Dinmeyen öfkeyi gören emperyalistler, Kibaki'yi uzlaşmaya davet ettiler. Afrika'dan sorumlu ve Dış İşleri Başkanı Rice'ın yakın öğrencisi Frazers, İngiltere Başbakanı Browns, Afrika Birliği ve Gana Başbakanı Korfur, Desmond Tutu ve en son da eski Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kofi Annan, arabuluculuğa soyundu.

Hiçbir Afrika ülkesinde şimdiye kadar ABD ve AB bu kadar hızlı davranmamıştı, sorunu "çözmek" için. Ancak Kenya'nın, özellikle ABD ve İngiltere için önemi büyüktü. Odinga'nın sosyal demokrat pozları ve Kenya halkına vaat ettikleri -uygulamayacağını bilseler de- fazlaydı ve onlar seçimlerini Kibaki'den yana yapmışlardı. Çünkü o, sömürü çarkında hiçbir değişikliğe gitmeyecekti.

Ancak kitle sokaklara taşınca hemen çark ettiler. Bu sefer hesapları başkaydı. Doğu Afrika'yı Kenya üzerinden yönetiyorlardı, tüm emperyalist tekellerin merkezi, bankalar Nairobi'deydi. Kenya'nın alt yapısının diğer ülkelere oranla gelişkinliği, kalifeye elemanlarının fazlalığı, bunda önemli etkenlerdi. Buna, ABD'nin Kenya'yı 1998'den beri "Terörle Mücadele"de müttefik görmesi, Kenya'yı milyarlarca dolarla silahlandırması, Amerikan askeri üslerinin burada bulunması ve Amerikan operasyonlarının Kenya toprakları üzerinden gerçekleşmesi ekleniyordu. (Öcalan'ı da ABD para karşılığı Kenya hükümetinden teslim almıştı.)

ABD, şimdilik Kenya'da bir savaş istemiyordu, onun için kolları sıvadı. Buna rağmen halen bir uzlaşma sağlanamadı. Odinga, "ya yeni seçim, ya koalisyon" diyen emperyalistlerle uzlaşmaya hazır olduğunu gösterse de Kibaki "beni zorlarsanız size alternatif Çin'e yüzünü dönerim" dedi.

Sömürgeci geleneğin basınında Kenya haberleri

Kenya'da seçimler, şu ana kadar yaklaşık bin kişinin hayatına mal oldu. Yarım milyon insan, evinden yurdundan edilerek yine göçe zorlandı.

İngilizce ve Almanca çıkan burjuva basın, "Kenyalılar, tüm diğer Afrikalılar gibi yine etnik çatışmalarla birbirlerini vahşice boğazlıyor" içeriğinde birleşti. Sorun, demokratik tepki göstermesini bilmeyen, çağdaşlaşmamış bir Afrika ülkesinin, hem de demokrasiyi öğrenme konusunda emperyalistlerin en çok bel bağladığı Kenya'da gerçekleşiyordu. "Demokrasilerinin" bu ülkelere birgün mutluluk getireceğine inançlarının Afrikalılar tarafından yeniden yıkıldığını okurlarına aşılama çalışıyorlardı. Kendilerine "acaba Kenyalıların da çağdaş ve demokrat olabilecekleri konusunda yanıldık mı, yardım için gönderdiğimiz paralar boşuna mıydı" sorularını soruyorlardı. Günlerce Kibuyu'ların Luo'ları, onların da diğerlerini, nasıl satırlarla doğradıklarını ve kiliseleri bile ateşe

verdiklerini yazıp durdular. Avrupalı ve ABD'lilerin el ele verip "bir kez daha" Afrika'ya çeki düzen vermesi gerektiği-ne dair önerileri sıraladılar.

Sömürgeciliğin verdiği üstencilik ve küçümsemeyle Kenya'da yaşanan gelişmeleri çarpıtma ve kendisine yine sermaye yapmaya çalıştı emperyalistler ve onların sözcüleri.

Biz de Kenya halkının gerçekten ne yaşadığını öğrenmek için Afrikalı arkadaşlarla görüştük.

"Sorun etnik değil, demokrasi ve yoksulluk sorunu!"

Sierra Leone'den Jarr, Liberya'da uzun süre yaşayan Sonja, Kenya'dan John ile görüştük. Bizim "Basında Kenya'da etnik çatışmaların olduğu söyleniyor, siz de düşünüyorsunuz" sorumuz üzerine hararetili bir tartışma başladı. **John** "Polis, seçim sonuçları açıklanır açıklanmaz Slum'lara (Nairobi'deki fakirin fakirinin yaşadığı teneke evler bölgesi) girdi ve öfkeli kitleye ateş açtı, bu olayları televizyonlar vermiyor. Bir sürü insan böyle öldü. Odinga'yı en çok fakirler ve gençler seçti. Nairobi'nin Slumları ve Batı Kenya'nın oyları Odinga'ya gitti. Basın, polisi sanki olayı yaşıtıranmış gibi gösterdi. 40'dan fazla etnik grubun yaşadığı bir yerde siz etnik gruplarla oynarsanız ve öldürmeye başlarsanız, o zaman karşılıklı saldırılar da meydana gelmeye başlar."

Jarr "Belçika'ya bak. İki etnik grup var ve birbirleriyle anlaşamıyorlar. Etnik grupların olduğu her yerde bu tür sorunlar çıkabilir. Ama Afrika'dan hep iç savaş manzaraları veriliyor, etnik gruplar birbirini öldürüyor diyerek asıl sorun gösterilmiyor. Biz de bir İngiliz sömürgesiydik, onların olduğu her yerde böl yönet politikası hakimdi, bunu da en iyi şekilde etnik grupları birbirine karşı kullanarak yaptılar. Şimdi de yapıyor. Birine sana destek vermesi için daha fazla pay vermeye başlıyorsun, sonra aradan çıkarak, öbürüne düşman ediyor-sun."

John "Odinga'yı seçenler kendilerini kandırılmış hissediyor. Biz de artık serbest, demokratik seçimler istiyoruz diyorlar. Verdiğimiz oyların başka yere gitmesini, hile yapılmasını istemiyoruz. Sokaktaki öfke buna.. Odinga seçim programında fakirlere iş vaat etti, kaynaklar dağıtılırken etnik grup ayrımı yapılmayacak dedi. bunu en çok gençler destekledi, sağlık ve eğitimden artık fakirlerin de yararlanması gerektiğini söyledi. Gençlerin ve fakirlerin çoğu bunun için oyunu Odinga'ya verdi."

Odinga hükümetin başına geldi-

ğinde verdiği vaatleri tutacak mı, Odinga ve ailesi yıllardır Kenya'nın elit politikacılarından değil mi? "Bunlar politikacı her şeyi vaat ederler. Kibaki'nin de kol-tuğundan hiç inmeye niyeti yok. Kenya'nın büyüme hızı yüzde 5, ama Kenya'da bir avuç elit tabaka var gerisi fakir, resmi işsizlik yüzde 30'un üzerinde, buna gündelikçiler dahil değil. Ben Odinga'nın da bir şey değiştirmek istediğine inanmıyorum. Ama benim için önemli olan insanların artık eskisi gibi yaşamak istememesi, hakkını aramak için sokağa çıkması, tüm ölümlere rağmen pes etmemesi. Şiddet yanlısı değilim ama şimdi bu anti demokratik seçimlere karşı ne yapacaksınız? Sokağa çıkman demokratik hakkın değil mi? Ama Kenya'da ateş açıp öldürüyorlar."

ABD ve İngiltere, hemen Kibaki'yi tebrik ettiler ve şimdi tüm emperyalistler seferber olmuş Kibaki'yi ikna etmek istiyorlar. Kenya'da olup bitenlerden sadece oradaki politikacılar mı sorumlu? "Biz bir sömürgeydik, gördüğün gibi hepimiz İngilizce konuşuyoruz. O dönemden kalma politikalar devam ettiriliyor doğru, ama artık bizim kendi içimizdeki-lerle savaşmamız gerekiyor. Geçmişten kalma politikaları artık bizim politikacılarımız uyguluyor, biz artık onlara karşı bir şeyler yapmalıyız."

Sonja "Afrikalıların geneline belli bir güven geldiğini görmek gerektiğini düşünüyorum. Örneğin Almanya'da geçen ay yapılan Afrika Konferansı'nda bi çok Afrika ülkesi AB'nin dayattığı ve tam bir felaket olan EPA anlaşmalarını imzalamadılar, AB'ye kafa tuttular. Bu daha önce böyle değildi."

Bunda Çin'in Afrika'ya girmesi ve Çin'in artık bir alternatif görülmesinin etkisi de yok mu? **Jarr** "Tabi ki var. Hükümetlere artık başka alternatifler de görünüyor. Ancak halk bu gelişmelerden pek faydalanmıyor. Sorun da burada, ülkeye çok para giriyor ancak bu bir iki kişinin cebine giriyor ve insanlar artık, biz de payımıza düşeni istiyoruz diyorlar." **Sonja** "Çin, her tarafta Çinlileri çalıştırıyor. Yeni iş alanları açılıyor ama insanlar yine işsiz. Hem Çin demokrasi falan aramıyor." **John** "AB de demokrasi aramıyor, onlar Kibaki'nin hükümetinin demokratik olduğunu söylediler. Kibaki demokrat mıydı?"

Sohbet kapitalizme ve onun sorunlarına gelince arkadaşlar hak vermekle beraber, asıl sorunun eğitim ve demokratik sistemin oturtulması ile çözülebileceğini düşünüyorlar.

İtalya'da sokağa taşan öfke

Napoli, İtalya'nın güneyinde, denizin kenarında turistik bir şehir. Bugüne kadar tarihsel ve doğa zenginliği ile turist rehberlerinde gösterilen şehir, 2007'nin sonundan bu yana sokaktaki çöp yığınları ile gündemde. Çöp yığınları daha önce de birikiyordu, ancak bu sefer Napoli halkı çöpleri ateşe vermeye başladı ve köklü bir çözümün getirilmesi için öfkesi gösterdi. Böylece basında da yerini aldı.

Napoli'de haftalardır çöpler toplanmıyor/toplanamıyor. Çünkü çöpleri götürecek yer kalmamış durumda. Eski depolar dolu, her yeni açılmak istenen depoyu da halk protesto ederek engelliyor.

Napoli'nin çöp sorunu yıllardır süren bir sorun. En son 2000 yılında devlet, özel bir görevli atayarak Napoli'nin çöp sorununu çözme görevini verdi. Bugüne getiren süreç, özellikle küçük bir yerleşim birimi ve çöp depolama merkezi olan Piunura'daki depoların dolmasının yanında, bu bölgelerde kanser hastalarının ve sakat çocuk doğumlarının artık inkar edilemeyecek düzeye gelmesiydi. Ancak 2000 yılından bu yana da değişen bir şey olmadı. Savcılar, hükümet yetkilileri hakkında dava açmakla yetindi. Çünkü çöp sorununu çözmek için verilen paralar seçim kampanyasına harcanmıştı.

2007'nin sonuna gelince ağır aksak yürüyen çöp toplama işi artık toplanamaz oldu, çöpleri götürecek yer kalmamıştı çünkü. Devlet, sorun basına yansıyınca 'olağanüstü durum' ilan etti, aslerleri çöp toplamaları için seferber etti. Acil önlem olarak, dolu oldukları için kapatılan depoları açmaya karar verdi. Özellikle Piunura'da yaşayanlar sokağa döküldü, araçları yaktı, polisle çatıştı.

İşin içinden çıkamayan hükümet ve sözcüleri, hemen bölgede bir çok alanda hakim olan Comorra mafyasının halkı galayana getirdiğini, yeni çöp merkezlerini onların açtırmadığını ilan etti. Halbuki tersi bir durum mevcuttu. Camorra mafyası illegal çöp toplama işinden vurgunlar vuruyordu. Yani normal çöp depolarına konulamayacak tehlikeli çöplerden ve çöp götürecek yer olmadığında, bu çöpleri ait olmadıkları yerlerde depolamaktan. Piunura'da polisle çatışanlar tam da mafyanın önünü alıyordu.

Devlet sorunu gündemden düşürmek için yeni çöp depolama merkezinin yerini açıkladı. Bu sefer de tüm Napoli'de on binlerce kişi sokağa döküldü. Üniversite profesörleri, yeni seçilen yerin jeolojik olarak uygun olmadığını açıklamıştı. Napoli'nin en önemli sorunlarından biri de buydu. Varolan çöp depolama bölgeleri dolu, yenileri için de yer kalmamıştı. Ya deprem bölgesi ya tarım bölgesi ya da SIT alanları kalmıştı geriye.

Devlet, halk elimizi kolumuzu bağlıyor, çözüme yanaşmıyor sözleriyle yeniden sorunun çözümü için özel bir süper görevli atadı. "Süper görevli" bir polis şefi. Herkes polis şefinin bu sorunu halkı terörize ederek çözmeye çalışacağından endişeleniyor.

Sorun teknolojik yatırımda!

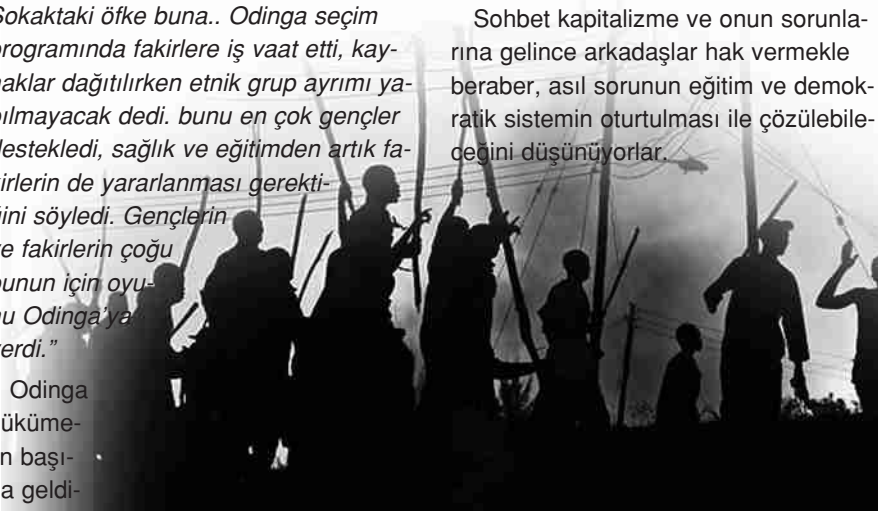
Napoli'nin çöp sorununa acil çözümü için Sardinya, bir kısım çöpü alabileceğini söyledi. Ancak muhafazakar partinin üyeleri, sol belediye başkanını devirmek için bunu fırsat bilerek Sardinya'da eylem düzenledi, çöplerin Napoli'den çıkmasını engellediler.

Şu an Napoli'nin çöpleri Almanya'nın Leipzig ve Bremen yakınlarında son teknolojiyle donanmış çöp yakma merkezlerine getiriliyor. Almanya'da çöp depolamak yasak olduğu için 70'e yakın özel çöp yakma merkezleri var. Bunlar aynı zamanda ısı üretiyorlar ve böylece enerji kazanılmış oluyor. Bu merkezler, kapasitelerinin altında çalışıyor. İtalya'dan gelen çöpler, bu merkezleri paraya boğmaya başladı. İtalya'dan gelen günlük 1500 ton çöpün masrafı, yaklaşık 200 bin Euro. Çok karlı bir iş. Almanya'da yeşiller İtalya'nın çöplerini getirmek ve burada yakmak, sağlık için tehlikeli deseler de, Alman devleti birlikişileri ile bunun tersini söyleyerek gelişebilecek tepkilerin önünü alıyor. İş çok karlı, sırf Napoli'den getirilecek daha 350 bin ton çöp var.

Kısacası sorun, İtalyan devletinin paraya kıyıp, halkın sağlığını korumak için geçici yöntemlerden vazgeçip yeni teknoloji ile çöp sorununu çözmemesinde. Mafyada genelde bu sonuçlardan doğmaz mı?

Napolilerin öfkesi, yıllardır çözülmeyen sorunu dünya gündemine oturtunca, sorun "mafya sorunu" dendi. Halkın öfkesi dinmeyince, bu sefer de halkın kendisinin, mafyanın aleti olduğuna dair haberler basını kapladı. Ancak ne denirse densin öfke dinmeyince, devlet de alelacele soruna çareye bulmaya çalıştı. Çünkü bu yalanların öfkeyi alevlendirmekten başka bir işe yaramadığını gördü.

Burjuvaziye asıl korkutan ise, Avrupa'nın göbeğinde Fransa'da gençlerin yaptığı gibi -sokaklarda bu sefer yanan çöpler de olsa- ateşlerin yükselmesi, öfkenin kabına sığmamasıydı. Napoli'deki çöp görüntüleri "burası sanki Avrupa değil de 3. Dünya ülkesi" gibi "şaşkınlıkla" ifade edilirken, akıllarda kalan öfkenin gücü oldu.

ABD ekonomisi altüst oluyor BÜYÜK KRİZE GİDERKEN

ABD'de Temmuz ayının ortalarında başlayan mortgage krizinin bununla sınırlı olmadığı, ABD'nin ve tüm dünyanın, ciddi bir ekonomik krizin eşiğine geldiği ortaya çıktı. Ocak ayı büyük bir sarsıntıyla başladı.

Önceleri bunun sadece mali piyasalarda ortaya çıkan bir kriz olduğu söylendi; böylece hem kitleler hem de 'piyasalar' sakinleştirilmeye çalışıldı. Ancak bir-iki hafta içinde krizin çok daha boyutlu olduğu görülmeye başlandı.

Eylül ayında dergimizde yayınlanan yazıda, mortgage krizi olarak ortaya çıkan kriz için "Büyük krizin başlangıcı" başlığını atmıştık. Bugün artık, ABD merkezli genel bir ekonomik krizin başladığı çok geniş kesimler tarafından görülüyor. Artık cevap aranan soru, krizin boyutlarının nereye kadar uzanacağı ve ne kadar süreceği.

Kriz nasıl geldi?

Krizin ilk belirtileri 2007 yılının Mart ayında ortaya çıktı. ABD'li mortgage (konut kredisi) devi New Century hakkında inceleme başlatılması ve borsada işlem görmesinin engellenmesi, bir anda tüm gözlerin buraya çevrilmesine neden oldu. Mortgage piyasasında beklenen çöküşün başladığı yolundaki endişeler, tüm dünyada borsaların sert dalgalanmalar yaşamasına neden oldu. Hemen arkasından ABD'de açıklanan perakende satış verilerinin ABD ekonomisinde yavaşlama oluşacağı endişesini yaratması, bu dalgayı daha da şiddetlendirdi. Ancak, bu asıl kriz değildi, sadece ilk belirtileri ortaya çıkmıştı. Bu nedenle yapılan kimi müdahalelerle, ekonomi yeniden rotasına girmiş gibi gösterildi, 'piyasalar' rahatlatıldı.

Bu rahatlık çok uzun sürmedi. Temmuz ayının ortalarından itibaren, yine ABD'de üstelik bu defa çok daha ciddi bir kriz ortaya çıktı. Yılın başından

Yeni yılda ABD hükümeti, 1944'teki Bretton Woods'tan beri ilk defa bu kadar büyük bir kurtarma planını devreye soktu. 18 Ocak günü ABD Başkanı Bush'un açıkladığı plan, işletmeler için vergi teşviki, halka ise 145 milyar dolar aktarılmasını öngörüyor. Arkasından yapılan 0,75 puanlık faiz indirimi ile, ABD'de faizler yıllık 4,1 olan enflasyon oranının da altına geriledi. ABD, durgunluğa karşı tüketimi artırabilmek için, adeta tüketicilerin "cebine para koymuş" oldu. Ancak bu paket de, faiz indirimi de beklenen canlanmayı yaratmadı.

ye başlaması da işin boyutunu büyüttü. 26 Temmuz günü konut piyasası ile ilgili veriler açıklandı, ertesi gün dünya borsalarında sert düşüşler başladı. Krizin yayılması konusundaki kaygılar, borsadaki hareketleri artırdı. Özellikle Japonya gibi düşük faizli ülkelere borçlanıp Türkiye gibi yüksek faiz uygulayan ülke piyasalarına giren 'carry trade'ciler, bu ülkelere hızla çıkmaya başladılar.

Temmuz ayında, subprime (yüksek riskli gelir grupları için) mortgage kredisi veren şirketlerde iflaslar ortaya çıkmaya başlamıştı. Ağustos ayında, daha 'güvenilir' bulunan ABD'nin en büyük banka ve finans şirketleri zarar ettiklerini açıkladılar. ABD'li Bear Stearns, Countrywide, Amerikan Capital One Financial Corp. Lehman gibi ABD'nin en büyük kredi ve finans kuruluşları bu rüzgarın başını çektiler.

Temmuz ve Ağustos ayı bu tartışmalar arasında geçti. Ağustos ayında Merkez Bankalarının piyasalara yaptığı müdahaleler, faiz indirimleri ve piyasalara likidite pompalayarak iflas eden şirketleri kurtarmaları sonucunda belli bir toparlanma oldu. ABD Merkez Bankası (FED), 4 yıl aradan sonra ilk defa faiz indiriminde gitmiş oldu. Önce Eylül ayında, yüzde 5,25 düzeyindeki gösterge faizinde 0.50 puanlık bir indirim gerçekleştirdi. Ocak ayına kadar üst üste yapılan faiz indirimleri, toplamda yaklaşık 3 puanlık bir indirim dönüştü. Faiz indirimleri ile kredi maliyetleri düştüğü için, tüketim ve yatırım harcamalarının artacağı, böylece kriz tehlikesinin ortadan kalkacağı varsayılıyordu. Bu durum, aynı zamanda enflasyonu da yükseltecek bir etki yaratabilirdi, ancak kriz tehdidi daha büyük olduğu için FED, tüketimi artırıcı faiz indirimlerini tercih etmişti. Diğer taraftan, FED'in Ağustos ayından Kasım ayına kadar piyasalara sürdüğü para miktarı ise yüz milyarlarca dolara ulaştı.

2007 Temmuz'unda ABD, Kanada, Japonya ve Avrupa Merkez Bankaları, iki gün içinde 330 milyar dolarlık kurtarma işlemi gerçekleştirmiş, bankaların elinde patlamış kağıtları satın alarak, iflas etmiş olan şirketleri kurtarmaya çalışmıştı. Ancak bu çare olmamıştı, kriz geçmiş görünmekle birlikte, birkaç ay içinde yeniden ve daha şiddetli biçimde ortaya çıktı.

Çünkü ortaya çıkan kriz, sadece likidite sıkıntısından kaynaklanan ve para politikalarıyla çözülebilecek bir sorun değildi. Sadece ABD ile de sınırlı değildi. Zincirleme olarak dünyanın pek çok ülkesi bu durumdan etkilenmişti. En çok etkilenen ülkelere birisi olan İngiltere, Eylül ayında yaşanan iflaslarla gündeme damgasını vurdu. Ülkenin mortgage piyasasında en büyük paya sahip olan Northern Rock Bankası, İngiltere Merkez Bankası'ndan acil fi-

nansman desteği istedi. Bu durum, Northern Rock Bankası'nın yaşadığı mali sıkıntıyı ortaya koyuyordu. İngiltere MB ise, 1997 yılından bu yana ilk defa bir şirketi kurtarmak için harekete geçti; bankaya kredi açtı, mevduatların devlet garantisinde olduğunu açıkladı. Northern Rock Bankasının arkasından İngiltere'nin önde gelen finans kuruluşlarından Alliance and Leicester şirketi borsada değer kaybetmeye başladı. İngiltere Merkez Bankası da (BOE) çözüm olarak bankalara 10 milyar sterlin kredi açacağını açıkladı.

Eylül ayı sonlarında, ekonomide belli bir rahatlama başlamış ve kriz geride bırakılmış gibi görünüyordu; yeniden iyimser söylemler yükselmeye başlamıştı. Ancak Kasım ayında ABD şirketlerinin bilançolarını ve zararlarını açıklamaları, krizin düşünülenden de daha büyük olduğunu gösterdi. Dünya devi General Motors, ABD'nin en büyük bankası Citigroup, İngiltere'nin en büyük bankalarından HSBC, uluslararası yatırım bankası Merrill Lynch, Morgan Stanley, UBS, Almanya'da Deutsche Bank, yılın 3. çeyreğine ilişkin zarar açıkladılar. Ağustos ayında yaşanan mortgage krizi, bu şirketlerin büyük kayıplar vermesine neden olmuştu. Bu şirketlerin arkasından, Lehman Brothers, Morgan Stanley, Goldman Sachs gibi en güçlü olarak bilinen finans kuruluşları da zarar açıklamaya başladılar. Şirketlerin toplam zararı 100 milyar dolara ulaşmıştı. Bütün bu şirketlerin borsada hisse senetleri hızla değer kaybetmeye başladı.

Kasım ayına kadar, krizden etkilenen ülkelerin merkez bankaları, başta ABD olmak üzere, piyasaların likidite ihtiyacını gidermek için yüz milyarlarca dolar para enjekte etmişlerdi. Ancak bunlar çare olmamıştı. Aralık ayında ise, beş ülkenin merkez bankaları (ABD, Avrupa, İngiltere, Kanada ve İsviçre) likidite sorununu çözmek üzere birlikte hareket edeceklerini açıkladılar ve piyasalara 50 milyar dolarlık müdahalede bulundular.

Ancak bir kere aşağıya iniş başlamıştı ve 'psikolojik' ya da 'mali' yöntemleri kullanarak ekonomiyi 'rahatlatmak', verileri tersine çevirmek mümkün değildi. 2007 yılının sonlarına doğru bir taraftan işsizlik hızla tırmanmaya devam ederken, bir taraftan da Noel harcamalarının bile canlandıramadığı bir

itibaren gerçekleştirilen milyarlarca dolarlık şirket birleşmelerindeki finansman ihtiyacı üzerinden patlayan kriz, mortgage şirketlerinin likidite sıkıntısı yaşadıklarını açıklamalarıyla yayıldı. Petrol fiyatlarının yükselme-

tüketim yavaşlaması ortaya çıktı. Dahası, mortgage kredi piyasasının büyüklüğü yüzlerce trilyon dolarla ifade ediliyordu ve şimdilik açığa çıkan zararlar, sadece bu dağının görünen yüzüydü. Suyun altında kalan bölümünde ne fırtınaların koptuğu henüz açığa çıkmamıştı.

Dönüşü olmayan nokta

Yeni yılda ABD hükümeti, 1944'teki Bretton Woods'tan beri ilk defa bu kadar büyük bir kurtarma planını devreye soktu. 18 Ocak günü ABD Başkanı Bush'un açıkladığı plan, işletmeler için vergi teşviki, halka ise 145 milyar dolar aktarılmasını öngörüyor. Önlemler arasında, vergi indirimleri en önemli payı alıyor. Arkasından yapılan 0,75 puanlık faiz indirimi ile, ABD'de faizler yıllık 4,1 olan enflasyon oranının da altına geriledi. ABD, durgunluğa karşı tüketimi artırabilmek için, adeta tüketicilerin "cebine para koymuş" oldu. Ancak bu paket de, faiz indirimi de beklenen canlanmayı yaratmadı.

Dahası, aynı günlerde, Çin'in de ABD'deki mortgage kredi krizinden etkilendiği ortaya çıktı. Bank of China, ABD'deki krizle bağlantılı olarak 7,9 milyar dolar kaybettiğini, 2007'yi zararla kapatabileceğini açıkladı.

Ekonomik göstergeler ise kötüleşmeye devam etti. Yılın ilk günü petrolün varil fiyatı 100 dolara dayandı. Hemen arkasından, ABD'nin imalat sanayi ve istihdam verileri açıklandı ve bu veriler, ABD ekonomisinin ne kadar zayıfladığını gözler önüne serdi. Krizin ilk gününden itibaren binlerce kişi işini, yaklaşık 450 bin kişi evini yitirdi. En büyük şirketler bir biçimde devlet tarafından kurtarılırken, çok sayıda küçük şirket iflas etti. Bu tablonun önümüzdeki dönemde daha da şiddetleneyeceği bekleniyor.

Sadece konut kredilerinde yaşanan krizin bile, başta inşaat sektörü olmak üzere pekçok sektörü doğrudan etkileyeceği açık. Kaldı ki kriz bununla sınırlı değil. Son aylarda, gıda, petrol ve hammaddeki olağandışı fiyat artışları, bu sektörlerde de krizin patlamak üzere olduğunu gösteriyor. Petroldeki artış son derece çarpıcı. Petrolün varili 2003 yılında 29 dolardı, 2005 yılında 54,5'e çıktı, 2007 ortasında 77.50 dolara yükseldi. 2008 Ocak ayında patlayan kriz sırasında ise 100 dolara vurdu. Keza taşımacılık sektöründe ve perakende satışlarda gerilemeler başladı. İmalat sanayi dallarında fiyat kırılmaları ortaya çıktı, otomotiv, elektronik sektörlerinde satışları artırmak üzere kampanyalar başlatıldı.

Kriz ABD'nin hegemonyasını vurur

ABD ekonomisi 2001 yılında ciddi bir ekonomik krizin eşiğindeyken, 11 Eylül saldırıları adeta bir cankurtaran rolü üstlendi. Afganistan ve Irak'la başlayan savaş, krizin ötelenmesine neden oldu. Ancak ötelenmesi, krizin etkisini azaltmak bir yana, daha da katlanmış olarak 6 yıl sonra ortaya çıkmaya yol açtı.

Krizin (ABD için 11 Eylül'e benzer bir kurtarıcı gelmezse) derinleşerek, ekonomik anlamda '29 krizine benzer büyük bir dalgaya dönüşeceği, tüm dünyayı etkisi altına alacağı ve ABD'de çok büyük

Yaşanan kriz ABD dışında Avrupa ekonomileri ile birlikte Çin'i de etkiler hale geldi. Ancak akıldan kesinlikle çıkartılmaması gereken konu şudur: Çin, böyle bir ekonomik krizden şiddetli biçimde etkilense bile, kriz sonrasında dünyanın ekonomik dengelerin Çin'den yana dönmesi hız kazanacaktır. Tıpkı '29 krizinden sonra dünya ekonomik dengelerinin ABD'den yana dönmesi gibi. Çünkü Çin, bu büyümeyi gerçekleştirecek ekonomik altyapıya sahiptir.

sarsıntılara neden olacağı açık. Ancak bu krizin '29 krizinden önemli bir farkı var. '29 krizi, en çok ABD'yi etkilemekle birlikte, kriz sonrası ABD'nin dünya hegemonyasının güçlenmesine tanıklık etmişti. Ekonomik altyapısı güçlü olan ABD, kriz sonrasında dünya pazarlarında genişleyerek "imparatorluk" ilan etmişti. Şimdi ise ABD'nin ekonomik altyapısı son derece kırılgan ve zayıf. Bu nedenle kriz, ABD'yi güçlendiren değil yıkan, "imparatorluk" tacını onun başından alan bir etki yaratacak. Bu kırılganlık, ekonominin hemen her cephesinde kendisini gösteriyor.

Birincisi, ABD'de 'reel sektör' adı verilen sanayi üretimi, '90'ların başından itibaren büyük bir kan kaybına uğradı. ABD ekonomisi, büyük kar getiren bilişim sektörüne yöneldi ve sanayi üretimi geriledi. Ortaya çıkan açığı ithalatla kapatan ABD, sanayi ürünlerinde dünya üzerindeki rekabet gücünü kaybetti.

İkincisi, 2001 sonrasında Afganistan ve Irak'taki savaşları finanse edebilmek için ABD ekonomisi devasa bütçe açıkları vermeye başladı. Zaten büyük bir cari açık problemi ile karşı karşıya olan ABD, giderek büyüyen "ikiz açık" nedeniyle ekonomik şoklara daha açık hale geldi. Dünyanın geri kalanının tasarruflarını emerek ekonomisini ayakta tutmaya çalışan ABD, siyasal ve ekonomik olarak prestij kaybı arttıkça, 9 trilyon dolara ulaşan borçlarını finanse edemez oldu.

Üçüncüsü, doların değer kaybı, dünya genelinde doların rezerv para olmasını tartışılır hale getirdi. Rusya başta olmak üzere pekçok ülke son 4 yıl içinde doları rezerv para olmaktan çıkardılar. Ocak ayında yapılan son OPEC toplantısında petrolün dolara bağlı olması da tartışılmaya başlandı. Bu durum, ABD dolarının "en güvenilir yatırım aracı" olduğu konusundaki yaklaşımın çoktan çöktüğünü gösteriyor.

Dördüncüsü; ABD gerilerken, Çin yükselen bir ekonomi olarak giderek daha fazla öne çıkmaya başladı. Bugün Çin Merkez Bankası dışında ABD hazine bonosu alan ülke neredeyse kalmadı. Çin'in buna devam etmesi ise, ABD üzerindeki etkisini güçlendirme amacını taşıyor. Çin'in dolar destekli

rezervleri, bugün 1,4 trilyon doları aşmış durumda. Keza, son krizle birlikte, Çinli finansman şirketleri, en büyük ABD şirketlerinin hisselerini satın almaya başladı. En büyük ve krizden en fazla etkilenen dört ABD bankası (Bear Stearns, Citigroup, Morgan Stanley, Merrill Lynch), hisselerini Çinli şirketlere satmaya başladılar bile. Çin, birkaç yıl önce ABD'li bir petrol tekelinin hisselerini satın almak istediğinde, ABD siyasi çevrelerinde

buna büyük bir tepki gösterilmiş ve satış engellenmişti. Şimdi kriz ve Çin'in ABD'nin ekonomisi üzerinde giderek artan etkisi, ABD'li şirketlerin sessiz sedasız, Çinli ortakları kabullenmesine giden yolu açıyor.

Yaşanan kriz ABD dışında Avrupa ekonomileri ile birlikte Çin'i de etkiler hale geldi. Ancak akıldan kesinlikle çıkartılmaması gereken konu şudur: Çin, böyle bir ekonomik krizden şiddetli biçimde etkilense bile, kriz sonrasında dünyanın ekonomik dengelerin Çin'den yana dönmesi hız kazanacaktır. Tıpkı '29 krizinden sonra dünya ekonomik dengelerinin ABD'den yana dönmesi gibi. Çünkü Çin, bu büyümeyi gerçekleştirecek ekonomik altyapıya sahiptir. Bugün bir taraftan krizden etkilenirken, bir taraftan da ABD'li şirketlerin hisselerini satın almaları, keza 2008'de ekonomisinin büyümeye devam edeceğinin açıklanması bunun göstergesidir.

ABD'nin ise giderek çürükleşen ve içi boşalan ekonomisi, krizin altında kalmaya mahkumdur. Bu nedenle ABD, krizden kaçınmak için bütün yöntemleri devreye sokacaktır. İran savaşı bu yöntemlerden birisi olarak gündeme gelebilir.

Yeniden devletin ekonomiye müdahalesi

Bu kriz "serbest piyasa ekonomisi"ni savunanların teorilerinin ne kadar temelsiz olduğunu da somut olarak ortaya çıkardı. Keza devletin gerçek görevinin burjuvazinin karını ve çıkarlarını korumak, bu çıkarları garanti altına almak olduğunu bir kere daha gösterdi.

Liberal ekonominin temel felsefesi, "bırakınız yapınlar, bırakınız geçsinler" diye ifade edilir ve devletin piyasalara kesinlikle karışmaması, piyasalardan elini çekmesi, piyasaların kendi rotasını kendisinin çizmesi üzerine kuruludur. Buna göre "modern" merkez bankalarının görevi sadece "fiyat istikrarını sağlama ve enflasyon hedeflemesi"nden ibarettir. Onun dışında bir şeye karışması gerekmemektedir.

Ancak burada asıl amacın, sosyal devlet uygulamalarını ortadan kaldırmak, kitlelerin mücadelesi sonucunda kazanılmış haklarının devlet güvencesine alınmasını engellemek, kar eden kamu işletmelerinin özelleştirilmesini gerçekleştirmek, kitleleri dizginsiz bir biçimde sömürebilmek için tüm engelleri silmek olduğu açıktır. Çünkü burjuvazi kar ettiği sürece liberal politikaları savunmuş, "bırakınız yapınlar, bırakınız geçsinler" demiş, ama kriz ihtimali ortaya çıktığı anda, dönüp devlete sarılmıştır. Ve devlet de asli görevini yerine getirmek üzere harekete geçmiştir. Kriz arttıkça bu tür müdahaleler daha da artacaktır.

“Atları rüzgar kanatlılar”ın BÜYÜK KOŞUSU

Bir Şubat ayına daha “doğum günü” heyecanı ile giriliyor. Şubat ayında gerçekleşen ve dalga dalga yayılan o büyük müjde, her yıl olduğu gibi bu yıl da, ilk günkü sıcaklığı ve coşkusu ile bir kez daha kutlanacak...

* * *

Şubat, tarihimizde “doğumlar ayı”dır... İlk doğum gibi, ikinci doğum da yine bir Şubat ayında gerçekleşmiş, “Şubat Güneşi”nin batmayacağı dosta-düşmana gösterilmişti...

Her doğum gibi sancılı ama bir o kadar coşkulu ve gururlu... İlk doğumdaki gibi aynı coşku ve heyecanla... Her ihtilalcinin yüreğine su serpip, göğsünü kabartarak...

* * *

Birinin üzerinden 29 yıl geçti, 30. yıla giriyoruz. Diğerinde ise 10. yıl!

Bu süre içinde ne badireler atlatıldı, ne acılar, sıkıntılar çekildi, ne büyük kayıplar verildi... Ama aynı zamanda ne çok şey başarıldı, ne önemli işlerin altına imza atıldı, tarihe şerhler düşüldü...

Hatasıyla eksiğiyle ama ille de başarıları ve katkılarıyla bir büyük gelenek böyle yaratıldı. Türkiye devrimci hareketine damgasını vuran, silinmeyecek izler bırakan kimlik böyle oluştu...

Bu gerçeği, ne faşizmin ve oportünizmin saldırıları yok edebildi, ne de onu içten kemirip tasfiye etmeye kalkışanlar... O, “küllerinden doğan” bir Anka kuşu misali, yaralarını sararak yeniden süzüldü gökyüzüne... “Rüzgar kanatlı atları”nı yine sürdü zalimin, işbirlikçinin, fırsatçının üzerine...

* * *

Bir büyük ailenin ferdi, bir büyük geleneğin devamcısı olmak, ne kadar onur verici ise, bir o kadar da sorumluluk yükler. Ona layık olabilmek için büyük bir çaba ve emek harcamayı gerektirir.

Her zaman “tarihimiz güç ve gurur kaynağımızdır” dedik. Böyle bir tarihe, geleneğe sahip olduğumuz için onur duyduk. Ora-

dan güç aldık. Onu karartmak, unutturmak isteyenlerin karşısına dimdik dikildik ve bu heveslerini kursaklarında bıraktık.

Bugün büyük bir övünçle çok önemli eşikleri aştığımızı, önemli işler başardığımızı söyleyebiliyoruz. Bu büyük geleneğin devamcıları olarak tarihimize sahip çıkma bilinci ve sorumluluğunu geliştirdiğimizi de... Bunu artık dost-düşman herkes biliyor.

Ancak tarihsel sorumluluk, bir dönemlik ya da birkaç on yıllık süreçlerle sınırlı değildir. O bir devamlılıktır. Nihai hedefe varana dek sürecek çok uzun bir maraton... Sınıf mücadelesinin her aşamasında tekrar tekrar sınanacak, her defasında kendini biraz daha geliştirip büyütecek bir büyük dava...

O yüzden de ne bir insan ömrüyle kıyaslanabilir ne de birkaç on yıllık dönemlerle... O denli köklü ve büyüktür. Öyle birkaç sınavla geçilmeyecek kadar da derin...

Ama şurası kesin ki, geride kalan on’lu yıllar, bu geleneğin toprağımıza kök saldıgını, kolay kolay oradan sökülüp atılamayacağını da ortaya koymuştur. Daha nice on yılların bunu kanıtlaması, hatta hedefi fethetmesi için “geleneğin izinden” süren bu kesintisiz yürüyüş devam edecektir...

* * *

Tarihe sahip çıkmak, günün gereklerini yerine getirmeyi şart kılar. Onu dondurmadan ele almayı, günümüze ışık tutar hale getirmeyi ve sürekli geliştirmeyi gerektirir.

Kutlamalara da bu bakışla yaklaşıyoruz. Tarihimizle duyduğumuz haklı gururu, günün görevlerine daha fazla sarılarak sürdüreceğimizi, onu ancak bu şekilde geleceğe taşıyabileceğimizi biliyoruz.

Bu yıl ki kutlamalara da bu bakışaçısı damgasını vuracak. Kutlamaların bildik biçimlerini reddetmeden, fakat aslolarak sınıf

“Tarihimiz; binlerce yıllık insanlık tarihini, iki yüz yılı aşkın proletaryanın tarihini, yüzyıllık Marksizm-Leninizm tarihini kapsamaktadır. Paris Komünü barikatlarında dövüşen, Kışlık Saray’a hücum eden, Berlin’de faşizmin burçlarına kızıl bayrağı diken sosyalizmin tarihidir. Bütün bunların toplamı ve sonucudur...”

Ama aynı zamanda ona yeni değerler katan, geliştiren, bugünlere taşıyandır...

Yüzlerce ayrık otu içinde ‘bir tutam kır çiçeği’ olarak umut taşıyan; “Hücum” komutuyla 12 Eylül karanlığını yaran; sokakları, evleri ‘granitten kale’ yapan; zindanlarda ışık saçan ve bir ‘kutup yıldızı’ gibi hep doğru rotayı gösterendir...

İşkencehanelerde destanlar yazan, mahkemelerde yargılayandır... En koyusunda zulümlerin, adlarını bile söylemeyendir... İşkencecilerin suratına inen ve silinmez bir iz bırakan tekmedir...

En ağır baskılar altında “özgür sesi”nin kısılmasına izin vermeyen, kitlelere ulaşandır...

Komünarca silkinip işgallerden direnişlere büyüyerek gelen-dir. Ölmesin diye çocuklar, bombanın üstüne atlayandır. Geleceğin dünyasının bugünkü temsilcisi, ‘yeni çağın çocukları’dır...

Zonguldak’taki madencinin haykıran soluğudur. Kürt halkına dönük baskılara ve kirli savaşa karşı direniş cephesini büyütendir...

Gazi’den Ümraniye’ye anti-faşist savaşın en önünde bayraklaşan, ölüm oruçlarında alınlarındaki kızıl bantı şerefle taşıyandır...”

mücadelesinin bize yüklediği görevlerden bakarak daha bir hazırlıklı ve donanımlı girilmeli Şubat ayına. Örneğin tüm işçi ve emekçileri ilgilendiren “Sosyal Güvenlik” konusunda oluşan duyarlılığı, bulunduğu her yerde taşımak, bu doğrultuda örgütlenme ve mücadele araçlarını geliştirmek... Örneğin, Mart-Mayıs eylemlilik sürecinin hazırlıklarını daha bugünden örmeye başlamak... Örneğin direnişte olan işçilerle destek ve dayanışmayı geliştirecek çeşitli eylemler örgütleme... Örneğin Kürt halkına yönelen faşist-şoven saldırılara karşı birleşik mücadeleyi yükseltmek, “halkların kardeşliği”ni yaymak... Örneğin emperyalist işgal altında olan ezilen halkların direnişine güç katmak, savaşa ve faşizme karşı mücadeleyi büyütmek vb. vb...

Ve bunlarla birlikte, ‘geleceğin insanı’ olma yolunda daha fazla değişmek, dönüşmek... Geleceği kurmak için verilen savaş, aynı zamanda kişinin kendisini yenilemesi için verilen savaştır. Bu savaşı layıkıyla verebilmek, bugünün dünyası ve onun kirleri ile araya kesin sınırlar çekmeyi gerektirir.

Savaşta korkusuz ve militan, yaşamda çalışkan ve coşkulu, insan ilişkilerinde dürist ve sabırlı... “Yeni tipte insan” olmak, sosyalizmi kendimizde somutlamak, ancak bu şekilde mümkündür.

Bir devrimci açısından olduğu gibi kolektif açısından da gelişimin sınırı yoktur. Her zaman daha ileri gitmeye çalışır. Geli-nen yerle yetinmez. Hep daha fazlasını, daha iyisini ister, onun için uğraşır...

* * *

“Doğum günleri” hele ki on yıllık kesitler, nereden nereye geldiğinin görülmesi, geçen yılların muhasebesinin yapılması bakımından önemli tarihsel anlardır. Ancak

bu değerlendirme, geleceğe daha güçlü adımlarla yürütmek için yapılır. Hata ve eksikleri aşıp, başarıları yeni halkalar eklemek için... Bu, kolektif için olduğu kadar, alanlar ve bireyler için de geçerlidir.

O yüzden de bu kesitler, aynı zamanda başarı ya da başarısızlığımızı resmeden bir karne gibidir. Bu karneye bakarak, çalışma tempomuzu yükseltmek, zayıfları düzeltmek için daha yoğun bir çaba göstermekle karşı karşıyayızdır. Tarihimize, geleneklerimize duyduğumuz bağlılık ve onu sürdürme sorumluluğu bunu gerektirir.

* * *

Bir Şubat ayında ve önemli bir kesiti kutlama öngündeyiz. 29 yıl önce “rüzgar kanatlı atlılar”ın başlattığı büyük koşu devam ediyor... Onu durdurmaya çalışanlara karşı, 10 yıl önce büyük bir mücadeleyle “yeniden doğmuş” ve “motorları maviliklere” sürmüştük...

“Kızıl atlılar”ın koşusu bugün de sürüyor... Onu menzile, “güneşin battığı yere” ulaştırmak ve oradan güneşi yeniden yükseltmek için dalgaları yara yara ilerliyoruz...

Ama önümüzde gidilmesi gereken daha çok yol, aşılması gereken çok engel var... Bunu bilerek, kendimizi hazırlamalı, tarihimizden aldığımız güçle üzerine yürümeliyiz...

Gelecek, bunu başaranların ellerinde yükselecektir!

“Bin kez budadılar körpe dallarımızı, bin kez kırdılar. Yine çiçekteyiz işte, yine meyvedeyiz... Bin kez korkuya boğdular zamanı, bin kez ölümlediler. Yine doğumdayız işte, yine sevinçteyiz... Bitmedi daha sürüyor o kavga Ve sürecek... Yeryüzü aşkın yüzü oluncaya dek!”

“Aktivist” kavramı, Türkiye Devrimci Hareketinin son on yılında kullanılmaya başlayan ve giderek benimsenen, yaygınlaşan bir kavram oldu. “Bizim” tasfiyecilerden başlayıp “Atılım” çizgisine ve diğer devrimci hareketlere sirayet eden bu kavram, altında yatan zihniyetin pek sorgulanmadığı, üzerinde fazla düşünülmemeyen bir kullanma biçimini aldı.

Bu kavramı ilk kullananlar, son derece ‘iyi niyetli’ bir görüntü içindeydi. Adeta, ‘örgütçü’ kelimesinin daha ‘modern’, daha ‘anlaşılır’ bir versiyonu gibi sundular bunu. Öyle ya ‘eski’-‘yeni’ tartışmasının son hızla ve kıran kırana yürütüldüğü bir süreçte, ‘örgütçü’ kelimesi de biraz ‘eski’ kokuyordu! Öyleyse daha ‘yeni’, daha ‘modern’ ve ‘günün görevlerini’ daha iyi kapsayacak bir kelime ile değiştirilmesinde bir sakınca yoktu!

Gerçekte ise, bu kavramın kullanılması, her açıdan değer yitiminin, işleyişi altüst etmenin resmileştirilmesi, yeni ve tasfiyeci kadro tipinin tanımlanmasıydı. ‘Kadro’ ve ‘örgütçü’ kavramlarının yerine ‘aktivist’; ‘yönetici’ ve ‘önder’ kavramının yerine ise ‘teorisyen’ konuldu. Kadrolar, ‘aşağıdakiler-yukarıdakiler’ gibi ‘aktivistler-teorisyenler’ olarak ikiye ayrıldı. Ayrıcalıklı bir elit olarak ‘teorisyenler’ tepede çöreklenirken, ‘aktivistler’ adeta “ayak işlerini” yapan, koşturan, o yönüyle küçümsenen, ama aynı zamanda başarılabilen her görevin sorumlusu ilan edilen bir kesim oldu.

Bu kavram kargaşasının neden yaratıldığı ve hangi döneme denk düştüğü önemlidir. Kadroların ‘örgütçü’ özelliklerine önem vermek, hedef olarak ‘örgütçü’ olmalarını istemek, mücadelenin yükseliş dönemlerinde görülmüştür. ‘Aktivist’ kelimesi ise tasfiyeciliğe yönelmiş bir hareket içinde ortaya çıkmış ve mücadele genel olarak gerilemeye başladığında da yaygınlaşmıştır. Sadece bu nesnel zemin bile iki kavramın ve onlara yüklenen anlamların farkını görmek açısından çarpıcıdır. İki kavram arasındaki fark, kullananların devrimin neresinde durduğunu, mücadeleye nasıl baktığını ve mücadele ile nasıl bir bağ kurduğunu gösterir.

‘Örgütçü’ örgütler, ‘aktivist’ hareket eder

İki kavramın sözlük anlamları arasındaki fark bile yeterince çarpıcıdır.

Örgütçü, kitle çalışması yürütmek ve kitleleri örgütlemekle yükümlüdür; aktivistin görevi ise hareket etmekten ibarettir.

Kitleleri örgütleyebilmek için bir örgütçünün çok çeşitli nitelik ve yeteneklerle donanmış olması gerekir. İyi bir örgütçünün iyi bir ajitator olması gerekir mesela. Konuştuğu zaman karşısındakini etkileyebilmeli, ikna edebilmelidir.

İyi bir örgütçünün teorik-siyasal düzeyi yüksek olmalıdır mesela. Gündemde olan ve kitleleri ilgilendiren bir konuya ilişkin olarak eğitim çalışması yapmış, ML klasiklere bakmış, güncel gelişmeleri yakından takip etmiş

Aktivist değil ÖRGÜTÇÜ!

olmalıdır. Seçimler sözkonusu olduğunda, devlet ile hükümet arasındaki farkı açıklayabilecek; Irak işgaline karşı Saddam’ı destekleyen bakış açısının “Üç Dünya Teorisi” ile bağını kurabilecek; ABD ekonomisinin içine girdiği krizin emperyalist-kapitalist sistemin ekonomik açmazlarından kaynaklandığını anlatabilecek, vb. her türden soruna cevap bulabileceği temel bir ML altyapıya sahip olması ve güncel gelişmeleri bu bakış açısıyla yorumlayacak bir siyasal düzeye ulaşmış olması gerekir.

İyi bir örgütçü, aynı zamanda alanında çeşitli gösteri ve eylemleri örgütleyebilecek askeri bir bakış açısına da sahip olmalıdır. Faaliyet yürüttüğü alanda gerçekleştirilecek yasal ya da meşru eylemleri örgütlemek onun sorumluluğundadır. Eylemi en ince noktasına kadar planlamak ve eylem anında çıkabilecek olası sorunlara doğru bir biçimde müdahale edebilmek, doğru inisiyatif geliştirebilmek için, temel askeri eğitimi almış olmalıdır. Keza ajitasyon-propaganda materyallerinin yapılması bile, rastgele değil, örgütçünün yapacağı belli bir plan dahilinde yürütülür.

İyi bir örgütçü, militan ve direngen olmalıdır. Örgütlediği insanları yasal ya da meşru farketmez, bir eyleme götürdüğünde, devletin saldırısına karşı en önde dövüşebilmelidir. Kendisinin dövüşmesi de yetmez, getirdiği herkesi, sıcak çatışma anında bile kontrol edebilmek, onların da direnişini örgütlemek örgütçünün işidir. Gözaltındayken kendisinin direnmesinin yanı sıra, orada bulunanları direnmeye sevk etmek, onlara moral ve güç vermekle karşı karşıyadır.

İyi bir örgütçü olabilmek için, bütünlüklü bir devrimci gelişim zorunludur. Tek yanlı çarpık bir gelişim, kitle çalışmasında da tek yanlı ve çarpıtılmış bir gelişim yaratır çünkü. Bir alanda yürütülen kitle çalışması, o alanı örgütlemeye giden kadronun yansımasıdır adeta. Örgütlemeye çalıştığı kitleler, onun sadece gelişkin olduğu yönünü alırlar. Mesela sadece direngen ve militan yanı gelişmişse, örgütlediği taraftarlar da direngenliği ve militanlığı öğrenir, ama siyasal yönden zayıf kalırlar. Eksik bir örgütçünün çalışması da eksiktir. O kendini geliştirip iyi bir örgütçü oldukça, çalıştığı alan da, ilgilendiği kadro adayları da bütünlüklü bir devrimci gelişim göstereceklerdir.

İyi bir aktivistin ise ihtiyacı olan tek şey enerjidir. Onun tek meziyeti, ondan beklenen tek nitelik çalışkanlıktır. Daha az uyuyan, daha çok koşturan, daha fazla hareket eden bir kadro, rahatlıkla iyi bir aktivist olarak tanımlanabilir. Çalışkanlık elbette ki önemli bir erdemdir. Ama daha da önemli olan, bu çalışmanın ne kadar hedefli ve amacına hizmet ediyor oluşudur. Bir koşu bandında koşarken de çok efor sarfedilir, oysa hep yerinde sayılmıştır. Onun için bir devrimci açısından tek başına çalışkanlık yetmez. Sistemli, planlı, hedefli, örgütünü ve kendini hep ileriye taşıyan bir çalışkanlık gerekir. “Aktivist”te böyle bir çalışkanlık aranmadığı gibi, çalışkanlık sadece koşturmakla özdeşleşmiştir. Üstelik son yıllara damgasını vuran “miş gibi görünme” hastalığı devrimci saflara da sirayet etmiştir. Çok çalışmasa bile ‘çalışıyormuş gibi görünme’yi başaranlar, takdir toplamayı da başarmaktadırlar.

Örgütçü için ‘insan’ önemlidir, aktivist için ise ‘faaliyet’

Örgütçü, insanlarla kurduğu ilişkiler üzerinden kendisini sınar; aktivist ise, yaptığı işler üzerinden. Bu, örgütçünün işe önem vermediği anlamına gelmez. Tam tersine arada diyalektik bir bağ vardır. Örgütlenme faaliyeti sadece soyut konuşmalar üzerinden olmaz çünkü; örgüte yakınlaştığı oranda yaptığı işler artar. Bir insan örgütlemek, bir komite kurmak, o alandaki faaliyet de bir sıçrama anlamına gelir.

Aktivistin başarı kriteri, bulunduğu alanda kaç gazete/dergi sattığı, bağış kampanyasına ne kadar para topladığı, mitinge kaç kişi getirdiğidir. O, başardığı faaliyetle ilgilenir. Düşünmez, sadece önüne koyulan pratik işleri yerine getirir. Bu işlere kimseyi katamıyorsa, tek başına yapar. Onun için önemli olan, alanında faaliyetin yapılıyor olmasıdır. Nasıl ve kimlerle yapıldığı, ne kadar amaca uygun olduğu, sonuçlarının ne olduğu vb. önemli değildir. Başlangıçta tek başına da olsa bir faaliyetin yapılması olumlu görünebilir, fakat bu geçici bir durum değil, süreklilik kazanan bir tarzıdır. Düşünüş ve çalışma biçimidir. Böyle olunca, bir süre sonra yorgunluk belirtilerinin başlaması kaçınılmaz. “Aktivist”teki yorgunluk, faaliyeti durma noktasına getirir. Ta ki

yeni bir “aktivist” ile aynı kısır döngü yeniden başlayana dek...

“Hareket herşeydir, nihai hedef hiçbirşey” demiştir yüz elli yıl kadar önce, revizyonistlerin atası Bernstein. Hareket günlük faaliyettir, nihai hedef ise, kitleleri örgütlemek, devrimi kitlelerin eseri haline getirmek, sosyalizme yürüyebilmektir. Günümüzün tasfiyecileri de Bernstein’ın bu ünlü sözüne uygun hareket etmekte, küçük-burjuva akımlar da bundan etkilenmektedir. Günlük hareketi örgütlemeyi her şeyin önüne geçirip gü-nü kurtarmayı en önemli kriter haline getirmişlerdir. Oysa ancak nihai hedef doğrultusunda yürütülen günlük faaliyet, uzun soluklu, sabırlı, sistemli bir örgütlenme faaliyeti olabilir.

Devrim kitlelerin eseri olacaktır. Örgütlenme, kitleleri harekete geçirmeyi hedefler. Ancak ‘kitleleri harekete geçirmek’, basitçe mitinge daha fazla insan götürmek, daha fazla dergi satmak vb ile sınırlandırılmaz. Kitleleri harekete geçirmek, onlarda bir bilinç dönüşümü yaratmak, onları kolektifin şu ya da bu düzeyde bir parçası haline getirmektir.

Örgütçünün başarısı, her zaman somut olarak görülmeyebilir. Yükseliş dönemlerinde bunu ölçmek çok daha kolaydır. Yapıya yeni bir insan kazandırmak, lojistik bir olanak yaratmak, bir ailenin evini-kapısını açmasını sağlamak, yeni ilişkilerden bir alana dönük komite kurmak vb. Yenilgi dönemlerinde ise çok daha zordur yol almak, kitlelere adım attırmak. Çok daha yoğun bir emek, çok daha sabırlı ve sistemli bir çaba gerekir. En önemlisi ise, kitlelere güvenini asla kaybetmemektir.

Harcanan emeğin önemli bir bölümü ‘düşünmek’ biçimindedir. Örgütçünün kafası, sürekli örgütlenmeyle, alanındaki kitleler ile meşguldür. Sürekli yapacağı işi düşünür. Gideceği bir evde nasıl konuşacağını; örgütlemeye çalıştığı kişinin ayak bağlarını nasıl çezeceğini; yeni gelen çöskulu bir gencin önüne hangi görevleri koymasının gerektiğini; görüştüğü kişilerin içinde kimlerin gelecek vaadettiğini; eğitim çalışmasında konuyu nasıl işlemesi, kavratması gerektiğini, vb. vb... Yaptığı her işi tekrar tekrar gözden geçirir bir örgütçü; mutlaka eksik bıraktığı ve daha iyi yapabileceği bir şey bulur. Onlardan dersler çıkararak işlerini tekrar planlar; hata yapmamak için çok emek harcar.

Bir örgütçü için, hata marjı çok geniş değildir. Çünkü malzemesi insandır. Yanlış yapılan pekçok işi sonradan düzeltmek mümkündür. Ancak yaptığı yanlıştan dolayı kaybedi-

len bir kadro adayını, uzaklaşan bir taraftarı yeniden kazanmak kolay değildir. Bu nedenle insan ilişkilerindeki yanlışlarını en aza indirmesi gerekir.

Örgütçü öğrenir, aktivist ezberler

Sınırsız bir öğrenme faaliyetidir örgütçünün yürüttüğü. Sürekli yeni şeyler öğrenmek üzere bakar yaşama. Ve öğrenmeye duyduğu açlık, hiçbir zaman azalmaz. Sorumlusundan öğrenir, kitlelerden öğrenir, kitaplardan öğrenir. Öğrenmenin kendisi bir heyecandır örgütçü için.

Asla basit bir öğrenci değildir ama; öğrenirken bir taraftan da öğretir. Kitleleri dinler, onların anlattıklarına, yaşadıklarına değer verir; ve onların anlattıkları üzerinden yol gösterir, mücadeleyi nasıl ve nereden verebileceklerini gösterir. Çünkü yaşamda karşımıza çıkan bütün sorunlar, bir yanıla “tekrar”dır, ama gerçekte her sorun “yeni” bir sorundur. Tarihte tekerrür yoktur çünkü.

Mesela bir sendikalaşma mücadelesi, her işyerinde benzer biçimde yaşanır; ama kesinlikle herbirinin farklı yönleri vardır. İşçilerin bilinç ve örgütlülük düzeyleri, işkolunun özellikleri, üretilen malın özellikleri, patronun içinde bulunduğu koşullar, işyerinin bulunduğu ilin, ilçenin ve çevrenin özellikleri, işçilerin sosyo-kültürel kökenleri, ülkenin içinde bulunduğu sosyo-ekonomik durum vb. Bütün bunlar, o direnişin gidişatını etkiler. Bir işyerinde yürütülen bir direniş, hızlı bir biçimde kazanımla biterken, aynı taleplerle yola çıkmış, benzer koşullara sahip görünen başka bir işyerindeki direniş, hızla yenilgiye gidebilir; ya da çok uzun soluklu ve zorlu bir direnişe dönüşebilir. Bu direnişe önderlik etmeye çalışan bir örgütçü, bütün bu koşulları öğrenmek, direnişi kavramak, direnişte yer alanları ayrıntılı bir biçimde dinlemek, benzer durumları araştırmak, bu durumlarda devrimcilerin, sendikaların, patronların vb tutumlarını incelemek, bu konularda yazılmış yazıları okumak zorundadır. Bu öğrenme süreci, aynı zamanda oradaki işçilere öğretme, onların direnişlerine yön verme ile birlikte içiçe bir faaliyet olarak yürütür. Direniş boyunca yaşanan her şey, yeni bir şey öğretir ona. Her aşamada yeniden dinler, yeniden gözler, yeniden konu ile ilgili kaynakları okur ve bunlardan çıkardığı sonuçlarla, taktiklerini, attıkları adımları yeniden düzenler.

Bir aktivistin ise, her direnişe uygun hazır kılıpları, reçeteleri mevcuttur. O, faaliyetin içinde bir-iki direniş görmüş, direnişlerle ilgili bir-iki yazı okumuş ve işçi direnişlerine nasıl yaklaşılması gerektiğini “kavramış”tır. Karşısına çıkan herhangi bir işçi, kendisine “direniş” kelimesini söylediği anda gerisini dinlemeye ihtiyacı yoktur, ezberindeki reçeteyi aktarmaya başlar. Sonra da bu reçeteyi uygulamayan, ya da uygulayamayan işçileri suçlayarak kenara çekilir. Her direniş için yapılacak şey bellidir; eğer bunlar yapılmıyorsa, işçilerin ya bilinç düzeyleri geri, ya da korkuları büyük olduğu için kendisini dinlememiş, dinlese-

ler de anlayamamışlardır! Bu, işçilerin suçudur ve kaybetmeye mahkumdurlar! Aktivist, kendisine düşen görevi yerine getirmiş, “önderlik” etmiş, ama işçiler bu önderliğin kıymetini bilmemişlerdir!

Her şeyi bilir aktivist! Hangi konuyu açarsanız sizden daha çok konuşur. Hangi yöne dikkat çekmeye çalışırsanız, o konuda söylenebilecek temel unsurları hemen peşpeşe sıralamaya başlar. Bildiklerinin hiçbirini kavramamış, bu bilgilerin yaşamla bağlarını kurmamıştır halbuki. Aile ilişkileri konusunda en fazla ahkam kesen bir aktivistin, ailesinin sözünden çıkamamasına şaşmamak gerekir. Ya da disiplin üzerine çok konuşan bir aktivist, son derece disiplinsiz, sorumsuz ve kendiliğinden bir yaşam sürdürebilir.

Aktivistin yaşamında herşeyin bir cevabı vardır! Bu nedenle yeni bir şey öğrenmesi gerektiğini düşünmez, öğrenmeye çalışmaz. Öğrenmenin coşkusu, öğrenirken öğretmenin heyecanı, onun yaşamına yabancısıdır. Onun için tek heyecan kaynağı “aksiyon”dur; heyecan duymak ve duyurmak için sadece “hareket yaratmak” peşinde koşar. Bu nedenle, sadece “hareket” sözkonusu olduğunda hareketlenir; mitinge insan getirir, bir kampanya varsa ajitasyon-propaganda materyallerini dağıtır, bir kurultay varsa çalışmasını yürütür. Devrim dalgasının geriye çekildiği yenilgi dönemlerinde ise, ne yapacağını bilemez. Bilmediği tek şey “koşturmak” olduğu için, “yürümek” ya da “adımlamak” ya da “emeklemek” gereken dönemlerde boşlukta kalır.

Örgütçü ise değişen zamana göre, faaliyetin ihtiyaçlarına göre, öznel ve nesnel koşullardaki farklılaşmalara göre kendini yenilemesini bilir. Yükseliş dönemlerinde büyük bir enerjiyle, yenilgi dönemlerinde ise büyük bir sabırla yürütür çalışmasını. Ama hep çok yoğun bir faaliyet içindedir. Yükseliş dönemlerinde coşkun bir sel gibidir; engelleri yerle bir ederek ilerler. Yenilgi dönemlerinde, her bir adımını hesaplayarak hareket eder; çalışmayı ilmek ilmek örür. Her bir taşı yerine koymak, tek bir insana bile bir şeyi anlatmak, büyük bir emek ister böyle zamanlarda. Ama en durgun, en rutin, en karanlık dönemlerde bile, kitlelere gitmekten, emek harcamaktan vazgeçmez. Yarın hareket yeniden yükseldiğinde, harcadığı emeğin ne kadar değerli olduğunu, ne kadar derinlere kök saldığını, ne kadar kalıcı değerler yaratmış olduğunu görecektir.

Örgütçü için devrimcilik yaşamdır, aktivist için ise görev

Aktivist için devrimcilik bir “görev”den ibarettir. Kendisi için de başkaları için de böyle bakar. Kendisi “devrime karşı görevlerini yerine getirmek” için hareketin içinde yer alıyordu. Kitlelerin de “devrime karşı görevlerini yerine getirmesini” bekler. Her tür duygudan, düşünceden, bağlılıktan, aidiyet duygusundan, içselleştirmekten uzak, soyut bir “devrime karşı görevler” anlayışı vardır. Her ne olursa olsun, başkalarını da buna zorlar. Mücadeleden kopanları geri dö-

nüp görevlerini yerine getirmeye çağırır; faaliyetleri aksatanları görevlerini yerine getirmedikleri için suçlar, eleştirir... Yaşam donmuştur sanki; değişimleri, ilerlemeleri, gerilemeleri ve bunların nedenlerini görmez...

Oysa bir örgütçü için devrimcilik, bir yaşam biçimidir. Günlük bir mesai değildir. Yaşamın her anına, günün her saniyesine damgasını vuran bir şekillenıştır. Bu yüzden büyük bir gönüllülük, büyük bir bağlılık, gerçekten inanmışlık gerektirir. Devrime ve örgüte dair herşeyi içselleştirmeyen, inancında zayıflamalar başlayan, değerler sistemi bozulan, bir ayağı her geçen gün biraz daha düzene yönelen kişiler, devrimciliği başaramazlar. Sadece “görev” duygusuyla, devlete karşı mücadele etmek, işkencede direnmek, bir çatışmada korkusuz ve gözüpek bir biçimde öne atılmak, sistemli bir biçimde bir konuda okumak, büyük bir sabırla bir işçiye bir şeyler anlatmaya çalışmak, bir emekçinin evine defalarca giderek ona emek vermek mümkün değildir.

Devrimci yaşamın zorlukları güçlü bir irade, sonsuz bir sabır, olağanın üstünde bir kararlılık ve sağlam bir inanç gerektirir. İnancındaki küçücük bir çatlak bile, bir devrimcinin elini kolunu bağlamaya, enerjisini sınırlamaya, cesaretini köreltmeye, sabrını bitirmeye, çabasını verimsizleştirmeye, emeğini değersizleştirmeye yeter. O küçücük çatlaktan düzene ait bütün pislikler, kirler, yozluklar, değersizlikler akın eder.

Böyle bir durumda kalan aktivist, her geçen gün mücadeleden biraz daha kopar, uzaklaşır, devrime ve örgüte sırtını döner. Üstelik bunu yaparken, kendisini haklı görececek bir sürü gerekçeye de sahiptir. O kendi görevlerini yapmıştır, herkese de görevlerini yapmasını hatırlatmış, ama onlar yapmamıştır! Direnişteki işçilere, devrimden ve harekettan uzaklaşan insanlara yapmaları gerekenleri bir reçete halinde sunmuş, ama kendisini dinlememişlerdir! Bir sürü dergi satmış, mitinglere insan getirmek için çok çaba sarfetmiş, günler geceler boyunca uykusuz-aç kaldığı olmuş, bütün maddi olanaklarını hareket için seferber etmiş, ama kıymeti anlaşılmamıştır! “Bu insanlar adam olmaz, onlar için uğraşmaya değmez” diyerek son noktayı koyar ve kendileriyle barışık, huzurlu bir biçimde giderler.

Kimi zaman mücadeleden kopmakta olduğunu, eski duygularının, inancının kalmadığını gören, ama iyi niyetli, yozlaşmanın batağına henüz tam olarak batmamış bir aktivistin “bana ihtiyaç

var, üstlendiğim görevleri bırakırsam arkadaşlar zor duruma düşer” diyerek işleri eskisi gibi sürdürmeye çalıştığına tanık oluruz. Asla başaramazlar! Devrimcilik, “başkalarının” ihtiyaçlarını karşılamak için yürütülecek bir faaliyet değildir çünkü. Devrimcilik, asıl olarak kişinin “kendi ihtiyaçlarını” karşılamak için, kendi inandığı gibi yaşamak, kendi doğrularını gerçekleştirmek, kendi düşüncelerini hayata geçirmek için seçtiği bir yaşam tarzıdır. Bir örgütçü, bu doğrultuda yaşar.

Aktivist, sadece kendisine söylenenleri yapan, önüne konan görevleri yerine getiren bir memur gibidir; kendi görevleri dışında bir şeyle ilgilenmez. Örgütçü ise, hem kafa hem de kol emeğiyle çalışan, yaptığı işe hem bedenini hem ruhunu katan, düşünceleriyle ve duygularıyla da işi sahiple-nen, Stahanovist kadrodur.

Örgütçü kolektifin parçasıdır, aktivist ise özerktir

Yazının başından beri “örgütçü”nün erdemlerinden, olumlu özelliklerinden bahsettik. Bu örgütçülerin kendi başına, seçilmiş, yetkin insanlar olduğu anlamına gelmiyor. Çünkü “örgütçü”, bütün bu özelliklerini “örgüt”ten alır. Örgütçüye kimliğini veren örgüttür. Tek bir insan, tümüyle kendi başına bütün bu iyi özelliklerle, erdemlerle donatamaz kendisini. Çünkü ne kadar iyi olursa olsun, sonuç olarak o insan, bu düzenin insanıdır. Bu düzenin değerler sisteminden, bu düzenin kirlerinden bir biçimde, en alt düzeyde bile olsa etkilenmiştir.

Örgüt ise, bu düzenin değil, farklı bir dünyanın, geleceğin dünyasının bir parçasıdır. Sosyalizmin erdemlerini, insan ve üretim ilişkilerini bugüne taşıyandır. Bu erdemleri ve değerler sistemini kadrolarına yansıtır örgüt; kadrolarını bu kültürle şekillendirir, donatır, güçlendirir, sağlamlaştırır. Dünyayı değiştirmeyi hedefleyen örgüt, önce kadrolarını değiştirerek, dönüştürerek başlar işe. Kadrolar bugünün değil, geleceğin insanı olmalı, geleceğin, sosyalizmin nitelikleriyle donanmalıdır çünkü. Kadroları yetiştiren, onları sosyalist değerlerle, en iyi özelliklerle donatan, kolektifin gücüdür. Bu güçle kitlelere gider kadrolar. İyi bir örgütçü olarak, kolektiften aldığı özellikleri kitlelere taşır, onları değiştirmeye, kolektifin özellikleriyle donatmaya çalışır. Alanındaki çalışmayı asla kendi başına yürütmez. Hem manevi anlamda örgütün iradesini, kolektifin gücünü arkasında duyumsar ve gücünü ondan alır; hem de somut olarak alandaki çalışması

örgüt tarafından yakından denetlenir, yönlendirilir, örgütlü hale getirilir.

Aktivist ise yalnızdır! Örgütü onun ne kendisiyle ne de alanıyla çok da fazla ilgilenmez. Faaliyetin yürütülüp yürütülmediği yeterlidir böyle bir örgüt için. Faaliyet yürütülüyorsa gerisi çok da önemli değildir. Der-

gide çıkan yazıların aktivistleri harekete geçirmek için yeterli olduğu düşünülür; bu yazılar perspektif sunmuştur, gerisini aktivistler yapmalıdır! Alanda yaşanan hiçbir sorun, aktivistin yaşadığı hiçbir sıkıntı, dalgalanma, sıkışma ile ilgilenilmez. Aktivistin kişisel özellikleri, çalışma tarzı, kitlelerle ilişki kurma biçimi, faaliyetleri yürütme yöntemleri, vb. vb. bunların hiçbirisi önemli değildir. Faaliyet hepsinin üzerini örter. Aktivistin değişip dönüşmesi de gerekmez. Düzendan getirdiği alışkanlıkları olduğu gibi tutmaya devam edebilir, günlük yaşantısını istediği gibi sürdürebilir. Yeterki işleri yürütsün.

Faaliyetlerde aksama olur da örgüt alanla ilgilenmeye kalkarsa, bu defa da aktivist bundan rahatsız olur. “Alanda ben varım, bu alanda yapılabilecekleri en iyi ben bilirim” düşüncesi yerleşmiştir çünkü aktiviste. Bu nedenle herşeyi kendisi belirler, örgütün koyduğu görevleri kendi işine geldiği, kendince uygun gördüğü biçimde hayata geçirir, ya da tavsatır. Kendisini değiştirmek adına örgütten aldığı, örgütün kendisine kattığı bir erdem, bir nitelik, bir şey yoktur, olması da gerekmez. Özerktir, kendinden menkuldür, kimseye hesap vermek zorunda değildir!

Örgütçü ile örgüt ise kopmaz bağlarla bağlıdır birbirlerine. İlişki mekanik ve yüzeysel değil, canlı, güçlü, ve gönüllü bağlarla, kopmaz biçimde sınıksız bağlanmıştır. Alanda atılan her adım, örgütlüdür. Örgütün her kararı örgütçünün pusulasıdır. Örgüt ile ilişki karşılıklı almaya ve vermeye dayalı organik bir bütündür.

* * *

Yazımızın başında “aktivist” kavramının tasfiyecilik dönemiyle birlikte kullanım alanına çıktığını, örgütçülüğün yerine ikame edildiğini ve hızla yaygınlaştığını söylemiştik. Bu rastgele ortaya atılmış ve tesadüfen bu dönemde ortaya çıkmış bir kavram değildir. Tasfiyecilik, işçi sınıfı ideolojisinin yerine burjuva ideolojisini; devrimci bir örgüt yerine de düzen-içi yasalıcı bir yapıyı koyma hareketidir. Felsefesi “hareket herşeydir, nihai hedef hiçbirşey” olan Bernstein’dan feyz alan, günümüz tasfiyecilerin amacı, kendilerini varedebilmek için günü kurtarmaktır. Böyle bir yapının da gerçek anlamda örgütçülere değil, “aktivist”lere ihtiyacı vardır. “Aktivist”, bu düzenin bir parçası, düzeniçi bir argümandır. Faaliyetlerin düzeniçi biçimde yürütülmesidir.

“Örgütçü”lük ise bütünlüklü bir devrimci olmak, günlük mesai değil, yaşam tarzı olarak devrimciliği seçmek, gelişkin insani erdemlerle, geleceğin-sosyalizmin nitelikleriyle donanmak, kolektifin bir parçası olarak hareket etmektir. Devrim ve sosyalizm idealine gerçekten inanan, sağlam karakterli, nitelikli kadrolar haline gelmektir.

İktidar perspektifini, devrim ve sosyalizm hedefini kaybetmiş tasfiyecilerin aktivistleri “koşturmaya” devam etsinler! İktidar perspektifinden bir an bile uzaklaşmayan, günlük mücadeleyi nihai hedeften, taktiği stratejiden koparmayan, örgütün büyümesi ve güçlenmesi için büyük bir sabırla ve emekle taşları tek tek üstüste koyan yapıcılar olacaktır geleceğin dünyasını...

KIZILDERİLİLER TOPRAKLARINI İSTİYOR

“Son ırmak kurduğunda, son ağaç yok olduğunda, son balık öldüğünde; beyaz adam paranın yenmeyen birşey olduğunu anlayacak.”

Amerika kıtasının asıl sahipleri Kızılderililer, ABD yönetimine başkaldırdılar. 150 yıl önce atalarının ABD ile imzaladığı anlaşmaları 19 Aralık 2007 tarihi itibarıyla feshettiklerini açıklayan Lakota kabilesi, bağımsızlık ilan etti. Kabilenin temsilcisi Russel Means, Washington'da düzenlediği basın toplantısında “Biz artık ABD vatandaşı değiliz ve bizim toprağımızın yer aldığı 5 eyalette yaşamak isteyenler, bize katılmakta özgürler” dedi.

Kuzey Amerika'nın iç kesimlerinde binlerce yıldır yerleşik bulunan “Büyük Sioux Ulusu”nun kuzey kolu olan ve toplam altı Sioux (Siyu) kabilesinden oluşan Lakota Kızılderililerinin temsilcisi Means, kendi topraklarında yaşayanlara, Amerikan vatandaşlığından çıkarmaları halinde pasaport ve ehliyet vereceklerini vergi almayacaklarını ve ülke liderinin kabile reisleri tarafından seçileceğini söyledi. Söz konusu 5 eyalet, Lakotaların bugün halen yaşamakta oldukları Nebraska, Güney ve Kuzey Dakota, Montana ve Wyoming eyaletlerinden oluşuyor.

Kızılderililerin temsilcilerinden oluşan bir heyet, basın açıklamasından birkaç gün önce, ABD Dışişleri Bakanlığına bir mesaj göndererek, Amerikan Federal Hükümetiyle 1851w,1868 tarihleri arasında imzalanan anlaşmalardan tek taraflı olarak çekildiklerini açıklamıştı. Kızılderililer bu anlaşmaları, “değersiz bir kağıt parçasındaki değersiz sözler” olarak tanımlıyor ve bu anlaşmaların kendi topraklarını ve kültürlerini çalmak için ABD tarafından defalarca ihlal edildiğini söylüyorlar.

Kızılderililer, ABD'den bağımsızlıklarını ilan etmelerinin ABD anayasasına da uygun olduğunu söylüyorlar. Anayasanın 6. maddesi “anlaşmaların anayasanın üzerinde” olduğunu belirtiyor. Buna göre, Kızılderililer, ABD ile imzalanan ve ABD tarafından uygulanmayan anlaşmalarını feshetme hakkını kullanıyorlar.

‘Kahraman kovboy’ değil, ‘Katil ABD’

Çocukluğumuzdaki western filmlerinde tanınan Kızılderililer. Hep ‘kahraman kovboy’a karşı savaşıyor, kafa derisi yüzen, vahşiler olarak gösterdiler bize. II. Emperyalist Savaş sonrasında, tüm dünyaya gönderilen Marshall yardım paketlerinin içinde bozuk süt tozları ile birlikte bu filmler de vardı. Gerçekte ise ABD'nin kendini aklama savaşıydı bu propaganda filmleri. İdeolojik bombardımanın en etkili yöntemi olarak Hollywood filmlerine başvurmuştu ABD; çünkü 70 milyon Kızılderiliyi vahşi bir saldırganlıkla katletmişti.

Kristof Kolomb 1492'de Amerika kıtasına ayak bas-

tığında, Kızılderililer yaklaşık 35 bin yıldır burada yaşıyorlardı. 35 bin yıl önce Sibiry'a'dan, donan Bering Boğazı üzerinden yürüyerek Amerika kıtasına geçmişlerdi. Doğal kaynakları çok zengin, avlanmaya uygun geniş topraklara sahip kıtaya hızla yerleşmiş, çoğalmış ve kıtanın geneline yayılmışlardı.

Gelişimin motoru ihtiyaçlardır. Tıpkı Afrikalılar gibi, tıpkı Avustralyalı Aborjinler gibi, Kızılderililer için de yaşam kolaydı. Yemek, barınmak ve yaşamlarını sürdürmek konusunda ihtiyaç duydukları herşeyi, yaşadıkları doğa onlara cömertce sunmuştu. Doğayla ve birbirleriyle barış içinde yaşamlarını sürdürüyorlardı. Güney Amerika'da Maya ve Aztek uygarlıkları MS ilk yüzyıllarda daha yeni yeni kurulmaya başlanmıştı. Ama Amerika'nın genelinde ilkel kabileler halinde yaşamlarını sürdürüyorlardı. İnsanın insanı sömürmesi fikri bile onlara yabancıydı. ‘Beyaz adam’ın Avrupa ve Asya'da geçirdiği değişimleri bilmiyorlardı. 4 bin yıllık sömürü düzeninden ve bu sömürüye karşı verilen mücadelelerden habersizdiler. Toplumsal belleklerinde sınıf savaşmaları ve sömürüye başkaldırı yöntemleri değil, sadece ve sadece doğanın bir parçası olarak doğa ile uyum içinde yaşamak vardı. O yüzden ‘beyaz adam’ geldiğinde onu dostça karşıladılar; yemek verdiler, mısır yetiştirmeyi ve dağlarda zor koşullarda hayatta kalmayı öğretiler. Sahip oldukları zenginlikleri hiç düşünmeden sundular ‘beyaz adam’a. ‘Beyaz adam’ saldırıya geçtiğinde ise, hiçbir şey yapamadan, çaresizce öldüler binlerce, yüzbinlerce, milyonlarca.

15. yy.da kıtaya ayak basan İspanyollar, Güney Amerika'da birkaç on yıl içinde 300 milyon İnka, Maya ve Aztek yerlisini öldürdü. Arkasından başta İngiltere olmak üzere diğer Avrupa ülkelerinden askerler ve kaşifler, Amerika'ya akın etmeye başladılar. Kolomb'un seyir günlüğüne göre, Kızılderililer “keskin silahları ilk kez gören, kötülüğü hiç tanımayan ve hiç silahı olmayan bir ulus”tu. ‘Beyaz adam’, Kızılderilerin ülkesine ‘demir at’ı, ‘gürleyen çubuk’u, ve ‘ateş suyu’nu getirmişti. O tarihlerde dünya nüfusunun 5'te biri Kızılderiliydi.

Amerika'nın uzak batı kıyılarına 19. ve 20. yy'ın başlarında “vahşi batı” deniyordu. Bu bölge ABD'nin 19. yy. içinde Kızılderili kabilelerinden satın aldığı ya da işgal ettiği topraklardan oluşuyordu. Bu topraklara doğudaki kıyılardan gelen göçmenler yerleştirildi. Ve 20. yy.'ın başlarına kadar buralarda her türlü yasadan ve denetimden uzak bir biçimde kıran kırana bir varoluş ve hegemonya mücadelesi yaşandı. “Vahşi Batı”ya adını veren de bu çatışmalar oldu. Ama aslında sadece uzak batı Amerika için değil, ABD'nin tamamının böyle kurulduğunu söylemek mümkün.

İşgalci ve yağmacı askerlerle başlayan Amerika'nın sömürü tarihi, Avrupa ülkelerinden gelen göçlerle daha da sertleşti. “Yeni dünya”ya gelen göçmenler, kendi ülkelerinden çeşitli nedenlerle kaçan kişilerden oluşuyordu. Suçlular, tutunamamış, bir iş sahibi olamamış seraseriler, engisizyon mahkemelerinin eline düşmek isteyenler, aç kalmış yoksullar, geleneklerin baskısından kurtulmak ve kendisine yeni bir hayat kurmak isteyenler, vb. ABD'ye geldiler. Bu insanların herbiri, her

tür yasadan ve denetimden uzak bir biçimde kendi yaşam alanlarını kendi güçleriyle açtılar. Bu alanları açarken de, çevrelerindeki herkesle, diğer göçmenlerle ve Kızılderililerle amansız bir savaşa giriştiler. Bu savaşa, ABD hükümeti her türlü yasadışılığı yasal hale getirerek kıran kırana bir güç mücadelesinin önünü açtı. “Özgürlükler ülkesi ABD”, Kızılderililer başta olmak üzere daha zayıf ve güçsüz olanların kanı ve teri üzerine kuruldu.

Vahşi bir katliam ve büyük bir direniş

Cherokee, Apache, Comanche, Chevrolet, Pontiac, Fox, Chayanne; ABD savaş helikopterlerinden, jiplerinden, spor otomobillerinden öğrendik bu isimleri. Gerçekte ise, savaşçı Kızılderili kabilelerinin isimleriydi. Kızılderililer üzerinde en büyük vahşeti uygulayan ABD, onların isimlerini de metalaştırarak pazara sürdü.

70 milyon Kızılderilinin katledilmesi çok uzun ve zorlu bir süreç oldu. ‘Beyaz adam’la ilk karşılaştığında ona son derece barışçı bir biçimde kucak açan Kızılderili kabilelerin birçoğu, karşılaştıkları katliamlardan sonra savaşımaya başladılar. Topraklarını, ailelerini ve yaşamlarını savunmaya çalışıyorlardı. Ancak karşılarındaki düşman o güne kadar bilmedikleri, duymadıkları bir vahşetle saldırıyor, dizginsiz bir terör estiriyordu. Sömürücü sınıfların binlerce yıllık yönetme ve katletme tecrübeleri, Kızılderililer üzerinde bir kere daha uygulanıyordu.

Kızılderililer kısa zamanda işgalcilerin yalan ve demagojiyle neler yapabileceğini anlamışlardı. Bir Kızılderili şefi, “Beyaz adam güzel konuşuyor, ama dili çatal” diyerek bunu ifade etmişti.

1800'lü yıllar, Kızılderili direnişlerinde önemli bir dönüm noktası oldu. İngiltere'den bağımsızlığını ilan eden ABD yönetimi, kıtanın Güneydoğu ve Doğu bölgelerini Kızılderililerden temizlemeye başladı. 1803'te ABD Başkanı Jefferson, Luisiana'yı satın aldı ve ABD topraklarını büyüttü. Atlantik'e ve Karayip denizine yakın bulunan Missisipi, Alabama, Florida, Luisiana gibi eyaletlerde büyük bir Kızılderili kıyımı başladı. 1809'da Shawnee kabilesinin reisi Tecumseh, Missisipi'nin batısındaki Kızılderili kabilelerini birleştirerek beyazları topraklarında atmaya çalıştı; sonuç büyük bir yenilgi oldu. 1813'de Alabama'da Creek kabilesiyle yapılan savaş, iki taraf için de son derece kanlı biçimde sonuçlandı. 1917'de ABD başkan adayı Andrew Jackson, Florida'daki Seminole kabilesini bölgeden öylesine kanlı biçimde sürdü ki, ‘keskin bıçak’ lakabını kazandı. 1827'de Michigan'da gerçekleşen savaşı kaybeden Winnebago kabilesi'nin reisi Kızıl Kuş, teslim olmasına rağmen hemen katledildi ve halkı kıyımdan geçirildi. 1849'da California'da altın bulununca, ülkenin batısına doğru büyük bir göç dalgası başladı. 1869'da doğudan batıya kesintisiz tren yolculuğu döneminin başlaması, ‘vahşi batı’ya göç dalgasını daha da büyüttü. 1868'de, 7. Süvari alayı, Cheyenne kabilesinin köylerinden birine saldırıyor ve 11'i savaşçı, gerisi kadın ve çocuk 103 kişiyi katletti. 1875'te, altın peşinde koşan madenciler, ordunun desteğini de arkalarına alarak Sioux kabilesinin kutsal bölgesi Kara Tepeler'e gir-

Kızılderili savaşlarının yapıldığı bölgeler ve savaşların tarihleri
(Gri bölgeler savaşılan alanları gösteriyor)

diler, şiddetli çatışmalar yaşandı.

Yaşanan katliamın boyutunu anlamak için, dünyaya kendilerini “demokrasinin temsilcisi” olarak lanse eden ABD başkanlarının sözlerine bakmak bile yeterli. ABD’nin kurucusu ve ilk Başkanı George Washington, Kızılderililer için “Bu vahşi hayvanların tamamen imha edilmesi gerekiyor” demişti. Bir başka ABD Başkanı Theodore Roosevelt ise, “Ben en iyi Kızılderili ölü Kızılderilidir demek istemiyorum, ama 10’da 9’u öyledir” demişti. Kızılderililere soykırım gerçekleştirdikleri için suçlandıklarında ise, “Sonuna kadar öldürmedikçe soykırım sayılmaz” diyecek kadar da pervasızdılar. Ama soykırımı en korkunç yöntemlerle uyguladılar.

Kafa derisi yüzme alışkanlığının Kızılderililere özgü olduğu yayılır ABD propagandasında. Ama ilk olarak Amerika’ya ayak basan işgalcilerin, Kızılderililerin kafa derisini yüzerek, uzun siyah saçlarını peruk olarak sattıkları, kafa derisi yüzmeyi Kızılderililerin onlardan öğrendikleri yolunda söylendiler de az değildir. Kafa kesme işini ABD’lilerin yaptığı ise tartışmasızdır. Devlet, Kızılderili kafası başına 5 dolar ödeyeceğini açıklayınca, ortalığa dökülen bütün serseriler, askerler, altın arayıcıları, Kızılderilileri yakalayıp kafalarını kesmeye başladı. Devlete ait binaların bodrumları, Kızılderili kafataslarıyla dolup taşmıştı. Tarihte ilk biyolojik silah, Kızılderililer üzerinde uygulanmıştı. Sürgüne gönderilen Kızılderililere yardım olarak dağıtılan battaniyelere çiçek mikrobi buluşturularak binlercesinin ölmesi sağlanmıştı. Kızılderililerin başlıca yiyecekleri olan bizonların toptan öldürülmesi, Kızılderililerin açlıktan ölmesi hedefini taşıyordu.

Kızılderili Reisi Algisi’nin sözleri, halkının yaşadıklarını çarpıcı bir biçimde anlatır:

“Atalarınız bizden küçük bir toprak parçası istedi. Onlara acıdığımız için dileklerini geri çevirmedik. Aramızda yer aldılar. Onlara mısır ve et verdik. Onlar buna karşılık bize zehir (içki) sundular. Beyazlar bir kez memleketimizi tanıyınca, hemen sağa sola haber verdiler. Yeni yeni insanlar geldi. Biz onların dostça geldiğini sandığımız için hiç korkmadık. Çünkü bize ‘kardeşim’ diye sesleniyorlardı. Sözlerine inandık. Bu kez onlara daha geniş bir yer verdik. Kısa zamanda sayıları arttı. Daha çok toprak istemeye başladılar. Sonunda bütün yurdumuzu istediler. Gözlerimiz açıldı. Savaşlar oldu. Beyazlar bizimle savaşmak için içlerinden kimilerine paralar verdi. Halkımızın büyük çoğunluğu öldürüldü. Beyazlar bizi içkiye de alıştırdılar. İçki yüzünden de binlerce Kızılderili kırılıp gitti. Kardeşlerim eskiden bizim topraklarımız çok genişti. Sizinkiler ise çok küçük. Şimdilerde siz büyük bir ulus oldunuz. Bize yatağımızı serecek kadar bile bir toprak parçasını çok görüyorsunuz.”

Kızılderililerin yaklaşık dört yüzyıl boyunca yaşadıkları katliamları ve acıları anlatmak sayfalar alır. Ancak bunların içinden iki tanesi, vahşetin büyüklüğü ile Kızıl-

derililerin belleklerinde açtıkları derin izler nedeniyle daha özel bir yer tutar.

Birincisi 1838’de 18 bin kişilik Cherokee kabilesinin Georgia’dan Mississippi’nin batısına uzanan “Gözyaşı Yolu”dur. Cherokee’lerin toprakları, bugünkü Kuzey ve Güney Caroline, Georgia, Tennessee ve Alabama eyaletlerinin tamamını kaplıyordu. Beyazlar gelmeden önce 30 bin kişiydiler. Önce beyazlardan kaptıkları hastalıklar nedeniyle binlerle öldüler. ABD Başkanı George Washington, onların yerleşik düzene geçmeleri, “uygarlaştırılmaları” için emir verdi. Evleri, okulları ve kiliseleri olacak böylece geniş topraklara ihtiyaçları kalmayacaktı. Topraklarını beyazlara sattıktan sonra da o topraklarda tarım işçisi olarak çalıştırılabilir-

ceklerdi. Cherokee’ler bu plana uyum sağlamak için epey uğraştılar. Yerleşik düzene geçtiler, okullara gittiler, isimlerini ve dinlerini değiştirdiler, çiftçi, tüccar, avukat vb oldular, hatta “Cherokee Phoenix” adında bir de gazete çıkardılar. 1822 yılında “yüksek mahkeme” kurdular, bir müzeye, bir de fikir klübüne sahip oldular, 1827’de federal yasalara uygun bir anayasa kabul ettiler. Onlar Amerikalılaşmaya hazırdılar. Ama hala onların mülkiyetinde olan Georgia topraklarında zengin altın damarları bulununca, Amerika’nın onları asla kabul etmeyeceği bir kere daha ortaya çıktı. 1930 yılında ABD senatosu Cherokee’lere ait 400 bin hektar toprağa el koydu. Sadece 16 bin kalmış olan Cherokee ile birlikte toplam 100 bin Kızılderili ise Mississippi Nehri’nin ötesindeki Oklahoma’ya sürülecekti. 28 Ağustos ile 4 Aralık 1938 tarihleri arasında her biri 1200 Cherokee’den oluşan 13 konvoy insan Georgia’dan sürüldü. Silahlı askerler, üç koldan yürütülen sürgüne yol gösteriyorlardı. Kuzey Güzergahı, 1500 kilometrelik bir yoldu, en ağırı ve en çok ölü bıraktıkları yol burasıydı. Bu nedenle Gözyaşı Yolu dediler buna. Mississippi’yi aşış Oklahoma’ya vardıklarında, kafiledeki 16 bin Cherokee’den 12 bir kişi kalmıştı. 20. yy’ın başlarında ise bu defa Oklahoma topraklarında petrol bulundu. Cherokee’lere yeniden sürgün yolu gözüktü.

Bir diğer katliam öyküsü ise “Yaralı Diz” (Wounded Knee) adını taşımaktadır. Kızılderililer arasında giderek yaygınlaşan bir inanışa göre, bir kahraman gelecek ve kendilerini “beyaz adam”ın esaretinden kurtaracaktır. Bu inanışın, bunun için edilen duanın simgesi “hayalet dansı” olarak tanımlanan bir dansa dönüşmüştür. ABD devleti, bu dansın Kızılderililer arasındaki özgürlük özelemleri na-

sıl güçlendirmekte olduğunu görür ve korkar. Böylece dans yasaklanır. Sioux kabilesinin reisi büyük savaşçı Oturan Boğa’nın (Tatanka İyotake) öldürülmesinin ve Hayalet Dansının giderek güçlenmesinin arkasından, son özgür Kızılderili kabilesi olan Minneconjo Siouxları, ABD hükümeti tarafından kendilerine zorunlu iskan için tahsis edilen Pine Ridge kampından ayrılırlar. Wounded Knee Deresine geldiklerinde, Reis Koca Ayak önderliğindeki 400’ü aşkın Kızılderili, ABD ordusunun 500 kişilik 7. Süvari alayı tarafından sıkıştırılır. Askerlerin kuşatması altında Kızılderililer Hayalet Dansı’na başlarlar. Ordu katliama başlar. Kadın, çocuk, yaşlı, 300’den fazla Kızılderili öldürülür. Katliamdan kurtulan bir Kızılderili, ölmekten önce şunları anlatır: “O zaman kaç kişinin öldüğünü anlayamamıştım. Şimdi kocamışlığımın şu yüksek tepesinden gerilere baktığımda, yerde birbirleri üzerinde yığılı duran boğazlanmış kadınları ve çocukları, hala o genç gözlerimle görebiliyorum. Ve orada, o kanlı çamurun içinde bir şeyin daha öldüğünü görebiliyorum. Bir halkın düşü öldü orada. Bir ulusun umudu kırıldı, paramparça oldu. Artık yeryüzünün merkezi yok, ölüp gitti kutsal ağaç.” Tarih 29 Kasım 1890’dır. Bu katliam, Kızılderili özgürlüğünün sembolik olarak sonudur.

Bu katliam aynı zamanda, Kızılderili direnişinin de bayraklaştığı bir andır. Yüzyıllar boyunca süren Kızılderili direnişi, sadece katliamlarla değil, çok büyük kahramanlık hikayeleriyle de doludur. Kızılderili kabilelerin bir kısmı, özellikle silah kullanmayı öğrendikten sonra, ABD ordusu karşısında gerçekten önemli direnişler yaratmıştır. Kızılderili reisleri ise, sadece yaşamı organize etmede değil, direnmede de lider olduklarını defalarca ve görkemli biçimlerde kanıtlamışlardır.

Adı western filmlerine de sıkça konu olmuş olan Oturan Boğa’nın (Tatanka İyotake) hikayesidir birisi. 1831’de Güney Dokato’da, savaşçı Sioux kabilesinin bir üyesi olarak doğdu Oturan Boğa. 14 yaşında ilk kez savaşa katıldı ve çok kısa zamanda savaşçı cesareti, yaşamdaki cömertliği ve bilgeliği ile nam saldı. 1867’ye kadar olan dönem, beyazlara karşı kabilesinin savaşları ile geçti. Oturan Boğa, savaşçı kahramanlıkları ile nam salıyordu. 1867’de Oturan Boğa, Sioux kabilesinin reisi oldu. Kısa bir zaman sonra, Oturan Boğa, anlaşmayı imzalamayı reddetmiş olmasına rağmen ABD hükümetiyle barış yapıldı. Anlaşma Kara Tepeler’in sonsuza dek Sioux hakimiyetinde kalacağını söylüyordu. Ancak 1870’lerin ortalarında tepelerde altın olduğu ortaya çıkınca, maden arayıcıları buraya akın etti ve ABD ordusunun güvencesini arkalarına alarak Kızılderililerle çatışmalar yaşamaya başladılar. 1876 yılında Kızılderililere, bölgeyi terketmeleri ve koruma altına alınmış alanlara yerleşmeleri emredildi. Sioux kabilesi, bu emre uymayı reddetti. 17 Haziran’da yaşanan Rosebud Savaşı’nda ABD birlikleri geri çekilmek zorunda kaldı. 25 Haziran’da tekrar Kızılderililerle çarpışan ordu, ağır kayıplar vererek yenildi. Böylece Oturan Boğa, Amerikan 7. Süvari Birliği’ni yenen Sioux kabilesinin 3 bin 500 savaşçısının lideri olarak tarihe geçti. ABD hükümeti onu rahat bırakmadı. Oturan Boğa, önce kabilesini korumak için Kanada’ya kaçtı, ancak yaşadıkları açlık yüzünden geri döndü. Montana’da bir ABD birliğine saldırınca yakalandı. İki yıl hapis yattıktan sonra serbest bırakıldı. Halkının ona olan saygısı ve bağlılığı her geçen gün biraz daha büyüyordu. 1885’te

HAYALET DANSI

Kuralları kuşaklar boyunca gizlilik içinde yayılan ve uygulanan Hayalet Dansı’nın sözleri şöyle:

Kartal mesajı getirdi
Güneşin çocuklarına
Bufalonun dönüşü için,
Ve güzel günler yakında
Sen bedenimi öldürebilirsin
Ruhuma lanet okuyabilirsin
Senin tanrına inanmadığım için
Dualarım karşısında durma şansın yok
Sevgime karşı durma şansın yok
Onlar yasakladılar Hayalet Dansı’nı
Fakat biz tekrar yaşayacağız
Kız kardeşim yukarıda
Kızıla boyanmış o Yaralı Diz’de
Öldürüldü, bir azize o şimdi
Büyük davulun var senin
mesafeler ötesinden
Gökyüzünde siyah kuş
Duyduğun bu ses ve müzik
bufalonun ağlamasıdır
Çılgın At gizemliydi
Kendinden geçmenin en iyisini bilirdi
Ve Oturan Boğa büyük havariydi
Hayalet Dansı’na gelin Comanche’ler
Gelin Karaayaklar
Gelin Shoshone’ler
Gelin Cheyenne’ler
Biz tekrar yaşayacağız
Gelin Arapaho’lar
Gelin Cherokee’ler
Gelin Paiute’ler
Gelin Sioux’lar
Tekrar yaşayacağız

Buffalo Bill'in 'Vahşi Batı Gösterisi'ne katılıp Birleşik Devletler ve Kanada'yı dolaştı. Bu dönem, Hayalet Dansı da Kızılderililer arasında yaygınlık kazanmaya başladı. Dansı Oturan Boğa'nın gezerek yaygınlaştırdığı yönünde söylentiler vardır. 1889'da kendi bölgesine geri döndüğünde, Hayalet Dansı bütün kabilelere yayılmıştı. Bu durumda, hükümet dansı yasakladı. Oturan Boğa, bu yasağa uymadığı için 15 Aralık 1890'da kendisini kuşatan polislerle çatışarak öldü. Kendisini öldüren polis, bir zamanlar Oturan Boğa ile birlikte beyazlara karşı savaştan, fakat sonra beyazların yönetimine girerek yerli polisi olan Kızılderililerden biridir. Kızılderili kimliğini her koşulda savunan ve ölümünün ardından anısına granit bir sü-tun dikilen Tatanka İyotake'nin beyazlar üzerine yaptığı konuşma çarpıcıdır:

"...sahip olma isteği onlarda bir hastalık olmuştur. Bu insanlar, zenginlerin bozabileceği ama fakirlerin bozamayacağı birçok kural koymuşlar. Yönetici olan zenginleri güçlendirmek için fakirlerle güçsüzlerden vergiler alıyorlar. Bizim annemizin, toprağın, kendilerinin olduğunu söylüyor, komşularını çitler yaparak kendilerinden uzaklaştırıyorlar; toprağı binalarıyla ve diğer süprüntüleriyle çirkinleştiriyorlar. Bu ulus, baharda yatağından taşarak, yoluna çıkan her şeyi yok eden bir ırmağa benziyor..."

Bir başka kahramanlık destanı ise, Apache savaşçısı Geronimo (Gokhlayeh)'nin hikayesidir. Apachelerin son savaşçılarından biriydi Geronimo. Beyazlara karşı verdiği mücadele ve kahramanlıklarıyla tanınıyordu. 1829'da New Mexico olarak adlandırılan bölgede doğmuştu. O sıralarda Amerikalı göçmenlerin dışında İspanyollar da bölgeye akın etmeye başlamıştı. 1858 yılında eşi, annesi ve çocukları İspanyolların kabilesine düzenlediği bir katliamda öldü. İntikam ateşiyle tutuşan Apache kanı, onun bütün beyazlara saldırıya geçmesine neden oldu. Arizona ve New Mexico'da yaşayan beyaz yerleşimcilerin korkulu rüyası oldu. Cesareti ve kahramanlığıyla sadece Apache savaşçılarından değil şeflerinin de büyük saygısını kazanmıştı. 1870'de yakalandı ve San Carlos'a götürüldü. Ancak Geronimo özgür ruhlu bir Kızılderiliydi, asla tutsak yaşayamazdı. Defalarca kaçtı, defalarca yakalandı. En son 1885'te kaçtı ve 1894 yılına kadar yakalanmadı. Dumanlı Dağlar'a sığınmıştı ve dağları didik didik arayan süvariler onun izine bile rastlayamıyordu. Askerler, onu yakalayamamanın hırsıyla köylere saldırma-ya, kadınları ve çocukları öldürmeye başladılar. Halkını korumak için tek yolun bu olduğunu düşünen Geronimo teslim oldu. Onun teslim olması Kızılderililere yapılan katliamları bitirmedi. 1909 yılında Geronimo Oklahoma'da işkence ile öldürüldü. Ama ölümünün sonrasında Apacheler, onun Dumanlı Dağlarda yaşamaya devam ettiği yolunda efsaneler anlatmaya devam ettiler.

ABD'nin "ulusal sorun"u

Kızılderililer, 150 yıl önce yapılan anlaşmalardan sonra da rahata ermediler. 1840'lardan 1952 yılına kadar "rezervasyon" adı verilen toplama kamplarında tutuldular. Halen önemli bir kısmı bu kamplarda yaşamaya devam etmektedir. 20. yy'ın başlarında ABD'nin dört bir

tarafında Kızılderililer için açılan ve kilise tarafından yönetilen yatılı okullarda okuyan çocuklar, sistemli bir asimilasyon politikası, büyük bir psikolojik, fiziksel ve cinsel istismar ile karşı karşıya kalmışlardır.

Bugün ABD'de hükümet tarafından resmen tanınan 554 Kızılderili kabilesi, 300'den fazla Kızılderili yerleşim bölgesi vardır. Günümüzde NewYork'ta yaşayan Kızılderili sayısı 85 bin civarındadır. Kızılderililer ekonomik olarak ABD'deki yaşam standartlarının epeyce altında bir yoksullukla ve işsizlikle boğuşarak yaşamak zorundadırlar. 44 yaş ortalamasıyla, dünyanın en kısa ömürlü insanları Kızılderililerdir. "Rezervasyonlar"da yaşayan gençlerin arasında intihar oranı ABD ortalamasının yüzde 150 fazlasıdır. Bebek ölümleri ABD'dekinden beş kat, tüberküloz vakaları 8 kat daha fazladır. Yaptıkları iş, asıl olarak kumarhane ve benzin istasyonlarında çalışmaktır.

Bugün artık Kızılderililer, yüzlerce yıllık acılarının hesabını sormak, bağımsızlıklarına kavuşmak istiyorlar.

Kızılderililer ilk olarak 1974'te benzer bir girişimde bulundular ve ABD'nin Britanya'da Bağımsızlığı Deklarasyonu'nu andıran bir bağımsızlık ilanı hazırladılar. 1977'de yerli haklarının ele alındığı ilk uluslararası konferans düzenlendi. Eylül 2007'de BM Genel Kurulu yerli haklara dair karar tasarısını kabul etti. Ancak ABD'nin karşı çıktığı bu karar, zaten yaptırım da içermiyordu.

Kızılderililerin kendi içlerindeki bütünlüğü sağlayamamış olmaları da önemli bir sorun. Robebud Sioux Kabilesinin lideri Rodney Bordeaux bağımsızlık ilanının dışında duruyor ve "Anlaşmalar gerekli, çünkü federal hükümetle ilişkimizin temelini oluşturuyor" diyor. Lakota Sioux'larının lideri Means ise onları II. Emperyalist Savaş sırasında Fransa'da Nazilerle işbirliği yapan Vichy hükümetine benzetiyor.

Artık ABD'nin de bir ulusal sorunu ve bağımsızlık talebi olan bir azınlığı var. Kızılderililerin sonsuz topraklar üzerinde özgür biçimde, doğa ile içiçe ve kardeşçe yaşadıkları günler sadece birkaç yüzyıl geride duruyor. Bu nedenle toplumsal belleklerinde son derece canlı ve taze. ABD'nin gerçekleştirdiği katliamlar, halkı kırımdan geçirdi ama umutlar kırılmadı. "Hayalet Dansı" bütün canlılığı ve coşkusuyla sürüyor, Kızılderililerin özgürlüğe olan inancı daha da güçleniyor.

Bugün sadece Venezüella ve Bolivya'dan destek alıyorlar. Ama dünya halkları, Kızılderililerin taleplerini elde etmelerine ve bu uğurda verdikleri mücadeleye destek olacaklardır.

Bir Kızılderili Şefinin Konuşması

Bir Kızılderiliyim ve anlamıyorum...

Gökyüzünü, toprağın sıcaklığını nasıl satın alabilirsiniz ya da satarsınız? Bunu anlamak bizler için çok güç! Bu toprakların her parçası halkım için kutsaldır. Çam ağaçlarının parıldayan iğneleri, vızıldayan böcekler, beyaz kumsallı sahiller, karanlık ormanlar ve sabahları çayırları örten buğu; halkımın anılarının ve geçirdiği yüzlerce yıllık deneylerin bir parçasıdır. Ormanlardaki ağaçların damarlarında dolaşan su, atalarımızın anılarını taşır; biz buna inanırız! Beyazlar için durum böyle değildir. Bir beyaz ölüp yıldızlar alemine göç ettiği zaman, doğduğu topraklarını unuttur. Bizim ölümlerimiz ise bu toprakları

unutmaz çünkü kıızılderili gerçek anasının toprak olduğuna inanır.

Washington'daki büyük beyaz reis, bizden toprak almak istediğini ya-zıyor! Bu bizim için büyük bir fedakarlık olur. Büyük beyaz reis, bize rahat yaşayacağımız bir yerin ayrılacağını, bize babalık edeceğini, biz kıızılderililerin ise onun çocukları olacağımızı söylüyor. Bu önerinizi düşüneceğiz ama gene de bunun kolay olmayacağını itiraf ederim çünkü bu topraklar, bizim için kutsaldır. Nehirler ve ırmakların suyu, bizim için sadece akıp giden su değildir; atalarımızın kanıdır aynı zamanda. Bu toprakları size satarsak, bu suların ve toprakların kutsal olduğunu çocuklarınıza da öğretmeniz gerekecek. Biz, nehirleri ve ırmakları kardeşimiz gibi severiz! Siz de aynı sevgiyi gösterebilecek misiniz kardeşlerimize? Biliyorum, beyazlar bizim gibi düşünmezler! Beyazlar için bir parça toprağın diğerlerinden farkı yoktur. Beyaz adam topraktan istediğini almaya bakar ve sonra yoluna devam eder çünkü toprak beyaz adamın dostu değil, düşmanıdır! Beyaz adam topraktan istediğini alınca, başka serüvenlere atılır. Beyaz adam, annesi olan toprağa ve kardeşi olan gökyüzüne alıp satılacak, işlenecek, yağmalanacak bir şey gözüyle bakar. O'nun bu ihtirasıdır ki, toprakları çölleştirecek ve herşeyi yiyip bitirecektir! Beyaz adamın kurduğu kentleri de anlayamayız biz kıızılderililer. Bu kentlerde "huzur" ve "barış" yoktur! Beyaz adamın kurduğu kentlerde, bir çiçeğin taç yapraklarının açarken çıkardığı tatlı sesler, bir kelebeğin kanat çırpışları duyulmaz. Belki bir vahşi olduğumdan anlayamıyorum ama, benim ve halkım için önemli olan şeyler oldukça başka! İnsan bir su birikintisinin etrafında toplanmış kurbağaların, ağaçlardaki kuşların ve doğanın seslerini duymadıkça, yaşamın ne değeri olur? Bir kıızılderiliyim ve anlamıyorum!

Biz kıızılderililer, bir su birikintisinin yüzünü yalayan rüzgarın sesini ve kokusunu severiz. Çam ormanlarının kokusunu taşıyan ve yağmurlarla yıkanıp temizlenmiş meltemleri severiz. Hava önemlidir bizler için. Ağaçlar, hayvanlar ve insanlar aynı havayı koklar. Beyaz adam için bunun da önemi yoktur. Ancak size bu toprakları satacak olursak, havanın temizliğine önem vermeyi de öğrenmeniz gerekir. Çocuklarınıza, havanın kutsal bir şey olduğunu öğretmeniz gerekir. Hem nasıl kutsal olmasın ki hava? Atalarımız doğdukları gün ilk nefeslerini bunun sayesinde almışlardır. Ölmeden önce son nefeslerini de gene bu havadan almazlar mı?

Toprak satmamız için yaptığınız öneriyi inceleyeceğim! Eğer önerinizi kabul edecek olursak, bizim de bir koşulumuz var; beyaz adam bu topraklar üzerinde yaşayan bütün canlılara saygı gösterebilir. Ben bir vahşiyim ve başka türlü düşünemiyorum! Yaylalarda cesetleri kokan binlerce buffalo gördüm. Beyaz adam trenle geçerken vurup öldürüyor bu hayvanları! Dumanlar püskürten bu demir atın bir buffalo'dan daha değerli olduğuna aklım ermiyor! Biz sadece yaşayabilmek için avladık buffaloları! Bütün hayvanları öldürecek olursanız nasıl yaşayabilirsiniz? Canlıların yok edildiği bir dünyada insan ruhu yalnızlık duygusundan ölür gibi geliyor bize. Unutmayın, bugün canlıların başına gelenler yarın insanın başına gelir! Çünkü bunlar arasında bir bağ vardır.

Şu gerçeği iyi biliyoruz: toprak insana değil, insan toprağa aittir! Ve bu dünyadaki her şey, bir ailenin fertlerini birbirine bağlayan kan gibi, ortak ve birbirine bağlıdır. Bu nedenle de dünyanın başına gelen her felaket insanoğlunun da başına gelmiş sayılır!.. Bir gün bakacaksınız gökteki kartallar, dağları örten ormanlar yok olmuş. Yabani atlar ehlileştirilmiş ve her yer insanoğlunun kokusuyla dolmuş! İşte o gün insanoğlu için yaşamın sonu ve varlığını devam ettirebilme mücadelesinin başlangıcı başlamış olacak...

Bu mektup 1854 yılında, bir Kızılderili reisi olan Seattle tarafından Amerika Birleşik Devletleri Başkanı'na yazılmıştır.

“Öne çıkarılacak mücadele ve örgüt biçimleri, tam da hareketin verili anındaki kabarma ya da alçalma koşullarına en uygun olan ve kitleleri devrimci mevzilere çekmeyi, milyonlarca kitleyi devrim cephesine çekmeyi, onların devrim cephesinde mevzilenmesini kolaylaştırmak ve sağlama almak için elverişli mücadele ve örgüt biçimleridir.

Burada önemli olan, öncünün, eski düzenin ayakta tutulmasının olanaksızlığını ve onun devrilmesinin kaçınılmazlığını görmesi değildir. Önemli olan, kitlelerin, milyonlarca kitlenin bu kaçınılmazlığı kavraması ve öncüyü desteklemeye hazır olduğunu göstermesidir. Ama kitleler bunu ancak kendi deneyimleri temelinde kavrayabilir.” (Proleter Devrimin Stratejisi ve Taktiği- 7. Defter, sf. 43)

Komünistler, ilkesel olarak hiçbir mücadele biçimini reddetmezler. Ancak herhangi bir mücadele biçiminin hangi dönemde, hangi verili koşullarda uygulanacağı, çok ciddi olarak ele alınması gereken bir konudur. Burada dikkate alınacak temel unsur, sözkonusu dönemdeki nesnel ve öznel koşulları ayrıntılı olarak incelemek ve bu koşullarda kitleleri devrim cephesine kazanmayı sağlayacak eylem biçimini belirleyebilmektir. Belli dönemlerde ve belli koşullar altında etkili olan kimi eylemler, farklı koşullar altında, yapamı vuran bir silaha dönüşebilir.

Devletin Kandil Dağları’ndaki PKK kamplarına dönük olarak başlattığı operasyonun arkasından başlayan araba yakma eylemlerine ve Diyarbakır’daki askeri otobüse dönük bombalama eylemine de bu gözle bakmak gerekir.

* * *

Operasyonların başlamasının ardından PKK-KCK adına bir sözcü televizyona çıkıp gençlerin artık özgür olduğunu, her tür eylemi yapabileceklerini, bu konuda bir sınırlama olmadığını söyledi. Bunun merkezi bir karar olduğu ve Kürt gençlerini bu yönde teşvik ettiği açıkta. Nitekim önce İstanbul’da, sonra başka illerde geceleri rastgele seçilmiş sokaklardaki arabalar yakılmaya başlandı.

Araba yakma biçimindeki eylemler, yaklaşık iki yıl kadar önce devrimci hareketin gündemine girdi. Fransa’da, varoşlarda yaşayan ve Fransa’nın göçmen politikasına karşı ayaklanan yoksul göçmenler, şehrin merkezi yerlerinde eylemler yaparken, arabaları da ateşe vermişlerdi. Fransız polisinin kovaladığı iki gencin katledilmesi, bardağı taşırmış, göçmen gençler arabalarla birlikte sokakları tutuşturmuştu.

Kısa bir zaman sonra bu eylem biçimi ülkemizde de taklit edilmeye başlandı. Sadece PKK değil, MLKP gibi devrimci örgütler de bu biçimleri yaptı, savundu. Bugün de Kandil operasyonunun arkasından Kürt hareketi yeniden ve daha yaygın olarak arabaları yakmaya başladığında, MLKP bu eylemleri hemen destekledi, onayladı.

Oysa **hedefsiz eylem olmaz**. Devrimci yapılar, herhangi bir spekülasyona ya da olumsuz bir sonuca yol açmamak için, yaptıkları her eylemde, hedefi net bir biçimde tanımlamak zorundadırlar. Araba yakma eylemlerinde ise, hedef gözetilmemekte, herhangi bir sokaktaki bütün arabalar yakılmaktadır. Bu süreçte bunun dışına çıkan sadece Hakkari-Yüksekova’da iki subayın arabası ile İstanbul’da polis lojmanlarındaki arabaların yakılmasıdır.

* * *

Herhangi bir kitle gösterisinde, polisle çıkan bir çatışmada etraftaki arabaları çekip barikat kurmak veya yine böyle zamanlarda içinde insan olmayan devlete ait kimi araçlara zarar vermek başka bir şeydir; doğrudan arabalara yönelmek, halkın malına, canına kastetmek başka şey. Bunları birbirine karıştırmamak gerekir. **Temel ilke, eylemden kitlelerin zarar görmemesi**, aksine onların bilincini, ufkunu geliştirmesi, devrimcilere yakınlaşmasını sağlamaktır.

Örneğin Fransa’da yaygın biçimde araba yakma

Araba yakma eylemleri ve Diyarbakır’daki bombalama

eylemleri, büyük bir kitle hareketleri ile birlikte ortaya çıktı. Sokaklara dökülen kitleler, önerine çıkan pek çok şeyle birlikte arabaları da yaktılar.

Kitlelerin yıkıcı öfkesi patladığında, önüne çıkan her şeyi yok ederek ilerlemesi, bu arada yağmacı tutumların da gelişmesi mümkündür, ancak doğru değildir. Öncünün görevi, kitlelerin bu yağmacı ve yıkıcı tavırlarına ortak olmak değil, eğer başarabiliyorsa denetim altına almaya çalışmaktır.

“Dünyayı Sarsan On Gün” filminde geçen bir sahne, Ekim Devrimi’nin ve ona önerlik eden Bolşeviklerin bu konuda da farkını ortaya koymaktadır. Çarın Kışlık Sarayını işgal eden kitleler, oradaki eşyaları üstlerine saklayarak kaçırmaya çalıştıklarında, Bolşevikler, odaların girişine koydukları görevliler aracılığıyla bu yağmaya son vermeyi ve hareketi kontrol altına almayı başarır. Bunun sonucunda yağmacılar da, üstlerine aldıkları eşyaları bu görevlilere bırakarak dışarı çıkar.

Devrimcilere düşen görev, kontrolsüz ve hedefsiz biçimde mülke zarar vermek değil, kontrollü ve hedefli bir biçimde burjuvaziye mülksüzleştirmektir. Mülksüzleştirmenin tek devrimci yolu, mülke kamu adına el koymaktır; kişilerin mülkiyetine geçirmek veya mülkü imha etmek değil.

* * *

Kitlelere zarar veren her eylem, devrime de büyük zarar verir. Çünkü devrimi yapabilmek, en geniş kitleyi safalara çekmekle mümkündür. Demokratik devrimde sınıfların mevzilenmesinin çerçevesi bellidir. İşbirlikçi tekelci burjuvazi ve büyük toprak sahipleri, devrimin düşmanı ve dolayısıyla hedefidir. Orta burjuvazi, tarafsızlaştırılması gereken kesimdir. Kent ve kır küçük burjuvazisi ise proletaryanın önderliğinde devrimin müttefikleridir. **Tarafsızlaştırılması ya da devrime katılması gereken kesimler, devrimcilerden zarar gördükleri koşulda, kendi canlarını ve mülklerini koruyabilmek için, devletin tarafında yer alırlar.** Dolayısıyla bu, devrim perspektifimize de aykırıdır.

Burjuvazinin tüketim konusundaki ideolojik bombardımanından etkilendikleri oranda, emekçilerin mülk edinme ve tüketme çabaları artıyor, bu konuda çektikleri zorluklar ağırlaşıyor. Onları mülke bağımlılıktan kurtarmak, mülklerine zarar vererek değil, devrimcileştirerek, bilinçlendirerek, onları devrimin bir parçası haline getirerek olabilir ancak. Kaldı ki devrim sonrası bile küçük mülk sahibinin mülküne el koyulmaz. Süreç içinde ikna yoluyla sosyalizasyon gerçekleşir.

* * *

Operasyonlara karşı tepkiyi ifade etmek gibi haklı bir zeminden çıkış almakla birlikte, bu tür eylem biçimleriyle haksız konuma düşülmüştür. Süreci dikkate almayan, kitleleri devrime seferber etmeyi hedeflemeyen bir taktik, yanlış bir taktiktir ve asıl zararı kendisi görür.

PKK’nin geçmişte de yaptığı ve “*savaş bu...*”, “*kurşun adres sormaz*”, “*Türk halkı da bizim çektiğimiz acıları anlasın...*” vb. sözleri ile meşrulaştırmaya çalıştığı eylem biçimleri, bugüne dek PKK’ye bir fayda sağlamamıştır. Aksine Türk halkında PKK’ye karşı düşmanlığı arttıran, devletin Türk ve Kürt halkı arasına kama sokması, işini kolaylaştıran bir rol oynamıştır.

Ulusal savaşlarda da, başka ulusların emekçileri, proleterleri değil, sömürücüleri, ezen sınıfları hedef alınır. Eylemler, devlete ve onun işbirlikçilerine karşı yapılır, halka karşı değil. Hatta devlet güçlerine karşı yapılan bir eylemde bile, halkın zarar görmemesine büyük bir özen gösterilir. Kürt halkının çektiği acıların kaynağı Türk bur-

juvazisidir çünkü, Türk halkı değil. **Kürt halkının çektiği acıları, Türk halkına anlatmanın yolu da, burjuvazinin yaptıklarını gösterebilmektir, aynı acıları yaşatmak değil.**

Diğer yandan PKK,

kendi içinde bile tutarlı değildir. Çünkü arabası yakılanlar arasında, sadece Türkler değil, Kürtler de mutlaka vardır. Ya da bir iş merkezine, mağazaya vb. atılan bombalardan, Türk-Kürt ya da diğer ulusal topluluklardan (içlerinde kadın ve çocuk da) birçok kişi yaralanmakta, ölmektedir.

* * *

Araba yakma eylemlerinin yarattığı olumsuz hava, yeni yılın ilk günlerinde Diyarbakır’da patlayan bomba ile daha da sertleşti. PKK’nin yaptığı açıklamaya göre, bombanın hedefinde, Kandil Dağlarını bombalayan uçak pilotlarının bulunduğu servis otobüsü vardı. Bu yönüyle, devlete dönük, hedefi net bir eylemdi. Ancak bu da tek başına yeterli değildi. Çünkü “hedefin dışında başkalarının zarar görmesini engellenmek” konusuna da çok dikkat etmek gerekiyordu. Eylem yerinin ve saatinin dikkate alınmaması, çok sayıda öğrencinin yaralanması ve ölmesi, eylemin etkisini tersine çevirdi.

Devlet, eylemin operasyona katılan subaylara dönük olarak yapıldığını özel olarak gizledi; sanki eylem sadece dershanelerden çıkan öğrencileri hedef almış gibi gösterdi, propagandasını asıl bunun üzerine oturttu. Sürekli olarak PKK’nin halka, hatta savunduğunu söylediği Kürt halkına bile zarar verdiği propagandası yürütüldü. Koşullar öylesine elverişliydi ki, devletin bu propagandası tuttu. Uzunca bir zamandır, Kürt halkı ile PKK arasında mesafe koyma yönündeki politikası güç kazandı.

PKK’nin son yıllarda izlediği ve hiçbir sonuç getirmeyen uzlaşmacı çizgisi, giderek daha boyutlu hale gelen iç sorunlar, rant kavgaları, vb. zaten Kürt halkının giderek PKK’dan uzaklaşmasına neden oluyordu. En son genel seçimlerde DTP adaylarının bölgede, özellikle de Diyarbakır’da aldığı oyların bu kadar düşmesi, bunun somut bir göstergesiydi. **Denilebilir ki, son yapılan eylem, devletin PKK’ye dönük düzenlediği operasyonlardan daha fazla etkili oldu, aradaki mesafeyi biraz daha büyüttü.**

Devlet, kendisi açısından bu elverişli zemini güçlendirmek için bombalamanın arkasından peşpeşe çok önemli adımlar attı. Diyarbakır’a bakanlar, başbakan, parti başkanları, genelkurmay başkanı adeta topyekun bir çıkarma yaptılar. Arkasından TUSİAD yönetimi de gitti ve bombalanan yerde bir açıklama yaptı. İlk defa TUSİAD böyle bir ziyaret gerçekleştiriyordu. AKP hükümeti de Diyarbakır’daki yoksul halka ücretsiz elektrik ve su verilmesini gündemine aldı.

Devlet, bu adımlarıyla öncelikle yerel seçimlerde DTP’nin bölgedeki etkisini kırmak, başta Diyarbakır olmak üzere belediyeleri geri almak istiyor. Bununla birlikte, asıl hedef, bölgede PKK’nin etkisini tümünden kırmak, Kürt halkını öndersiz ve devlet karşısında çaresiz bırakmaktır.

* * *

Devrimci eylemler, net ve hedefi belli olmalıdır. “At izinin it izine karışmaması”, provokasyonlara meydan vermemek için, bu son derece önemlidir. Eylemi duyan herkesin, eylemin içeriğine ve biçimine bakarak, eylemi kimin yaptığını hemen çıkarabilmesi de buradan geçer.

Bu yapılmadığında, kitleler devrimcilerden genel olarak uzaklaşır, zarar görmemek için devlete daha yakın durma ihtiyacı duyar. İhbarcılık artar, devletin ‘güvenlik önlemi’ adı altında estirdiği terör meşrulaşır. Her türlü baskı ve terör yasası çok daha kolay uygulanır. Buna karşı çıkmak isteyenler daha kolay susturulur.

Böylesi dönemlerde sadece eylemi yapan değil, genel olarak devrimciler güç ve prestij kaybederler. Bu nedenle, eylem tarzı çok daha dikkatli belirlenmelidir.

Reichstag Yangını ve "Yargılayan Savunma"

"İtiraf etmeliyim, dilim keskin ve sert. Benim savaşım ve yaşamım da hep keskin ve sertti. Ancak bu dil, açık ve dürüst bir dildir. Ben olanların adını koyuyorum. Burada müvekkilini görevi gereği savunan bir avukat değilim. Kendimi, suçlanan bir komünisti savunuyorum. Komünist devrimci onurumu savunuyorum. Düşüncelerimi, komünist dünya görüşümü savunuyorum. Hayatımın anlamını ve içeriğini savunuyorum..."
(Dimitrov mahkemedeki son savunmasından.)

9 Mart'ta Komünist Erternasyonel'in görevlendirilmesiyle yasadışı olarak Almanya'da bulunan Bulgar Komünist Partisi Genel Sekreteri Dimitrov, Alman Meclisi Reichstag'ı kundakladığı gerekçesiyle gözaltına alındı.

Tarihçilerin bir kısmı, Nazilerin meclis yangınında en büyük hatalarının Dimitrov'u tutuklayıp yargılamak olduğunu söylüyorlar. Doğru bir tespit yapıyorlar çünkü Leipzig duruşması ya da diğer adıyla "Meclis Yangını Duruşması" tarihe komünistlerin kararlılığını, gücünü ve davaya olan inançlarını kazımıştır.

Faşizm, Dimitrov'u suçlayarak asıl olarak gözünü Sovyetler Birliği'ne dikmişti. Hedef bir yandan içerde komünist avına çıkmak, faşizmi yerleştirmek, diğer yandan da Sovyetler Birliği'ni düşman ilan etmektir. Kaldırdıkları taş ayaklarına düştü. Dava sonunda tüm dünya, Alman devletinin simgesi olan meclisi, Nazilerin yaktığını biliyordu artık.

Önce Dimitrov'un kendisine avukat tutması yasaklandı. Duruşma için önerdiği şahitlerin hiçbirini kabul edilmedi. Savunması için gerekli hiçbir malzeme verilmedi. Davanın siyasi bir dava olması gerekçesi ile Reichsgericht, yani siyasi davalara bakan Leipzig'deki mahkeme dava ile görevlendirildi. Mahkemenin başkanı faşistlerle aynı görüşte olmadığı gerekçesi ile değiştirildi. Dünya kamuoyuna "adil bir yargımanın" sürdüğünü göstermek için binlerce sayfadan oluşan "araştırılmış" dosyalar sunuldu, sanıkları suçlayan 69 şahit bulundu, baş şahit, dönemin Prusya Başbakanı Göring olmak üzere. Zaferlerinden emin bir şekilde radyolardan naklen yayın yapıldı, hapörlerden mahkeme dışına yayın gerçekleştirildi... Ta ki, Dimitrov mahkemede konuşmaya başlayana kadar... Faşist şeflerden Göring ve Goebbels, Dimitrov tarafından paçavraya çevrilene kadar...

O günden itibaren mahkemede olup bitenlere yayın yasağı getirildi. Dimitrov, tüm olumsuz koşullara rağmen duruşmanın göstermelik olduğunu, meclisi yakanların faşistlerin ta kendisi olduğunu, savaşın asıl olarak komünizme açıldığını ortaya serdi ve mahkeme salonunu komünizmin propaganda kürsüsü haline getirdi.

Dünyanın gözü bu duruşmaya çevrilmişti. Uluslararası Meclis Yangınına Araştırma Komisyonu ünlü İngiliz ve Amerikan hukukçularının katılımıyla kuruldu. Londra'da bir temsili duruşma yapıldı. 21 Eylül'de Leipzig Duruşmaları'nın başladığı gün, Uluslararası Komisyon kararını dünya kamuoyuna açıkladı. Naziler meclisi kundaklamış, Van der Lubbe adındaki bir işçiyi de kullanmışlardı.

Sovyetler Birliği Dimitrov'u vatandaşlığına aldı. Dimitrov ve diğer tutuklular için dünya çapında kam-

panyalar yürütüldü. Enternasyonel'in temsilcisi, enternasyonalist olağanüstü bir dayanışma ile kucaklanıyordu. Öyle ki Nazi kamplarında işkence altında Dimitrov'a karşı ifade veren Alman komünistleri, mahkeme salonunda ölüm pahasına ifadelerini geri aldılar.

Faşistler, devletin tüm imkanlarını bu dava için seferber ettiler, ancak yenildiler. Mahkeme delil yetersizliğinden Dimitrov ve diğer üç komüniste beraat kararı verince Dimitrov, mahkeme kararına itiraz etti. Beraat, delil yetersizliğinden verilmemeliydi. Mahkeme, meclisi yakanları ortaya çıkarmalıydı.

Bu duruşma, "yargılayan savunma"ydı. Her şeyin tersine döndüğü, faşizmin gerçek yüzünün tüm dünyanın önüne serildiği bir duruşma...

Dimitrov Leipzig duruşmalarında komünizmi savundu, Fatihler 12 Eylül karanlığında komünizmin umudunu yeşertti, yarın bir başka komünist bu görevi üstlenecek... İsimler ve ülkeler değişse de her bir komünisti, davası için korkudan ve kaygıdan uzak kılan Dimitrov'un aşağıdaki sözleridir. "Ben hayatımın anlamını ve içeriğini savunuyorum..." Ben komünizm davasıyım, komünizm davası benim davam.

Faşizmin Reichstag provokasyonu

27'yi 28 Şubat 1933'e bağlayan gece Reichstag alevler içindeydi. Alman devletinin simgesi yanıyor. Meclis binasının içinde Hollandalı sıvacı Maurinus van der Lubbe gözaltına alındı. Van der Lubbe, meclisi tek başına yaktığını "itiraf" etti. Yangının çıkmasından hemen sonra Nazi şefleri Hitler, Goebbels, Göring, olay yerindeydi. Her akşam seçim çalışmaları için Almanya'nın dört köşesini dolaşan bu eli kanlı faşistler, bir-iki dakika içinde meclisin önündeydiler. Yanlarında uluslararası kamuoyuna seslerini duyurabilecekleri bir İngiliz gazeteci ile birlikte. Göring hemen sözü aldı: "Bu bir komünist ayaklanmanın başlangıcıdır, onlar vuruşa geçti, tek bir dakika bile gecikmemeliyiz." Hitler, daha açık şekilde ekledi: "Her bir komünist nerede bulunursa öldürülecek. Komünist milletvekilleri bu gece asılmalı..."

Aynı gün, 28 Şubat 1933, sadece Berlin'de bin 500, Prusya'da 5 bin komünist gözaltına alındı ve yeni oluşturulan toplama kamplarına dolduruldu. Meclisteki tüm Komünist Parti Grubu gözaltına alındı. Parti yönetimi gizli bir toplantıda olduğu için onları bulamadılar. Mayıs 1933'e kadar bazı tarihi kaynaklara göre yüz bine yakın komünist gözaltına alındı. Tabi ki tutuklanacakların listesi günler öncesinden bugün için hazırlanmıştı. Dosyalar çekmecedan çıkarıldı. Alman Komünist Partisi KPD'nin tüm yayınları ve büroları kapatıldı. Parti'yi kapatmaya gücü yetmiyordu faşistlerin henüz. Sosyal Demokrat Parti de bundan nasibini aldı. Aydınlardan da çok sayıda kişi gözaltına alındı. Saldırının ilk elde komünistleri hedef aldığı, ancak faşizme karşı olan herkesi kapsayacağı açıktı. Ne var ki sosyal demokratların komünizme olan düşmanlıkları, faşizme karşı ortak cepheyi engelledi ve faşizmin kanlı süreci başladı...

Hitler henüz dört haftadır hükümetteydi. 5 Mart'ta parlamento seçimleri yapılacaktı. Bu, hükümetin devam edip edemeyeceğinin seçimiydi. Hitler, çoğunluğa sahip olacağından emin değildi. Hitler'e seçimi

kesin kazandıracak ve faşizmi yerleştirecek büyük bir olay gerekiyordu. Devletin kalbinden vurulduğunu, tüm Almanya'nın tehlikede olduğunu gösteren bir simge. Faşistler meclisi kundakladı! Aylardır komünistler ayaklanacak anti-propagandası ile hem Alman halkına, hem de dünya kamuoyuna yeterince korku salmışlardı.

5 Mart'taki seçimleri faşistler yüzde 50'nin üzerinde bir çoğunlukla kazandılar. Alman halkında istedikleri etkiyi bırakabilmişlerdi.

KPD'nin kurduğu Kızıl Cephe Savaşçıları Birliği, faşistlere karşı savaşıyordu. Mart ayına kadar her iki taraftan toplam 69 kişi ölmüştü. KPD Başkanı Ernst Thaelmann tutuklanana kadar onun sorumluluğunda olan bu Birlik, KPD yasaklandıktan sonra da son nefesine kadar savaştı. Ancak verilen mücadele faşizmi engelleyemedi.

Reichstag hala yanıyor!

Meclis yangını ile ilgili dava 21 Eylül 1933'te başladı ve 23 Aralık 1933'te sona erdi. Dimitrov ve tutuklanan diğer komünistler beraat ettiler. Ancak sıvacı Marnius van der Lubbe ölüm cezasına çarptırıldı ve 10 Ocak 1934'te idam edildi.

II. emperyalist paylaşım savaşından sonra, Nazilerin yargılandığı Nürnberg Duruşmaları'nda önde gelen faşistlerin de verdiği ifade ile, meclis yangının Naziler tarafından gerçekleştirildiği ve Van der Lubbe'nin bu olayda kullanıldığı genel bir kabüldü. Ancak bu durum Almanya'da '60'lı yıllardan sonra değişmeye başladı. Ortaya konulan delil ve şahitlere rağmen ünlü Spiegel Dergisi, Nazilerin yardımıyla "masumca" bir tez ortaya attı ve kukla tarihçiler tarafından da bu tezi onaylattı. Van der Lubbe, bu eylemi yalnız gerçekleştirmişti. Naziler bu olayı sadece kendi çıkarları için kullanmıştı. Alman Çağdaş Tarih Enstitüsü başka bir tarihçinin bu belgeleri tekrar incelemesini istedi. Bu tarihçi Nazilerin Van der Lubbe'yi kullandığı sonucuna varınca tarihçinin araştırmasını yayınlanması yasaklandı ve Alman resmi tarihi meclis yangını olayını Van der Lubbe ile açıklamaya başladı.

Aradan 74 yıl geçti ve meclis yangını tüm delillere rağmen karartılmak isteniyor. Halbuki artık tüm arşivler açılmış durumda ve bu arşivlerde Göring'in meclis yangınının ana planlayıcılarından biri olduğuna dair belgeler var. Tabi ki hedef, Nazileri temize çıkarmak. Ve komünistlere saldırmak, onların meclisi kundaklaması ile Hitlerin başa geldiğini ima etmek...

Diğer yandan Dimitrov'un "yargılayan savunması"na mecburen değinmek zorunda kalıyorlar. Elleri den gelse tüm tarihi yeniden yazacaklar...

Reichstag yangının hukuki süreci, bugüne kadar uzanmış durumda Son olarak 1998 çıkan bir yasa sonucu Van der Lubbe'ye verilen ölüm cezası, 1933'te adil yargılama yapılmadığı gerekçesiyle, 10 Ocak 2008'de kaldırılıyor. Yani bugüne kadar bu ölüm cezası kararı bile bozulmuyor.

Burada da amaç, henüz Hitler dönemi başlama-dan önceki ceza mahkemesini temize çıkarmak. Bunun için çığnenmeyen hukuk kuralı kalmıyor. Ancak bu resmi tarih, Almanya'nın resmi tarihi. Almanya'da bile herkesi ikma edemedikleri için 74 yıldır meclis yangınına tartışmak zorunda kalıyorlar.

Dünya, Dimitrov'un "yargılayan savunması"ndan ve tüm dünyadaki komünistlerin verdiği savaşın sayesinde meclisi kimin ne için yaktığını biliyor.

Komünistlere bugün düşen görev ise, bugün dünyanın dört bir yanında çıkan 'meclis' yangınlarını işçi ve emekçilerin gözlerinin önüne sermek.

☆ 1 Şubat 1979-Abdi İpekçi Öldürüldü

Milliyet Gazetesi'nin genel yayın yönetmenliğini sırada Mehmet Ali Ağca, Abdullah Çatlı, Oral Çelik gibi faşistler tarafından düzenlenen bir süikastle öldürüldü. Devlet tarafından yönlendirilen sivil faşistler yargılanmadığı gibi, resmi görevlerle yurtdışına gönderildi.

☆ 4 Şubat 1945-Yalta Konferansı Yapıldı

Alman faşizminin Sovyet halkları ve Kızıl Ordu tarafından sürülerek Berlin'e geriletildiği süreçte, savaş öncesi Almanya'yı Sovyetler Birliği'ne saldırmaya için destekleyen diğer emperyalist güçler, Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere, Sovyetler Birliği ile ittifak arayışlarına girdiler. Kırım'daki Yalta adasında toplanan üç devletin başkanları, Hitler'in kesin yenilgiye uğratılması için anlaşılardı. Konferans, Alman faşizminin yenilgisinin tescillenmesi anlamına geliyordu.

☆ 10 Şubat 1969-6. Filo Eylemi

Amerikan emperyalizminin Türkiye kıyılarına asker çıkarmak istemesine başta öğrenci gençlik olmak üzere işçiler ve emekçiler eylemli güçleriyle destek verdiler. Yapılan eylemlerde 6. Filo'nun kıyıya çıkması engellenirken, devlet de gericileri ve sivil faşistleri örgütleyerek devrimcilerin üzerine salıyordu. 16 Şubat'ta ise devrimci grupların örgütlediği 6. Filo'yu protesto eylemine gericiler saldırdı. Saldırı sırasında 2 kişi ölürlen, 200'den fazla eylemci de yaralandı. Bu olay tarihe "Kanlı Pazar" olarak geçti.

☆ 13 Şubat 1967-DİSK Kuruldu

Yükselen sınıf hareketinin yarattığı Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu 1967'de kuruldu. '60'lı yıllarla birlikte grevli toplu sözleşme hakkı için fabrika

işgalleri, direnişler gerçekleştiren işçi sınıfı, polisler sık sık karşı karşıya geldi. İşçiler öldü, yaralandı, tutuklandı. Yükselen bu eylemlere karşı Türk-İş, işçileri yatıştırma ve yangın söndürücülük görevi gördüğü gibi tam bir eylemsizlik içine itmek istiyordu. Bu koşullarda Lastik-İş, Basın-İş, Maden-İş ve

Gıda-İş sendikaları tarafından DİSK kuruldu. DİSK kurulduktan sonra işçiler, bu sendikaya akın etti. Ancak DİSK reformcu çizgisini her dönem korurken, 15-16 Haziran'da sokakları zapteden işçilerin evlerine geri dönmesi için çağrılar yaptı. Devrimci hareketin yükseldiği bu dönemde, işçilerin harekete katılmasını önlemek için DİSK büyük çaba harcadı.

☆ 19 Şubat 1972-Ulaş Bardakçı Katledildi

THKP-C önderlerinden Ulaş Bardakçı Arnavutköy'de polis tarafından kuşatıldı. Ulaş, polisle çatışarak şehit düştü ve devrimci geleneğe önemli bir miras bıraktı.

☆ 22 Şubat 1840-August Bebel Doğdu

Lenin'in en çok sevilen liderler arasında saydığı Bebel, Köln'de doğdu. Almanya Sosyal Demokrat Parti'nin kurucularındandı. Bir işçi olan ve kendini Marksist bilinçle yetiştiren Bebel, birçok kadronun yetişmesinde emek harcadı. Milletvekilliği de yapan August Bebel, 13 Ağustos 1913'te öldü.

☆ 24 Şubat 1848-Komünist Manifesto Yayınlandı

İşçi sınıfına kurtuluş yolunu gösteren Komünist Manifesto, Marks ve Engels tarafından kaleme alındı. İşçi sınıfının tarih sahnesine öncü olarak çıkacağını belirten ve iktidar perspektifi sunan bu manifesto, hala güncelliğini koruyor. Burjuvaziye büyük bir korku salan manifesto, bilimsel sosyalizmin en önemli belgelerinden biridir.

23 Şubat 1920-Kızılordu Kuruldu

Ekim Devrimi öncesinde Çarlık askerlerine karşı kurulan işçi ve emekçilerin bir araya toplanması ve silahlandırılmasıyla oluşan Kızılordu, 22 Nisan 1917'de düzenli eğitimlere başladı. Devrim sürecinde işçiler ve emekçilerle birlikte savaşan Kızılordu, devrim sonrasında resmi olarak 23 Şubat 1918'de kuruldu.

28 Ocak'ta Lenin'in yayınladığı bir kararname ile 20 bin kızıl muhafız ve 200 bin denizcinin eğitimine başlandı. Devrimi korumak için kurulduğu için Kızıl adını aldı. İç savaş sırasında beyaz ordulara karşı tüm imkansızlıklara rağmen zaferler kazanarak, devrimin sağlamlaşmasında başrolü oynadı. İlk kurulduğu günlerde Kızılordu, ya eski uniformaları ya da düşman ordulardan ele geçen uniformaları giyiyordu. Silah bakımından çok zayıftı. Emperyalizmin silahlandırıp kışkırttığı Denikin ve Kolçak önderliğindeki beyaz orduları gerileterek, hem emperyalizmin devrimi yıkmaya umutlarını, hem de işbirlikçilerin iktidarı ele geçirme isteklerini bitirdi.

İç savaş sonrasında sosyalist inşaya geçen Sovyetler Birliği'nde Kızılordu, devrimin en büyük güvencelerinden biri olarak işçi ve emekçi kadrolardan oluşturuldu. Kızılordu, İspanya İç Savaşı sırasında Franco faşizmine karşı Cumhuriyetçiler'e askeri ve siyasi olarak destek verdi. Komünistlerden oluşan taburlar, İspanya iç savaşında büyük başarılar kazanmasına rağmen yenilgiyi engelleyemedi. Ayrıca Çin devrimi sırasında Çinli devrimcileri de eğitip desteklediler.

Kızılordu'nun en büyük başarısı Alman faşizmini yenmesi ve dünyayı bir felaketten kurtarması oldu. Emperyalistlerin Sovyetler Birliği'ni yıkmak için başlattığı savaşta, Alman emperyalizmi en büyük kayıplarını Sovyetler Birliği'nde Kızılordu karşısında vermişti. Tüm Sovyet halklarının desteğini alan Kızılordu Stalin'in önderliğinde, Berlin'de Reichstag binasına orak-çekeçli bayrağı dikti. Kızılordu 1943 yılına kadar Stalingrad'ı bir milyon ölü pahasına savunarak Alman emperyalizminin tüm umutlarını kırmış, dünya halklarına faşizmin yenileceğine dair umut ve coşku vermişti. Sovyetler Birliği, savaşı kendi ürettiği askeri teçhizatla yürütmüş, işçilerin ve emekçilerin üstün yaratıcılıklarıyla zaferi kazanmıştı. Kızılordu adı kanla bir kez daha tarihe yazılmıştı.

Bugün Kızılordu'yu kitlelere orkestrasıyla tanıtmak isteyen emperyalistler, tarihteki izleri silebileceğini düşünüyor. Ancak, Kızılordu'nun çaldığı marşlar, hep kanla yazılan notalardan oluşmuş, halkların bilincinde yer etmiştir. Onu popüler kültürün bir parçası haline getirmeye çalışanlar, kitlelerin bilincindeki Kızılordu'yu silemeyecekler. Kızılordu, faşizmi yenilgiye uğratarak, halkları kendi etrafında kenetleyerek dünyanın üçte birinin sosyalist olmasında büyük bir rol oynadı. Halkların bilincindeki Kızılordu, Berlin'in burçlarına kızıl bayrağı çeken Kızılordu'dur. Stalingrad'da ve Leningrad'da milyonlarca ölü pahasına direnişi sürdüren ve halkla kenetlenen ordudur. Halkların umudu, sosyalizme bağlılığını perçinleyen bir ordudur. Bunu silmeye hiçbir güç yetmeyecektir.

Almanya'da Roza, Karl ve Lenin anıldı

13 Ocak günü, yani Ocak ayının ikinci Pazar günü, her yıl olduğu gibi bu yıl da Rosa Luxemburg, Karl Liebknecht ve Lenin'in anması bir mitingle gerçekleşti. Sabah saat 10.00'da Frankfurter Tor metrosunda buluşuldu. Ancak bu yıl havanın da güzel olmasıyla yürüyüş daha erken başladı.

Bu yıl mitinge katılan kitle, geçen yıla oranla daha az olmasına rağmen moral yüksekti, sloganlar gür atıldı. Yürüyüş mezarlıkta sona erdi. Bu yıl yürüyüşe yaklaşık 10 bin kişi katıldı. Türkiye Devrimci Hareti'nden bu yıl da yoğun ve coşkulu bir katılım vardı. Marx, Engels, Lenin ve Stalin sloganları, Yaşasın Enternasyonal Dayanışma sloganı Almanca ve Türkçe atıldı. Bizler Almanca yazılı "Ya Barbarlık ya Sosyalizm" Proleter Devrimci Duruş imzalı pankartımızla yürüyüşte yerimizi aldık.

Tam Rosa ve Karl'in anıt mezarının yakınına konulan "Stalin kurbanları için" yazılı taş birçok kişinin fiili müdahalesine neden oluca, eylem sonrası Sol Parti bunu kınadı ve sonuçlarına katlanılması gerektiğini söyleyerek miting düzenleyenlere gözdağı verdi. Miting komitesi, -bizden farklı gerekçelerle de olsa, - biz baştan bu taşı buraya koymanın bir provakasyon olduğunu, hatta birçok Sol Parti üyesinin de bu taştan rahatsız olduğunu söylemiştik diye açıklama yaptı. Ancak onlar da, kitleyi taşta dokunmamaya ve konuyu sadece siyasi olarak tartışmaya çağırdı.

Şubat Ayında Şehit Düşen İhtilalci Komünistler

9 Şubat 1978- Atilla Acartürk

17 Şubat 1996- Nurettin Demir

22 Şubat 1980- Hacı Köse

İskenderun işçi ve emekçilerinin doğal önderi Hacı Köse, işkencede katledildi. Örgütçü ve militan özellikleriyle öne çıkan Hacı, mücadelemizde yaşıyor, yaşayacak...

2007'yi geride bırakırken **Ortadoğu'nun** **yangını dinmiyor-II**

Filistin ikiye bölündü

2006 yılının sonları ve 2007 yılının başları, Filistin'in ikiye bölünmesini hazırlayan iç çatışmalarla başladı. Aslında bölünme süreci, 2006 yılı Ocak ayında Hamas'ın seçimleri kazanarak tek başına hükümeti kurmasının arkasından başlamıştı. Hamas'ın arkasındaki büyük kitle desteği ve seçimlerin ezici sonuçları ABD açısından oldukça ciddi bir sorundu. Filistin'de kurmaya çalıştığı dengeler, bu seçimlerle altüst olmuştu. Bu nedenle Hamas ile El Fetih arasında yaşanan çatışmalar, ABD'nin kışkırtmasının bir ürünüydü.

2004 yılında Arafat'ın ölümü, onun adı etrafında kurulmuş olan dengeleri yerinden sarstı. Onun yerini dolduracak ve farklı grupları buna tabi kılacak bir yönetim geliştirilemeyince, her örgüt kendi yolunda yürüdü. El Fetih, Arafat'tan kalan siyasi mirası ve ABD'nin Filistin için yaptığı yardımları tepe tepe kullandı; yolsuzluklar ve adam kayırmacılık aldı yürüdü. Hamas ise El Fetih'e duyulan tepkiyi iyi değerlendirdi, kitleler içinde örgütlendi, büyüdü, güçlendi.

Hamas, '60'lı yılların sonlarında, FKÖ'ye karşı İsrail tarafından denge unsuru olarak desteklenen bir örgüttü. İsrail işgaline karşı savaştan militan ve ulusalcı bir örgüt olan FKÖ'ye karşı, radikal dinci bir örgüt olarak Hamas'ın varlığı İsrail'in işine geliyordu. Ancak El Fetih'in ABD ve İsrail ile uzlaşma çabaları, İsrail'e karşı cihat çağrısı yapan Hamas'ı öne çıkardı ve giderek İsrail'e karşı bir tehdite dönüştü. Bu ne-

denle 2006 yılının Ocak ayında yapılan seçimleri Hamas'ın kazanmasına hem ABD, hem de İsrail büyük bir tepki gösterdi.

Bu sonuçlara karşı ilk tutumları, Hamas'ı uluslararası kamuoyu karşısında yalnızlaştırmak, yalıtımak böylece Filistin halkının Hamas'a olan desteğini azaltmaktı. Seçim sonuçlarını tanılamak, onlarla ilişkiye giren ülkeleri protesto etmek, ekonomik ambargo ile Filistin halkına açlığı dayatmak, Hamas milletvekillerini gözaltına almak vb. çok çeşitli yöntemleri devreye soktular. Ancak bu yöntemler işe yaramadı, İsrail karşısında geri adım atmayan, İsrail'i tanımayı kabul etmeyen Hamas'ın, gücü azalacağına arttı.

Bu koşullarda ABD'nin yeni planı devreye girdi. Hamas'ın etkilediği bölgeyi ele geçiremeyeceğini anlayınca, kopartıp atmaya yöneldi. 2006'nın sonu, El Fetih ile Hamas arasındaki çatışmalarla kapandı. 2007 Ocak ayında bu çatışmalar daha da şiddetlendi. İki taraf da birbirinden onlarca insanı öldürdü, binalar yakıldı, karakollar basıldı, yüzlerce insan yaralandı. Filistin Devlet Başkanı Mahmut Abbas, Hamas'a bağlı milis güçlerini yasadışı ilan edecek kadar ileri gitti. Bu dönemde ABD'nin Abbas'ın güvenlik güçlerine 86 milyon dolarlık yardım yapacağını bildirmesi, ülkenin ABD tarafından nasıl bölünmek istendiğinin, iç savaşın ABD tarafından kışkırtıldığının göstergesi oldu. Bu arada Filistinliler birbirlerine düşmüşken, İsrail de düzenlediği saldırılarla Filistinlileri öldürmeye devam ediyordu.

Şubat ayının başında Suudi Arabistan, çatışmaları durdurmak amacıyla devreye girdi ve Filistin Devlet Başkanı Abbas ile Hamas'ın siyasi lideri Halid Meşal, Suudi Arabistan'da Mekke kentinde biraraya geldiler. Bu görüşmelerde bir ulusal birlik hükümetinin kurulmasının koşullarını konuştular. ABD, bu hükümetin kurulması için öncelikle Hamas'ın İsrail'i tanımamasını, önceki anlaşmaların ihlal edilmemesini ve Filistin hükümeti düzeyinde şiddete karşı çıkılmasını şart koştu. BM Genel Sekreteri ve Filistin sorununun çözülmesi için kurulan ama hiçbir varlık gösteremeyen Ortadoğu Dörtlüsü (ABD, AB, BM, Rusya) aynı şartları tekrarladılar. Hamas da, İsrail'i tanımadığını, tanımayacağını tekrarladı.

Bu şartlarda ve güçbela Mart ayında kurulan ulusal birlik hükümeti, ABD'nin tepkisini aldı. Abbas, birlik hükümeti konusunda varılan uzlaşmanın, o koşullar altında yapılabileceklerin en iyisi olduğu konusunda ısrar etti. ABD açısından ise, kendisiyle uzlaşmayan, kendi hegemonyasını tanımayan bir Filistin hükümetinin yaşama şansı olamazdı. Ulusal birlik hükümeti daha baştan ölü doğdu.

Mayıs ayı İsrail'in kendi yönetim sorunlarıyla uğraştığı bir dönem oldu. 12 Temmuz-14 Ağustos tarihleri arasında düzenlenen Lübnan saldırısı ile ilgili hazırlanan Winograd raporu, ülkeyi karıştırdı. İsrail Başbakanı Ehud Olmert, rapor hazırlanmadan önce yaptığı konuşmada Lübnan savaşının önceden planlandığını açıklamıştı. Hizbullah'ın daha önce yapmayı denediği gibi İsrail askerlerini kaçırmaması durumunda Lübnan'a hava saldırıları ve sınırlı kara operasyonu öngören planın birkaç ay önce onaylandığını söyledi. Bu konuşmadan hemen sonra açıklanan rapor ise, Olmert'i "ciddi başarısızlıkta nihai sorumluluğa sahip olmak, muhakemeden yoksun ve dargörümlü hareket ederek, ülkeyi alelacele savaşa sokmak"la suçladı. Olmert'in partisi Kadima ve muhalefet partileri Olmert'in istifa etmesi için baskı yapmaya başladı. Arkasından 100 bin kişinin katıldığı bir miting düzenlendi. Olmert, bütün bu baskılara rağmen, yerine konulacak daha uygun bir yönetici bulunamadığı için istifa etmedi, ancak Olmert hükümeti ciddi bir yara almış oldu.

İsrail bu iç sorunları ile uğraşırken, Filistin'de de Hamas-El Fetih çatışmaları yeniden alevlendi. Birkaç gün içinde iki taraftan da onlarca kişi öldü. Bu durumu fırsat bilen İsrail de Filistin

Filistin sorunu sözkonusu olduğunda, Hamas'ı hesaba katmayan bir politikanın hayata geçmesi mümkün değil. Çünkü Hamas, hem Filistin'in bir bölümünde (Gazze'de) hakimiyetini sürdürüyor ve halkın desteğini alıyor, hem de Filistin'in diğer bölümünde yaşayan halk için bağımsızlık mücadelesinin simgesi olarak, giderek daha etkili hale geliyor. Mahmud Abbas hükümetinin uzlaşmacı tutumu, Filistin halkının taleplerini yansıtmıyor. Filistin, Irak gibi halkı da parçalı olan bir yapıya sahip değil. Tersine, Filistin halkı, İsrail tarafından fiziksel olarak bölünmüşlüğü tepkili, umutları ve talepleri birleşik bir halk. Bu nedenle ikiye bölmek mümkün değil.

kentlerini bombalamaya başladı. Çatışmaların geldiği boyut, Hamas ve El Fetih'in artık birlikte hareket edemeyeceğini, üç ay önce zorla kurulan ulusal birlik hükümetinin de çatışmaları durdurmaya yetmediğini gösterdi. Hamas, Gazze Şeridi'nde; El Fetih ise, Batı Şeria'da yönetimi ele geçirdiler ve fiilen yaşanan bölünme, resmiyet kazandı.

Filistin'in bölünmesi, ABD'nin planıydı. Filistin üzerinde tam hakimiyetini kuramayan, gelişmeleri kendi politikalarına uygun hale getiremeyen ABD, Filistin'in en azından bir kısmıyla yetinmeye razı olmuştu. Ancak bu bölünme aynı zamanda İran'ı güçlendiren bir unsur oldu.

"Filistin sorununun çözümü" için ne kadar çaba harcadığını(!), bu çözüme önderlik ettiğini göstermek isteyen ABD, Kasım ayında Annapolis'te bir zirve düzenledi. Onlarca ülkenin davet edildiği zirveye, hem Hamas, hem de İran davet edilmemişti. ABD, Filistin'deki işbirlikçisi yönetimi adeta uluslararası kamuoyu önünde resmen tanıtmak için düzenlemişti bu zirveyi. Ancak Hamas'ın ve İran'ın yokluğunda bu zirveden herhangi bir sonuç, bağlayıcı bir karar çıkması, somut bir adım atılması beklenemezdi, öyle de oldu.

Sadece bu konferansta değil, Filistin sorunu sözkonusu olduğunda, Hamas'ı hesaba katmayan bir politikanın hayata geçmesi mümkün değil. Çünkü Hamas, hem Filistin'in bir bölümünde (Gazze'de) hakimiyetini sürdürüyor ve halkın desteğini alıyor, hem de Filistin'in diğer bölümünde yaşayan halk için bağımsızlık mücadelesinin simgesi olarak, giderek daha etkili hale geliyor. Mahmud Abbas hükümetinin uzlaşmacı tutumu, Filistin halkının taleplerini yansıtmıyor. Filistin, Irak gibi halkı da parçalı olan bir yapıya sahip değil. Tersine, Filistin halkı, İsrail tarafından fiziksel olarak bölünmüşlüğe tepkili, umutları ve talepleri birleşik bir halk. Bu nedenle ikiye bölmek mümkün değil.

Zaten ABD ve İsrail'in de bu durumu farketmesi uzun sürmedi. Şimdi İsrail, Gazze'yi yeniden işgal etmenin planlarını yapıyor. Ancak bu, o kadar da kolay olmayacak. Bir taraftan Lübnan yenilgisinin arkasından İsrail yeni bir savaşa girişmekte temkinli davranıyor; çünkü Lübnan yenilgisi, Ortadoğu'da "İsrail'in yenilmezliği" mitini yerle bir etti, İsrail'e karşı savaşmanın mümkün olduğu düşüncesini güçlendirdi. Diğer taraftan, bugün Gazze'de Hamas'ın gücü, halk desteği ve savaşma kapasitesi her geçen gün artıyor. Üstelik Gazze halkı da, büyük zorlukların arkasından sona ermiş bir işgalin yeniden başlamasının önünde tüm gücüyle duracaktır.

İsrail, Gazze'ye uyguladığı ambargoyu 17 Ocak tarihinde sıkılaştırdı ve Gazze'yi açlık tehdidiyle karşı karşıya bıraktı. Mısır'ın da Refah kapısını kapatmasını ve Gazzelilerin geçişini engellemesini istedi. Ancak ambargonun bunaltması, yeni bir adımın atılmasına yol açtı. Gazze'liler, ambargonun sıkılaştırılmasının haftası dolmadan, Gazze'yi Mısır'dan ayıran duvarı birçok yerinden patlattılar ve Mısır'a geçerek ihtiyaçlarını karşılamak üzere alışveriş yaptılar. Ekonomik ambargo, ilk defa duvarın patlatılmasını gündeme getirdi. Bu, oldukça önemli yeni bir durum. Bir kere açlık tehdidi altında bir kere patlatılmış olması, yarın başka gerekçelerle başka duvarların patlatılmasının önünü açacaktır. Ülkenin bölünmesinin ve Filistin halkının duvar patlatmaya kadar varan, tepkilerinin ulaştığı nokta, 2008 yılının çok daha sert ve çatışmalı geçeceğinin göstergesidir.

İsrail, Gazze'yi yeniden işgal etme konusunda belli bir tedirginlik yaşarken, aylardır Gazze'ye uyguladığı ambargoyu 17 Ocak tarihinde sıkılaştırdı ve Gazze'yi açlık tehdidiyle karşı karşıya bıraktı. Mısır'ın da Refahiye kapısını kapatmasını ve Gazzelilerin geçişini engellemesini istedi. Ancak ambargonun bunaltması, yeni bir adımın atılmasına yol açtı. Gazze'liler, ambargonun sıkılaştırılmasının haftası dolmadan, Gazze'yi Mısır'dan ayıran duvarı birçok yerinden patlattılar ve Mısır'a geçerek ihtiyaçlarını karşılamak üzere alışveriş yaptılar. İki günde 700 bin Gazze'li Mısır'a geçti, alışveriş yaptıktan sonra geri döndü. ABD ve İsrail'in baskısıyla Mısır, üçüncü gün Filistinlileri polis gücüyle durdurmaya çalıştı. Fakat başaramadı. Duvar, farklı yerlerinden buldozerle yıkılarak yeni geçiş noktaları yaratıldı.

Ekonomik ambargo, ilk defa duvarın patlatılmasını gündeme getirdi. Bu, oldukça önemli yeni bir durum. Bir kere açlık tehdidi altında bir kere patlatılmış olması, yarın başka gerekçelerle başka duvarların patlatılmasının önünü açacaktır. Ülkenin bölünmesinin ve Filistin halkının duvar patlatmaya kadar varan, tepkilerinin ulaştığı nokta, 2008 yılının çok daha sert ve çatışmalı geçeceğinin göstergesidir.

Hedefteki İran

ABD'nin yeni emperyalist savaşı, hem Afganistan'ı hem de Irak'ı enkaza çevirmişti. ABD'nin bundan sonra göz diktiği en önemli hedef ise, İran. ABD, bu savaşta hiçbir adımı kolay atamadı. Her aşamada diğer emperyalist güçlerin ve kitlelerin büyük tepkisiyle karşılaştı. Bugün İran savaşında ise, çok daha büyük engeller bekliyor ABD'yi. En başta Irak'ta teşhir olan gerçek yüzü ve yıpranan prestiji engel oluyor buna. Bunun yanında, İran halkının ABD karşıtı tepkileri savaşla birlikte daha büyümüş durumda. Keza Çin ve Rusya gibi iki büyük emperyalist, İran'a dönük bir saldırıya izin vermeyeceklerini açıktan söylüyorlar. Hatta 60 bin kişilik ordusuyla Iraklı Şii lider Sadr bile, İran'a dönük bir saldırı sözkonusu olduğunda İran'ın yanında savaşacağını açıklıyor. ABD'nin İran'ın nükleer tesislerini bombalamaya dönük "Şah ve mat" adlı operasyonun planlarının hazır olduğu söyleniyor, ancak ABD bir türlü İran'a dönük bir saldırının önündeki engelleri temizlemeyi başaramıyor, bu adımı atamıyor.

İran ise, bir taraftan pervasızca ABD'ye meydan okurken, bir taraftan da ABD'nin elindeki saldırı gerekçelerini boşa çıkartacak adımlar atıyor. Uluslara-

rası Atom Enerjisi Kurumu (UAEEK) tarafından gündeme getirilen denetimleri kabul ediyor, nükleer tesislerini denetime açıyor, uranyum zenginleştirmeyi sınırlayan anlaşmalara imza atıyor, nükleer enerjiyi sadece barışçı amaçlarla kullanacağını söylüyor ve nükleer silah sahibi olan İsrail gibi ülkeleri de hedefe koyuyor. Bunlardan dolayı ABD, İran'a saldırı için meşru bir gerekçe oluşturamıyor. Zaten, Aralık ayı içinde, İran'ın nükleer faaliyetinin savaşa dönük olmadığı yönünde hazırlanan rapor, ABD'nin elindeki son saldırı silahını da almış oldu.

ABD'nin yerine İsrail'in İran'a saldırması ihtimali de gözlerden uzak tutulması gereken bir durum. İsrail, Filistin ve Lübnan üzerinde bunun provalarını da gerçekleştirdi. Ancak hem Filistin'de yükselen direniş, hem de Lübnan'da bir ay kadar süren ve İsrail'in yenilgisiyle sonuçlanan savaş, bunun da o kadar kolay olmadığını gösterdi. Lübnan savaşının İsrail ile Lübnan arasında değil, (zaten Lübnan ordusu ve hükümeti hiçbir şey yapmamışlardı) Lübnan'daki Hizbullah üzerinden İran ile yürütüldüğü açıkça ortadaydı. Ve bu savaşın galibi İran olmuştu. Bu nedenle ABD, İran'a saldırmak için yeni bir bahaneye ihtiyaç duymuştu.

ABD'nin Yeni Irak Planı'nın en önemli parçalarından biri de, Suriye ve İran'a yönelik suçlamaları artırmak, onlarla ilgili kanıtlar toplamaktır. İran'ın direnişçilere yardım ettiğini, Suriye'nin ise, direnişçilerin kendi sınırlarından rahatça geçmesine göz yumduğunu iddia edecekti ABD; böylece kamuoyu oluşturarak bu ülkeleri hedef tahtasına çakması kolaylaşacaktı. Mesela Şubat ayında Bağdat'ta Şii Arap ve Kürtlerin çoğunlukta olduğu Sadriye semtinde düzenlenen bir intihar eyleminde 135 kişinin ölmesinin arkasından, Irak hükümeti, "teröristlerin yarısının Suriye'den geldiğini" söyleyerek Suriye'yi suçladı. ABD istihbaratı da Irak'ta kullanılan en ölümcül bombaların İran'dan geldiğine ilişkin kanıtlar bulduğunu açıkladı.

İran ve Suriye yönetimleri ise, bölgedeki Müslümanları, ABD siyasetinin başarısız olduğunu belirterek Washington'un kendilerini bölme girişimlerine karşı birlik olmaya çağırırdı.

Almanya'da bulunan İran rejimi muhalifi İran Ulusal Direniş Komitesi, yaptığı açıklamada "Irak'ta karışıklık çıkarmak amacıyla gönderilmiş 32 bin İranlı ajan var" deyince, ABD bu "kanıt"a dört elle sarıldı. Irak ve ABD ordularına İranlı ajanları yakalama ya da öldürme emrini verdiğini açıkladı. Aslında bu emri aylar

önce vermişti. Ama İranlı muhalif örgütün açıklamasından sonra kamuoyuna duyurmuştu. Bu arada, bir yıl içinde onlarca İranlıyı gözaltına almış, günlerce alıkoymuş, bazılarının DNA örneklerini, hepsinin fotoğraflarını ve parmak izlerini almıştı. 11 Ocak'ta ise, diplomatik statüsü olan 5 İranlıyı, Devrim Muhafızlarıyla bağlantısı olduğu gerekçesiyle gözaltına aldı. İran da buna misilleme olarak biri Amerikan, biri Alman, biri İngiliz, üç kişiyi gözaltına aldı. Üstelik bu gözaltı, Hakkari'nin Yüksekova ilçesinin İran sınırındaki köyünde gerçekleşmişti. 20 Ocak'ta Irak'ın Kerbela kentinde 5 Amerikan askerinin ölümüyle sonuçlanan saldırının arkasında da İran'ın olduğu iddia ediliyor.

ABD'nin sonraki adımı ise İran'ın 125 bin askerden oluşan Devrim Muhafızları adlı ordusunu terör örgütü ilan etmek oldu. ABD, Devrim Muhafızlarının, "Irak ve Afganistan'da yıkıcı faaliyetlerde bulunduğunu ve Ortadoğu'daki terör örgütlerini desteklediğini", bu nedenle terör örgütü kapsamında gördüğünü ilan etti. 1979'daki devrimin arkasından Ayetullah Humeyni tarafından kurulan ve İran'ın ana ordusundan ayrı olarak faaliyetlerde bulunan bu ordunun kendi kara, deniz ve hava kuvvetleri bulunuyor. Ve Devrim Muhafızları, ABD'nin olası bir savaşında, İran'ın en etkili savunma gücünü oluşturuyor.

ABD'nin bu kararına karşılık, İran da ABD ordusunu ve ABD Merkezi Haberalma Teşkilatı'nı (CIA) "terör örgütü" olarak ilan etti ve Devrim Muhafızları'nın askeri güçlerinin ABD'yle savaşmaya yetecek kapasitede olduğu açıklamasını yaptı. Bu açıklamaya göre; ABD'nin Basra körfezinde üç savaş gemisi bulunuyor ve bütün gemileri İran füzelerinin menzilinde. İran çok gelişmiş balistik füzeleri ve 2 bin km menzilli güdümlü füzeleri, karadan havaya ve kıydan denize atılan füzeleri, binlerce hızlı botları ile ABD'nin yürüteceği bir savaşa hazır olduklarını söylediler. Bu füzeler, sadece Basra Körfezindeki ABD gemilerini değil, ABD'nin bölgedeki bütün üslerini (Türkiye'deki İncirlik üssü dahil) vurabilecek kapasitede.

ABD, İran'a saldırı için bahane bulmakta zorlandıkça, müttefikleri onun yardımına koşmaya hazır olduğunu göstermekten çekinmiyor. Fransa'da seçimleri kazandıktan sonra Fransa'nın rotasını daha fazla ABD'nin güdümüne çeviren Sarkozy, Ağustos ayında "dünyanın ya atom bombalı bir İran'la ya da İran'ın bombalanmasıyla karşı karşıya olduğunu" söyleyerek İran'a meydan okumuş oldu. Bir ay sonra bu defa Fransa Dışişleri Bakanı Ber-

nard Kouchner, İran'ın nükleer programı nedeniyle bir savaşa hazırlanılması gerektiğini söyledi.

Ekim ayında ise, ABD İran'a yönelik yeni ve son 20 yılın en ağır yaptırım paketini açıkladı. Yaptırım asıl olarak İran Savunma Bakanlığını ve İran'daki en etkili kurum olan Devrim Muhafızlarını hedef alıyor. Yaptırım paketine tepki gösteren Rusya ve İran'la askeri-ekonomik ilişkileri bilinen Çin de ABD'nin eleştirilerine maruz kaldı. Yaptırım paketi ekonomik olarak İran'ı ciddi bir biçimde sıkıştırma-yı hedefliyor. Ancak bundan daha önemlisi, paket açıklanırken yapılan açıklamaların, Irak savaşı başlamadan hemen önce yapılan açıklamalara benzemesi. 2002 yılında Irak ile ilgili söylenen sözler, bu paketle birlikte İran için söyleniyor. Bu nedenle, yaptırım paketinin, İran savaşının ön hazırlığı olduğu görülüyor.

ABD bu hazırlıkları yaparken, Aralık ayında açıklanan ABD Ulusal İstihbarat Tahmini raporu, bütün planları altüst eden tespitlerde bulundu. Rapor, İran'ın muhtemel bir nükleer silahı üretebilecek yeterliliğe 2013 yılından önce ulaşamayacağını söylüyor. Bu açıklama, İran ile ilgili saldırı gerekçesini ortadan kaldırıyor. Irak ile ilgili olarak da yalan ve uydurma belgelere, sözde kanıtlara sarılarak savaş başlatan ABD yönetimi, bugün İran ile ilgili yeni bir "hatalı istihbarat-yanlış savaş" tutumundan uzak durması konusunda uyarılıyor. Rapor üzerine İran Cumhurbaşkanı Ahmedinecad zafer ilan etti ve savaş olasılığının ortadan kalktığını söyledi.

2008'in Ocak ayı ise, Bush'un Ortadoğu turu ile başladı. Irak konusunda hem Irak'ın içinde hem de Ortadoğu genelinde bir "Sünni blok" oluşturmaya çalışan ABD, İran'ın karşısına bu blokla birlikte çıkmak istiyor. Gezi sırasında, tıpkı Irak saldırısı öncesinde olduğu gibi, "İran'ı özgürleştireceğiz" diye açıklama yapan Bush, İran'a saldırının çok da uzak olmadığını gösteriyor.

* * *

ABD emperyalizmi bu savaşa hegemonya mücadelesinde güç kazanabilmek, rakiplerini etkisizleştirebilmek için girdi. '90'lı yılların ikinci yarısından itibaren, Rusya ve Çin gibi emperyalist ülkeler, her geçen gün biraz daha büyüyor, güçleniyor ve ABD'nin pazarlarına giriyorlar. ABD'nin işbirlikçisi ya da açık pazarı konumundaki ülkeler bile, her yıl biraz daha ABD'den uzaklaşıyor, Rusya ve Çin gibi emperyalist ülkelere yaklaşıyorlar. ABD ekonomisi, bu durumdan olumsuz etkileniyor, ABD emperyalist tekelleri kar kaybediyor.

Afganistan'la başlayan, Irak'la devam eden bu savaş, ABD açısından, son on yılda aleyhine dönen dengeleri yeniden kendi lehine düzeltme amacını taşıyordu. Petrole sahip olmak, Ortadoğu ve Kafkaslara sahip olmak, dünya hakimiyetine sahip olmak... Savaşın amacı buydu.

Ancak Irak savaşı planladığı gibi gitmedi, gitmiyor. İşgale başladıktan sonra birkaç ay içinde orada hegemonyasını kuracak ve yeni savaşlara açılacaktı; 4 yıl sonra bugün, Irak savaşında her geçen gün biraz daha güç ve prestij kaybediyor; 4 bin asker cenazesi, onbinlerce fiziksel ve psikolojik yaralı asker, ABD içinde savaş karşıtı tepkileri güçlendiriyor. Sadece askerler değil, artık diplomatlar da savaştan kaçmanın yollarını arıyor; Amerikalı diplomatlar Irak'ta görev yapmak istemiyor. Savaşın maliyeti her geçen gün daha büyük bir karadelige dönüşüyor; resmi olarak 804 milyar dolar, savaş için kullanılan örtülü ödenekle beraber 1,5 trilyon dolar bu karadelikte eritiliyor. ABD, üçüncü bir cephe olarak İran'a saldırmak, İran'ı dünya kamuoyunun gözünde yalnızlaştırmak istiyor, ama attığı her adım İran'ı güçlendiriyor. Irak savaşının geldiği aşamada Şii direnişçiler, İsrail'in Lübnan savaşı ile birlikte Şii Hizbullah, Filistin'in bölünmesiyle birlikte Hamas, İran'ın bölgede daha güçlü, daha etkili bir rol oynamasına neden oluyor. ABD'nin son çare olarak düşündüğü "Sünni blok" kurma çabaları ise, henüz somut bir sonuç vermiyor.

ABD'nin Irak ve Afganistan'daki sıkışma noktaları oldukça fazla, bu bataklıktan nasıl kurtulacağı ise her geçen gün daha belirsiz oluyor. Diğer taraftan, İran'ın Irak'tan da daha zorlu bir hedef olduğu, hem İran'ın direnme-savaşma gücünün, hem de arkasındaki Rusya-Çin desteği olduğu biliniyor. Aralık ayında açıklanan ABD raporu, zaten İran'a saldırmanın zeminini de ortadan kaldırıyor. Ancak bütün bu gelişmeler, İran savaşı ihtimalinin ortadan kalktığını göstermiyor.

ABD'nin bu savaşı yürütmeye, Irak'ın arkasından yeni cepheler açmaya, üçüncü ya da daha sonraki bir sırada İran'a saldırmaya ihtiyacı var. Bu ekonomik bir ihtiyaç ve hegemonya mücadelesi içinde başka çaresi de yok. Bunun yöntemlerinde, planlarda kimi oynamalar, değişiklikler olabilir. İran'dan önce başka bir hedefe saldırabilir; İran'a kendisi yerine başka bir ülke, mesela İsrail saldırabilir; Kürtlerin bölgedeki durumu ile bağlantılı yeni ittifaklar kurulabilir; ya da başka bir şey devreye girebilir. Ancak savaş burada kalmayacak, yeni aşamalarla ilerleyecektir.

ABD'nin Irak ve Afganistan'daki sıkışma noktaları oldukça fazla, bu bataklıktan nasıl kurtulacağı ise her geçen gün daha da belirsiz oluyor. Diğer taraftan, İran'ın Irak'tan da daha zorlu bir hedef olduğu, hem İran'ın direnme-savaşma gücünün hem de arkasındaki Rusya-Çin desteğinin daha büyük olduğu biliniyor. Aralık ayında açıklanan ABD raporu zaten İran'a saldırmanın zeminini de ortadan kaldırıyor. Ancak bütün bu gelişmeler, İran savaşı ihtimalinin ortadan kalktığını göstermiyor. ABD'nin bu savaş yürütmeye, Irak'ın arkasından yeni cepheler açmaya, üçüncü ya da daha sonraki bir sırada İran'a saldırmaya ihtiyacı var.

***O duvar, o duvarlarınız
Vız gelir
Bize
Vız!..***

***Emperyalizmin ve siyonizmin politikaları,
Filistin halkının yıktığı duvarın altında kaldı!***